

Op verhaal komen

**Naar een afgewogen, consistent en
betaalbaar stelsel voor compensatie
van slachtoffers van een strafbaar feit**

BIJLAGE

**Commissie onderzoek stelsel schadevergoeding
voor slachtoffers van strafbare feiten**

Maart 2021

Commissie onderzoek stelsel schadevergoeding voor slachtoffers van strafbare feiten

- mr. J.P.H. Donner (voorzitter)
- prof. mr. S. van der Aa
- drs. J.P.M. Lazeroms
- prof. mr. S.D. Lindenberg
- prof. dr. A. Pemberton
- prof. mr. W.J. Veraart
- dr. P.L.M. Steinmann (secretaris)
- mr. L.A.J. Kock (plv. secretaris)

ACHTERGROND

Slachtoffers die in aanmerking komen voor een tegemoetkoming van het Schadefonds Geweldsmisdrijven (hierna Schadefonds) kunnen, wanneer een verdachte is opgespoord en wordt vervolgd, ook via het strafproces hun schade verhalen op de dader (§ 2.3.3, § 2.4.5 en § 2.4.6).

De commissie heeft met betrekking tot strafbare feiten die onder de reikwijdte van het Schadefonds vallen, de hoogte van compensatie vergeleken die via het Schadefonds en door de strafrechter aan het slachtoffer van een strafbaar feit worden toegekend. In het adviesrapport zijn de bevindingen en de werkwijze weergegeven (§ 2.4.6 en bijlage 3). Vanwege de omvang daarvan zijn in dit document separaat de onderliggende figuren (per strafbaar feit) opgenomen.

WERKWIJZE

- Via het CJIB en het Schadefonds zijn gegevens verkregen over de door de strafrechter aan slachtoffers toegekende schadevergoedingsmaatregelen en tegemoetkomingen van het Schadefonds per Schadefondswaardig strafbaar feit, onderscheiden naar letselcategorieën zoals door het Schadefonds gedefinieerd.

- Reikwijdte Schadefonds:

Eenieder die ten gevolge van een in Nederland opzettelijk gepleegd geweldsmisdrijf ernstig lichamelijk of geestelijk letsel heeft bekomen*, naasten van slachtoffers met ernstig en blijvend letsel als gevolg van een opzettelijk gepleegd geweldsmisdrijf en nabestaanden van een persoon die als gevolg van overtreding van art. 6 WWV, art. 307 Sr of door een geweldsmisdrijf is overleden (art. 3 Wvsg).

*door Schadefonds ingevuld in de letsellijst i.c. artikelen 141, 157, 179, 180, 181, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248a, 249, 273f, 282, 282a, 284, 285, 285b, 287, 289, 290, 291, 300, 301, 302, 303, 304, 307, 312, 317, 318 (Sr)

NB: de artikelen 141, 179 t/m 181, 284, 285, 300, 301 t/m 304 (Sr) zijn niet altijd Schadefonds-waardig. Het letsel is in die gevallen doorslaggevend. Artikelen 157, 248a en 318 (Sr) worden niet altijd gekwalificeerd als een opzettelijk gepleegd geweldsmisdrijf.

De vergelijking betreft alle Schadefondswaardige strafbare feiten behalve art 6 WWV omdat dit wetsartikel niet onder de voorschotregeling valt.

- Van het Schadefonds zijn gegevens ontvangen over 2016 t/m 2019, onderscheiden in de door het Schadefonds gehanteerde zes letselcategorieën (§ 2.4.5). De samenvattende gegevens (aantallen, gemiddelde bedragen) zijn in tabel 2.1 opgenomen.

- Van het CJIB zijn gegevens ontvangen over 2011 t/m 2020. Op verzoek van de commissie zijn de toegekende schadevergoedingsmaatregelen tot € 35.000 in dezelfde zes categorieën onderscheiden als het Schadefonds hanteert. Daarboven is op verzoek van de commissie onderscheid aangebracht in bedragen van € 35.000 tot € 100.000 (categorie 7), bedragen van € 100.000 tot 1 mln. (categorie 8) en bedragen boven 1 mln. (categorie 9). De samenvattende gegevens (aantallen, gemiddelde bedragen) zijn in tabel 2.4 opgenomen.

- Voor de vergelijking per strafbaar feit zijn eerst de gegevens over de jaren 2018 en 2019 en vervolgens over de periode 2016 t/m 2019 geanalyseerd. Het beeld over 2018 en 2019 is vergelijkbaar met het beeld in de periode 2016 t/m 2019, enkele uitzonderingen daargelaten (244 Sr, 246 Sr, 282 Sr). Waar compensatie door de strafrechter bij deze strafbare feiten over de periode 2016 t/m 2019 eveneens in de regel lager is dan tegemoetkomingen door het Schadefonds, is over de jaren 2018 en 2019 sprake van een vergelijkbaar beeld.

- Voor de vergelijking van de hoogte van compensatie tussen tegemoetkomingen Schadefonds en de toegekende schadevergoedingsmaatregelen zijn voor alle Schadefondswaardige delicten per strafbaar feit figuren gemaakt. De figuren zijn gebundeld naar strafbare feiten die vallen onder de ongemaximeerde voorschotregeling (bijlage A) respectievelijk gemaximeerde voorschotregeling (bijlage B). Per strafbaar feit worden steeds eerst de absolute aantallen schadevergoedingsmaatregelen (SVM) en tegemoetkomingen Schadefonds (SGM)

getoond per compensatiecategorie. De derde, samenvattende figuur links onderaan elke pagina, bevat steeds het relatieve aandeel (%) waarin via schadevergoedingsmaatregelen (SVM) en tegemoetkomingen (SGM) compensatie plaatsvindt in de betreffende categorie. Deze samenvattende figuur biedt de mogelijkheid tot vergelijking van de hoogte van compensatie via tegemoetkomingen van het SGM (stippellijn) en de door de strafrechter toegekende schadevergoedingsmaatregelen (streepjeslijn).

- De cijfers over 2016 t/m 2019 en de figuren over 2018 en 2019 zijn geverifieerd door het SGM en het CJIB.

BEVINDINGEN PER STRAFBAAR FEIT

De figuren per strafbaar feit zijn gegroepeerd, afhankelijk of deze al dan niet onder de reikwijdte van de ongemaximeerde voorschotregeling vallen, waarbij de gegevens over twee periodes in beeld zijn gebracht (2018-2019 en 2016-2019). De bijlagen bevatten vergelijkingen van compensatie per strafbaar feit van:

- A: Strafbare feiten die onder de reikwijdte van de ongemaximeerde voorschotregeling vallen, in de periode 2018-2019
- B: Strafbare feiten die onder de reikwijdte van de gemaximeerde voorschotregeling vallen, in de periode 2018-2019
- C: Strafbare feiten die onder reikwijdte van de ongemaximeerde voorschotregeling vallen, in de periode 2016-2019
- D: Strafbare feiten die onder reikwijdte van de gemaximeerde voorschotregeling vallen, in de periode 2016-2019

BEVINDINGEN

Uit de figuren valt op te maken dat:

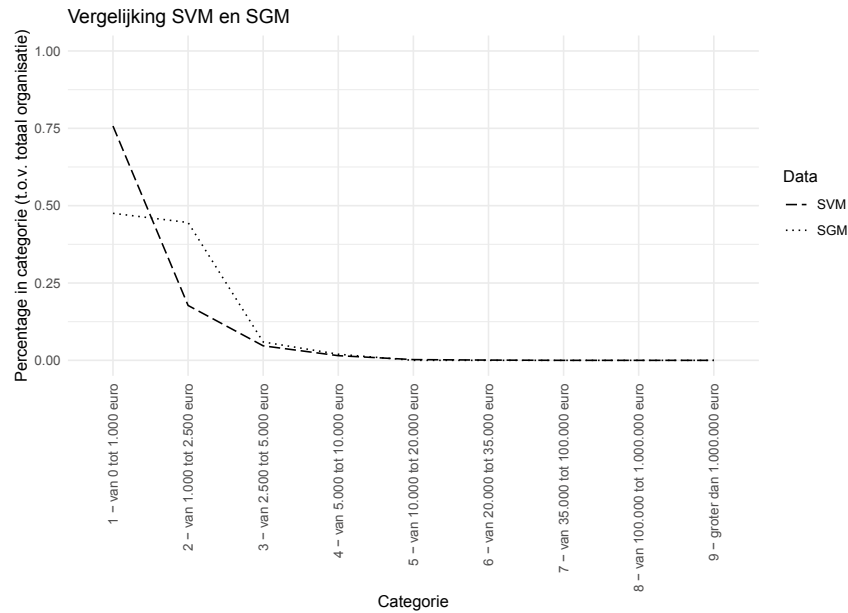
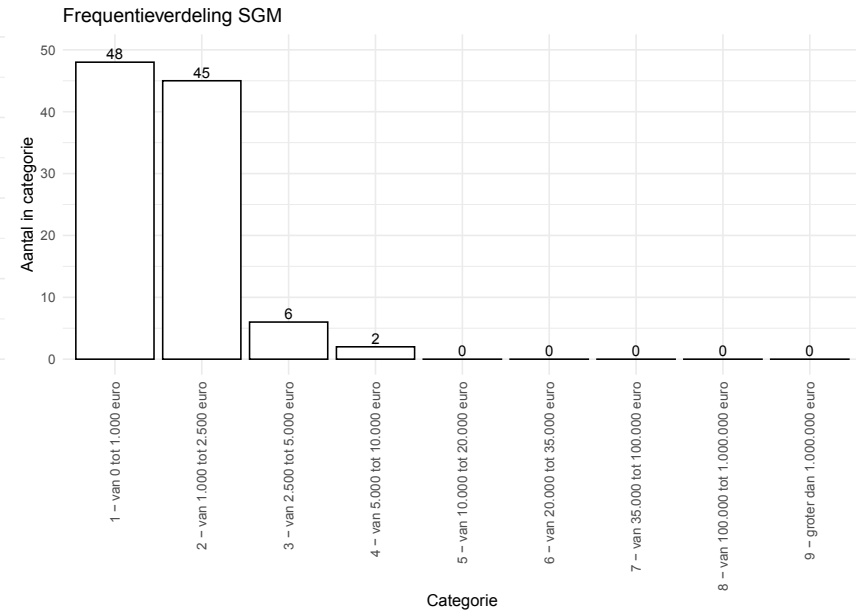
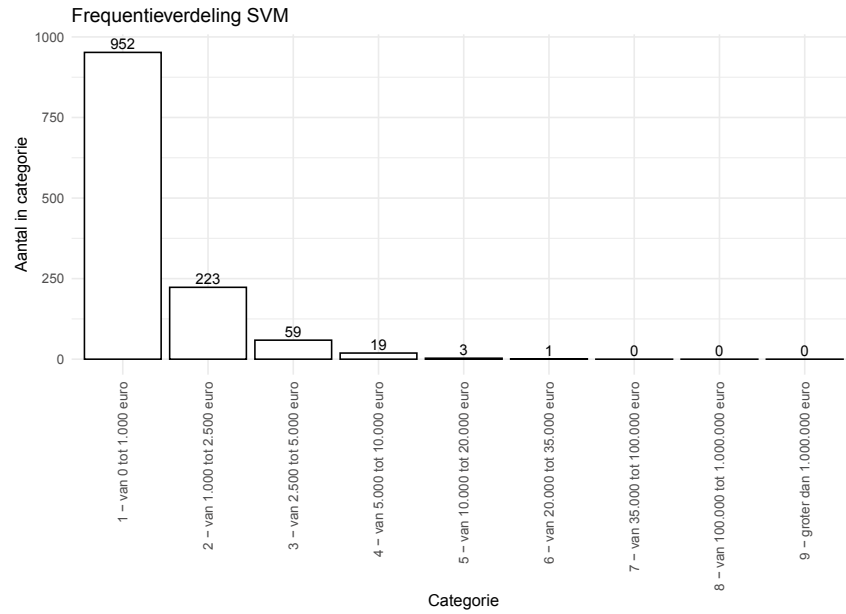
- De strafrechter kent, in de periode 2018-2019 én 2016-2019, in de regel een lagere compensatie (schadevergoedingsmaatregel) toe aan slachtoffers van een strafbaar feit dan (de tegemoetkoming van) het Schadefonds bij:
verkrachting (242 Sr), gemeenschap met wilsonbekwame (243 Sr), gemeenschap < 16 jaar (245 Sr), ontucht met wilsonbekwame (247 Sr), verleiding minderjarige tot ontucht (248a Sr), diefstal met geweld (312 Sr), afpersing (317 Sr), belaging (285b Sr), huiselijk geweld (304 Sr) en afdreiging (318 Sr). Er is sprake van een wisselend beeld (soms hoger, soms lager) bij brandstichting (157 Sr), ontucht met misbruik van gezag (249 Sr), mensenhandel (273f Sr), zware mishandeling (302 Sr) en dood door schuld (307 Sr). Bij gemeenschap < 12 jaar (244 Sr), aanranding (246 Sr) en opzettelijke vrijheidsberoving (282 Sr) kent de strafrechter over de periode 2016 t/m 2019 gezien (eveneens) een lagere compensatie toe dan het Schadefonds, maar is de compensatie door strafrechter en Schadefonds in de periode 2018- 2019 vergelijkbaar.
- Op basis van de figuren en de Tabellen 2.1 en 2.4 is geconcludeerd dat de gemiddelde door strafrechters aan slachtoffers toegekende schadevergoedingsmaatregel in de regel lager is dan de tegemoetkoming die slachtoffers voor hetzelfde strafbare feit krijgen van het Schadefonds. Dat neemt niet weg dat de strafrechter in een aantal gevallen bij bepaalde strafbare feiten (met name doodslag, mensenhandel en diefstal met geweld), beduidend hogere schadevergoedingsmaatregelen heeft toegekend dan de maximale tegemoetkoming van € 35.000 die het Schadefonds wettelijk kan uitkeren.

Bijlage

A

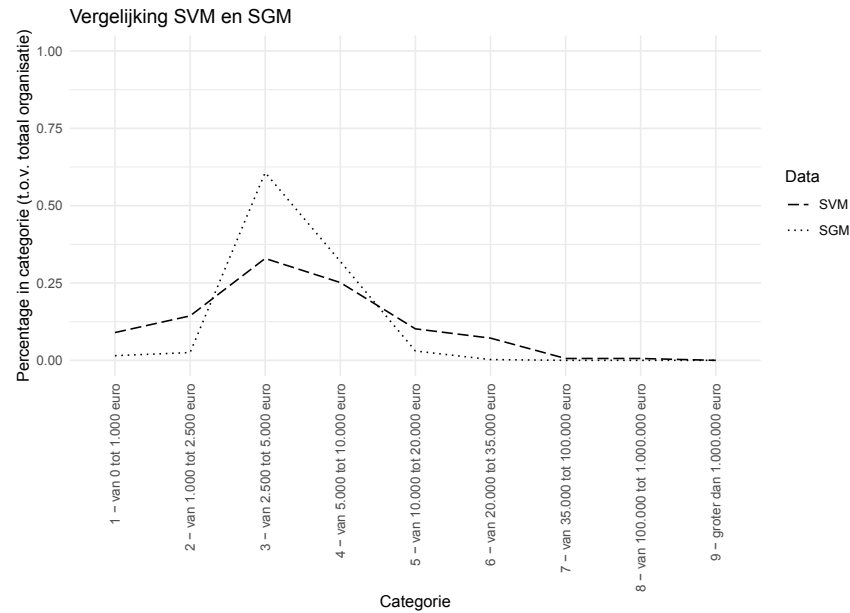
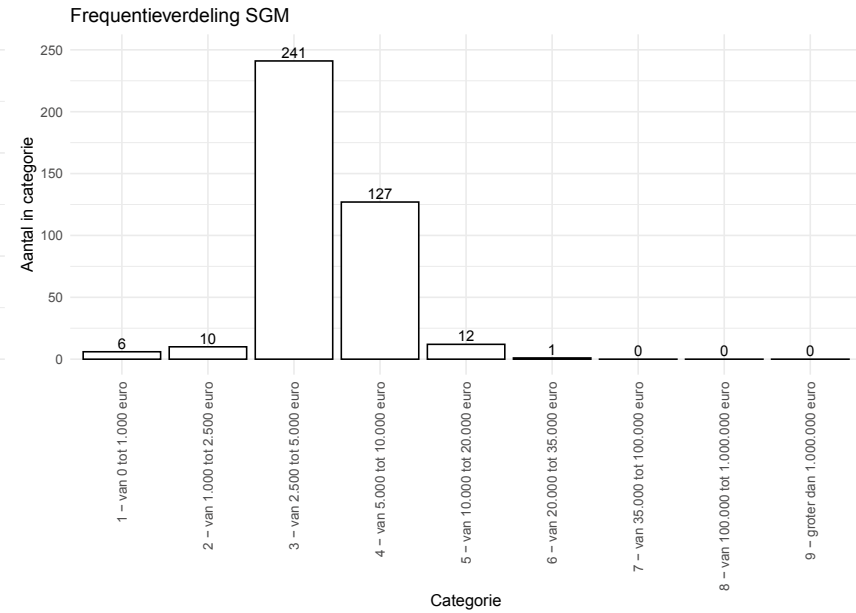
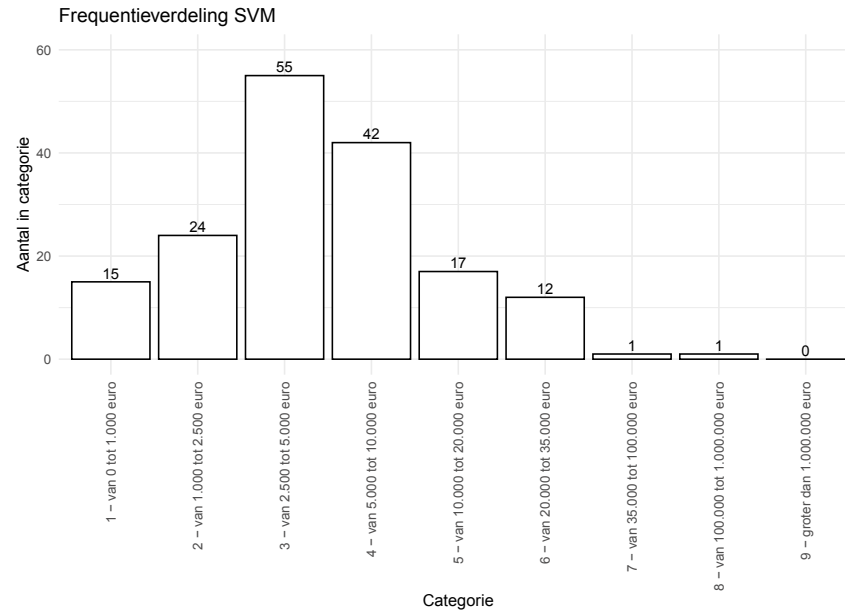
**Vergelijking van strafbare feiten die
vallen onder reikwijdte ongemaximeerde
voorschotregeling (2018-2019)**

Artikel 141: Openlijke geweldpleging

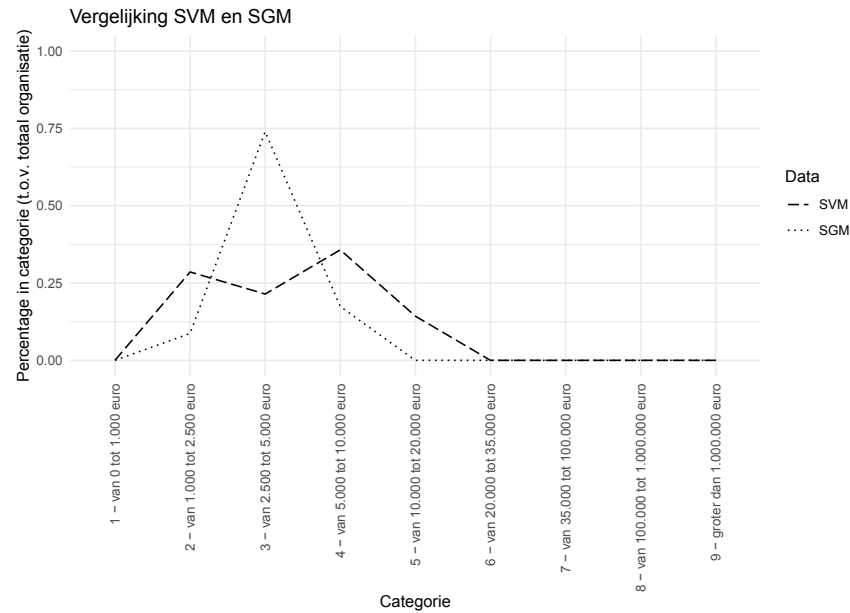
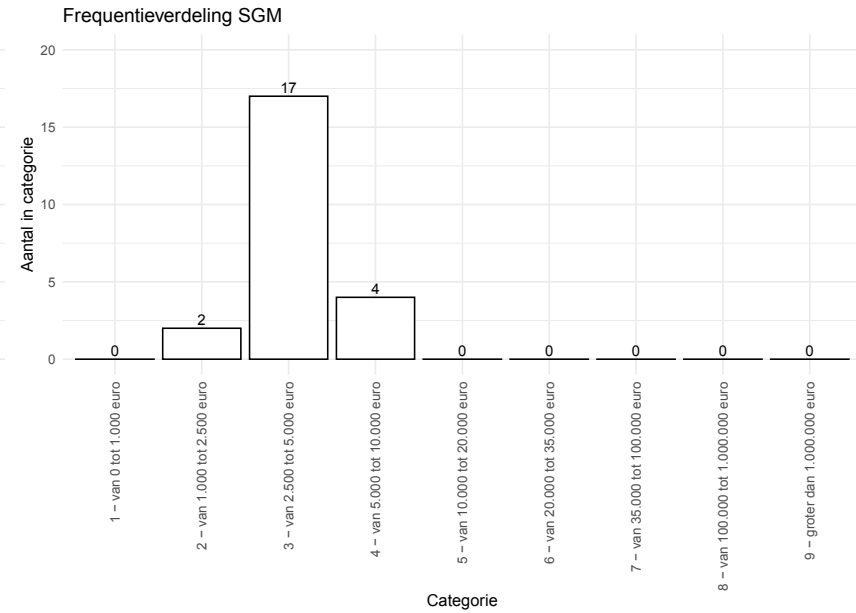
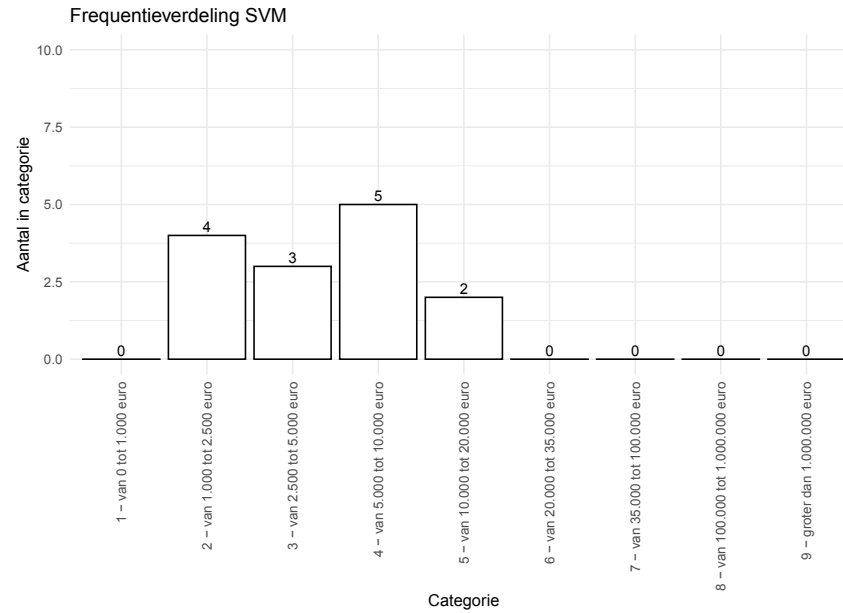
Data 2018–2019

Artikel 242: Verkrachting

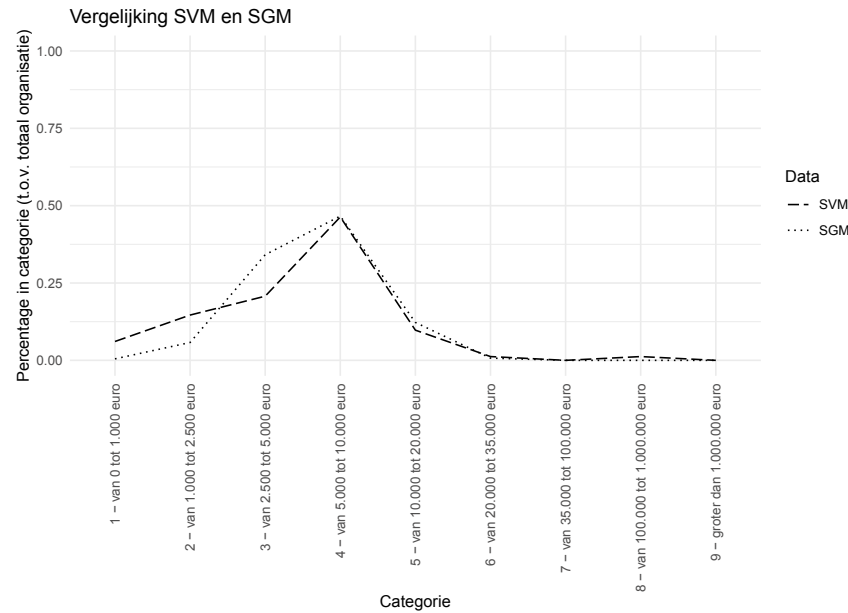
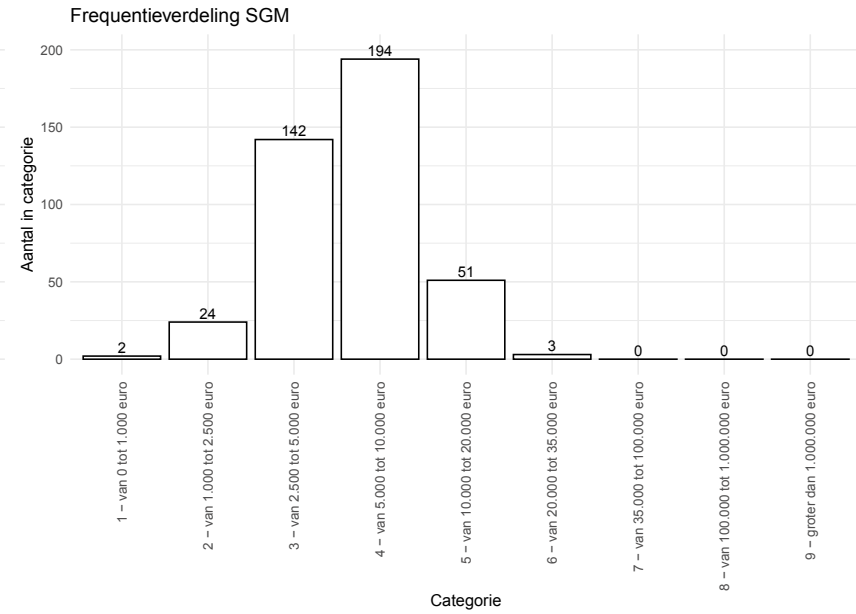
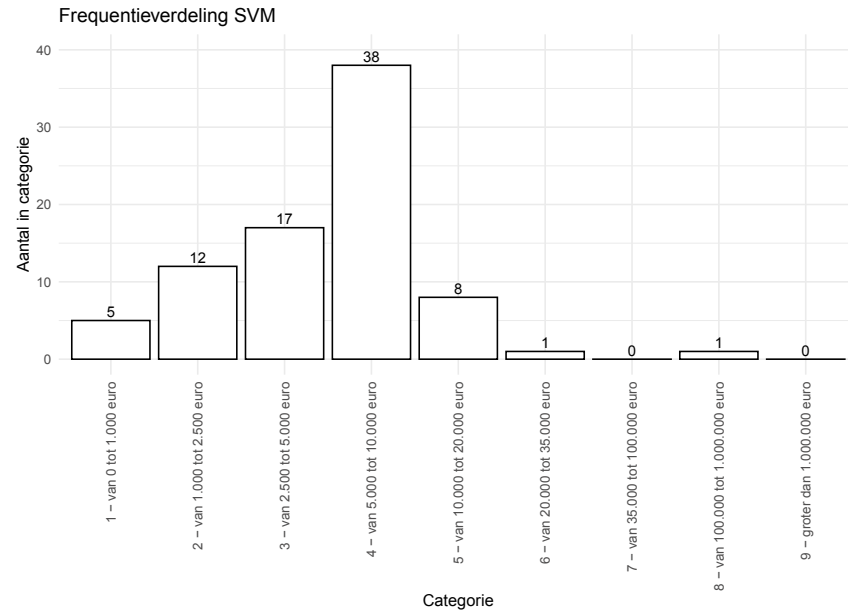
Data 2018–2019

Artikel 243: Gemeenschap met wilsonbekwame

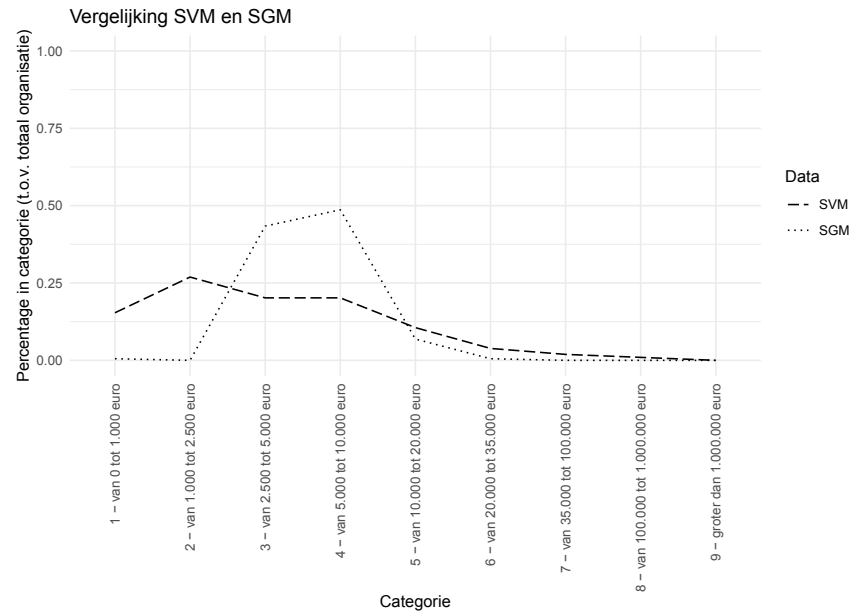
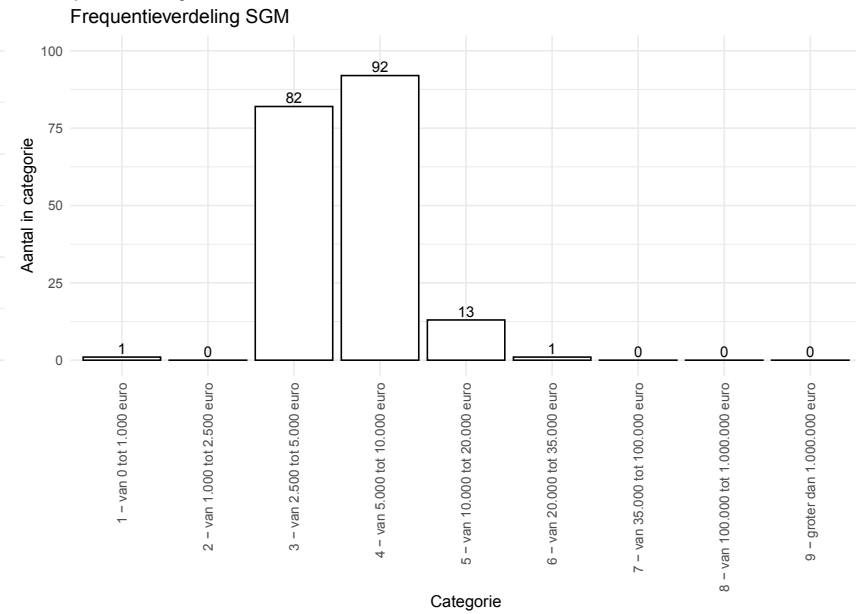
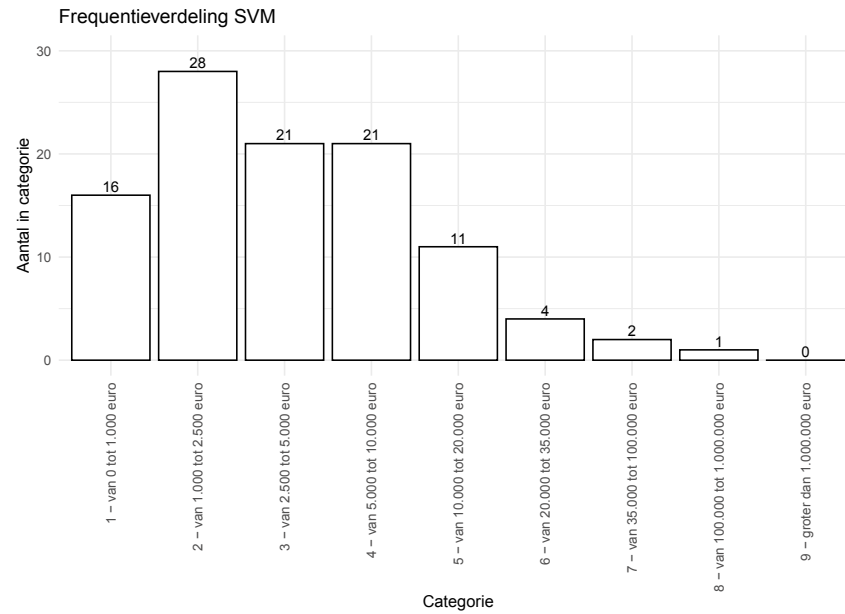
Data 2018–2019

Artikel 244: Gemeenschap met < 12 jr

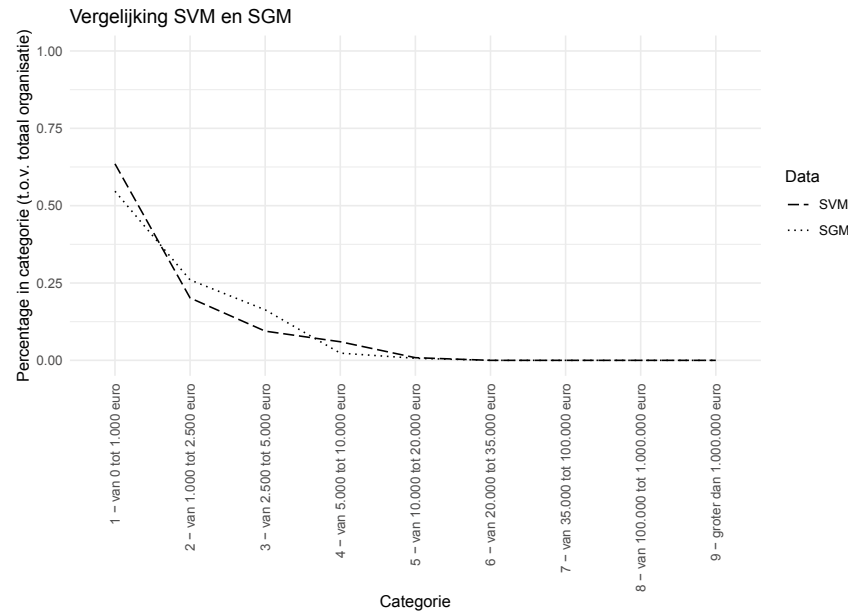
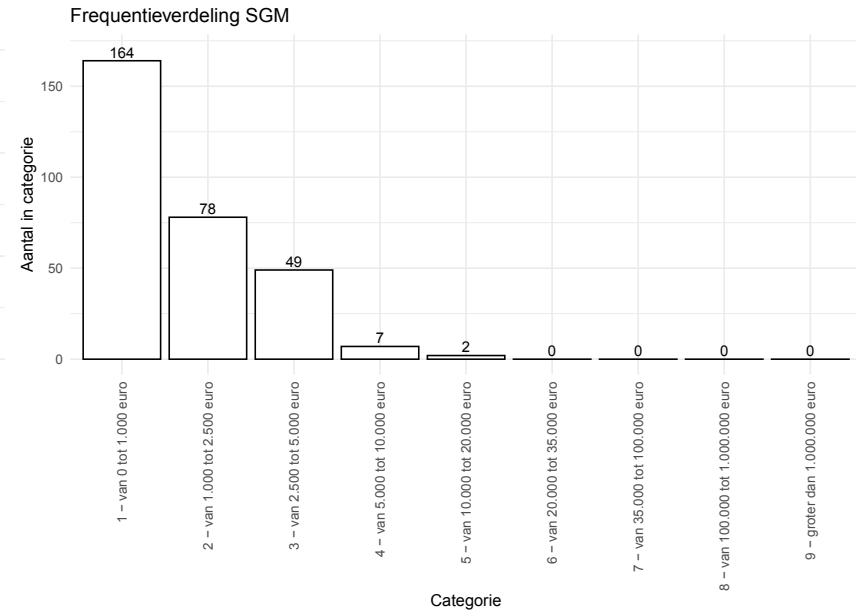
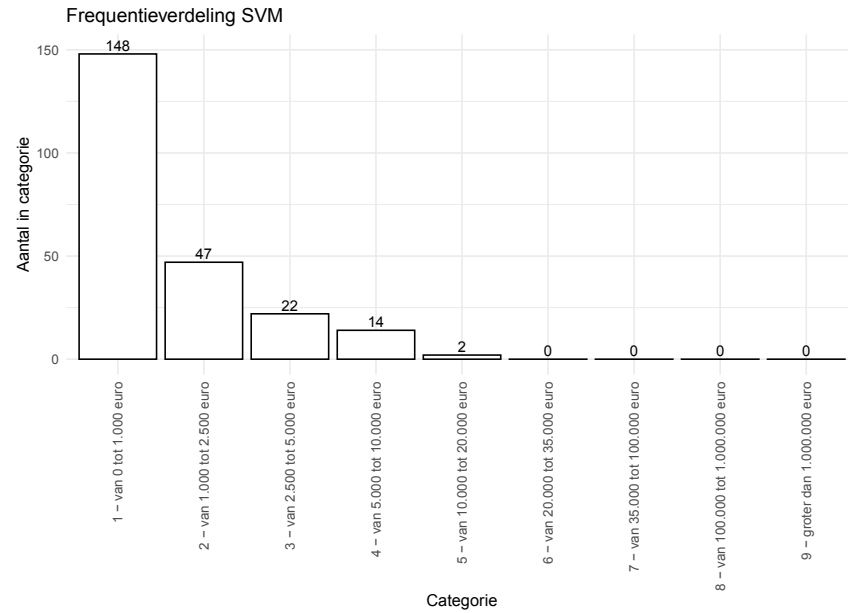
Data 2018–2019

Artikel 245: Gemeenschap met < 16 jr

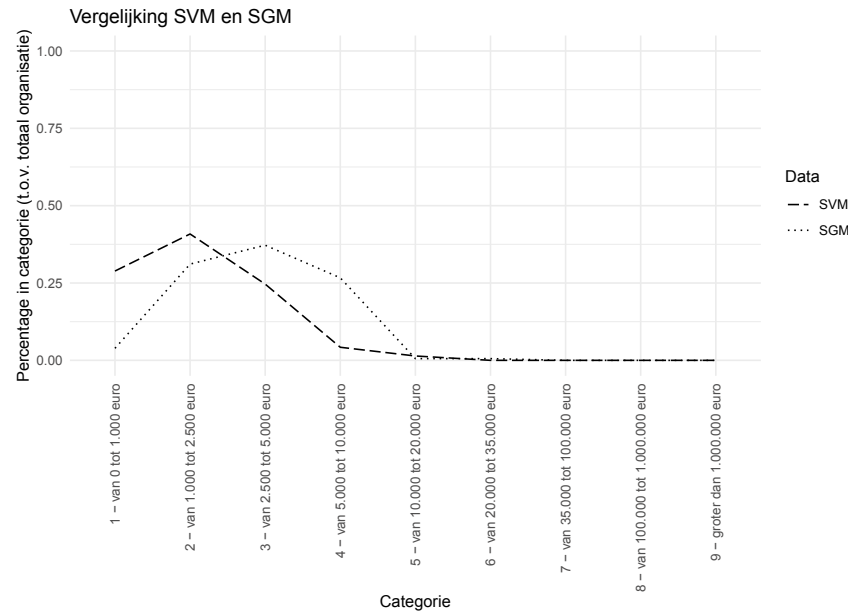
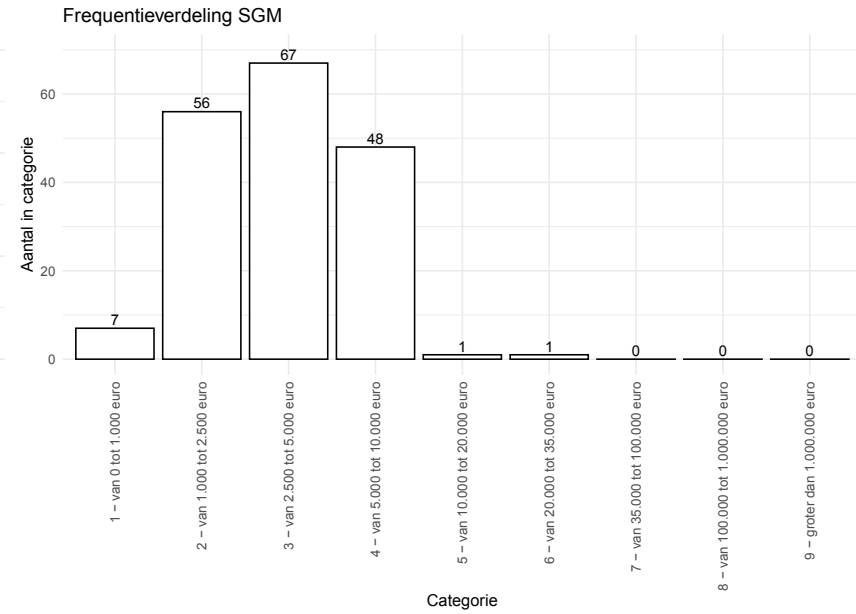
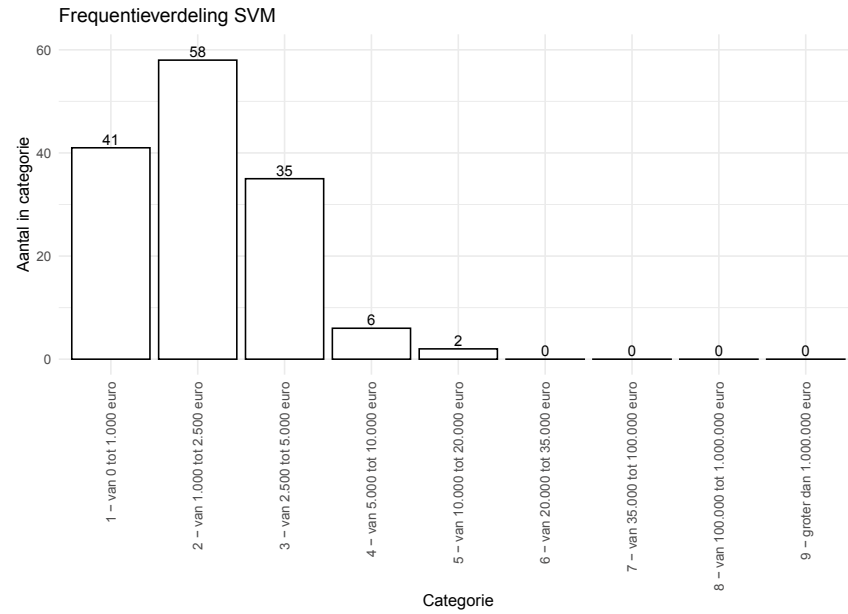
Data 2018–2019

Artikel 246:Aanranding

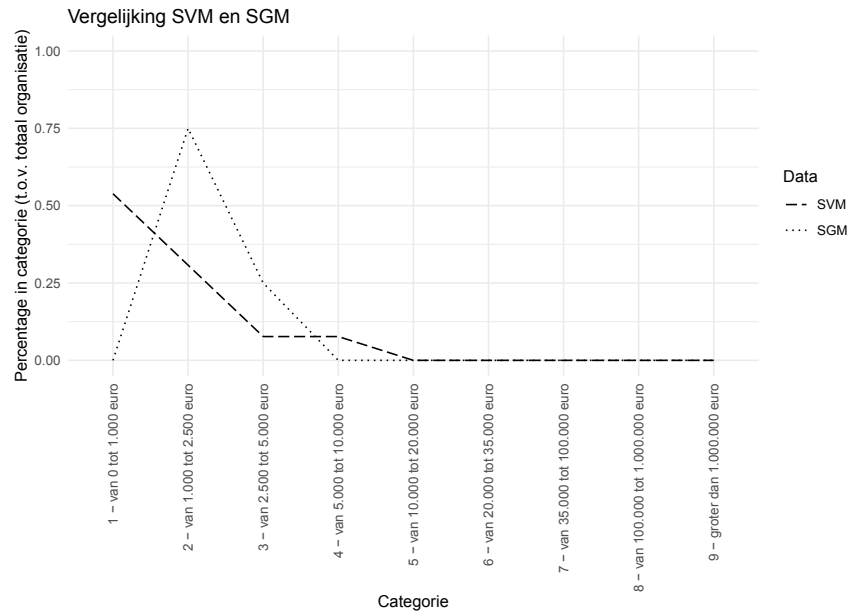
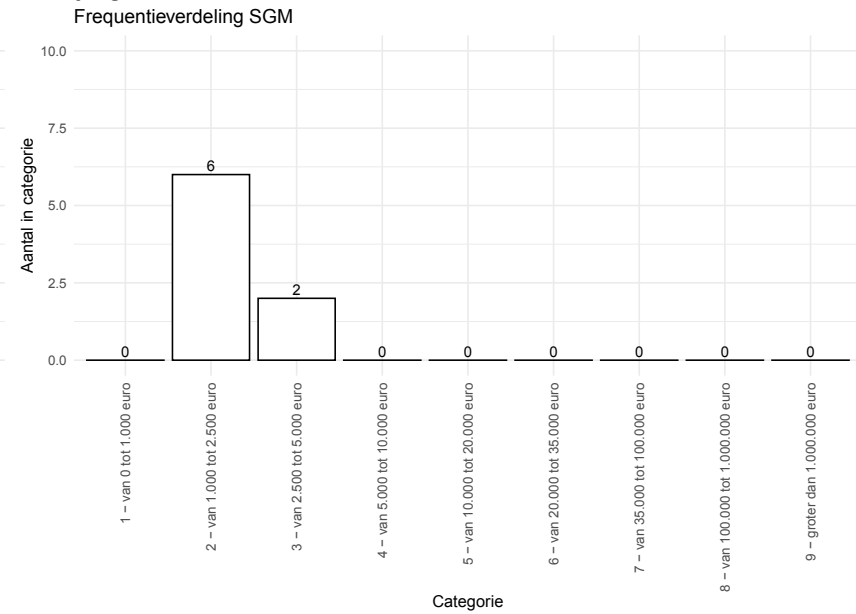
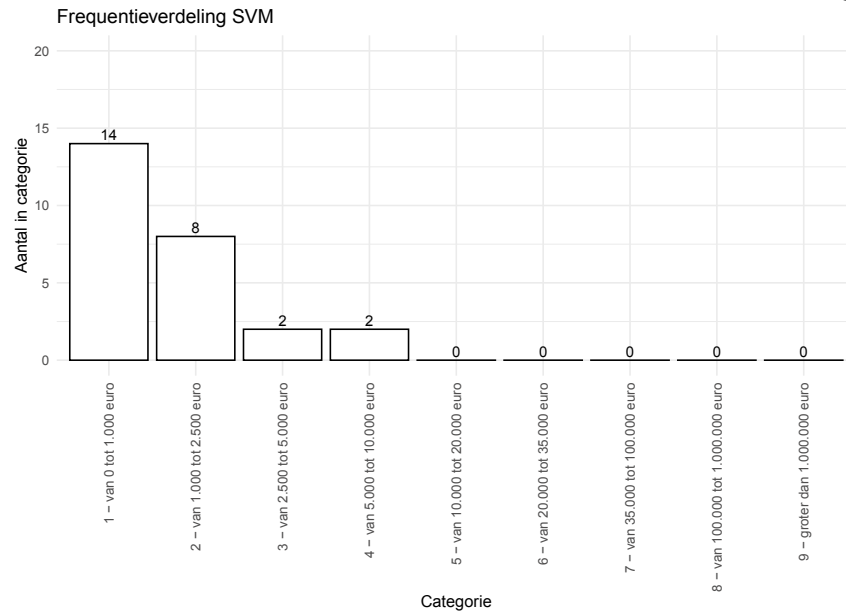
Data 2018–2019

Artikel 247: Ontucht met wilsonbekwame

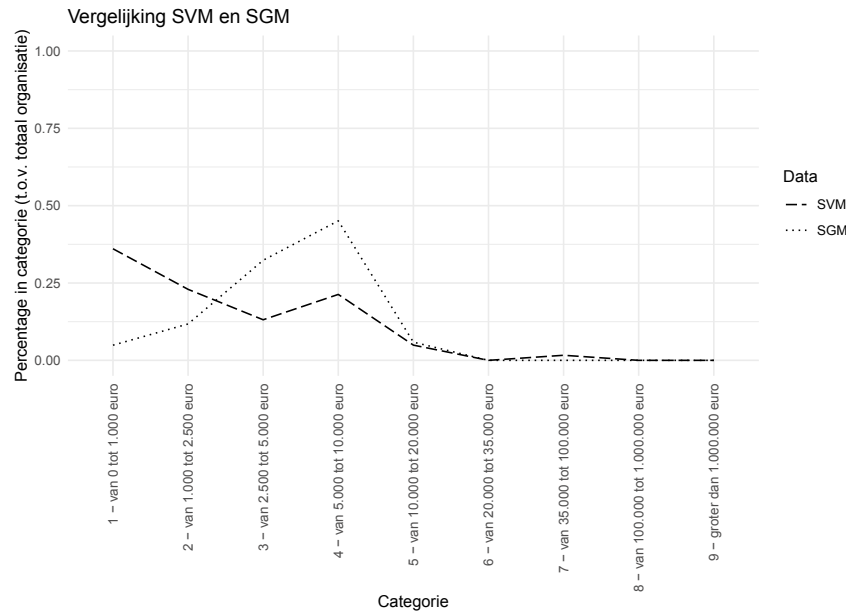
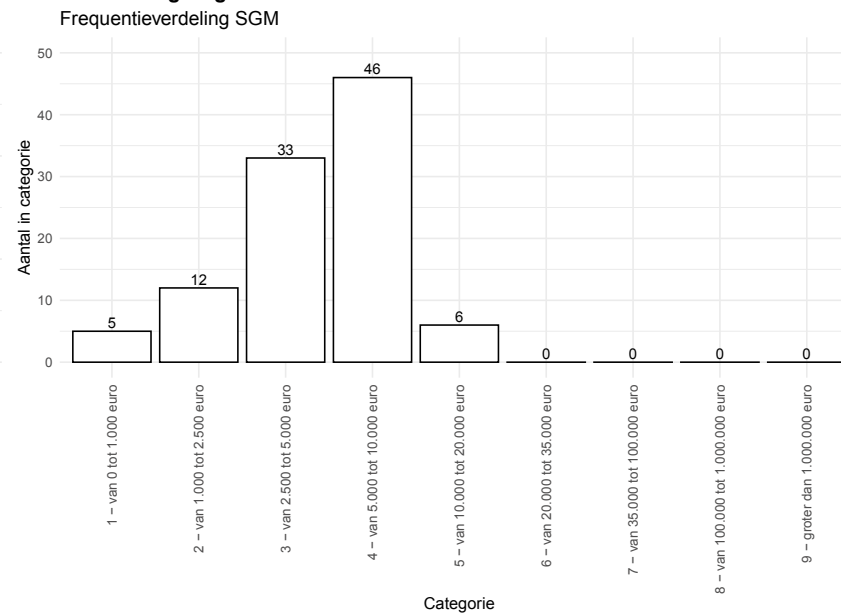
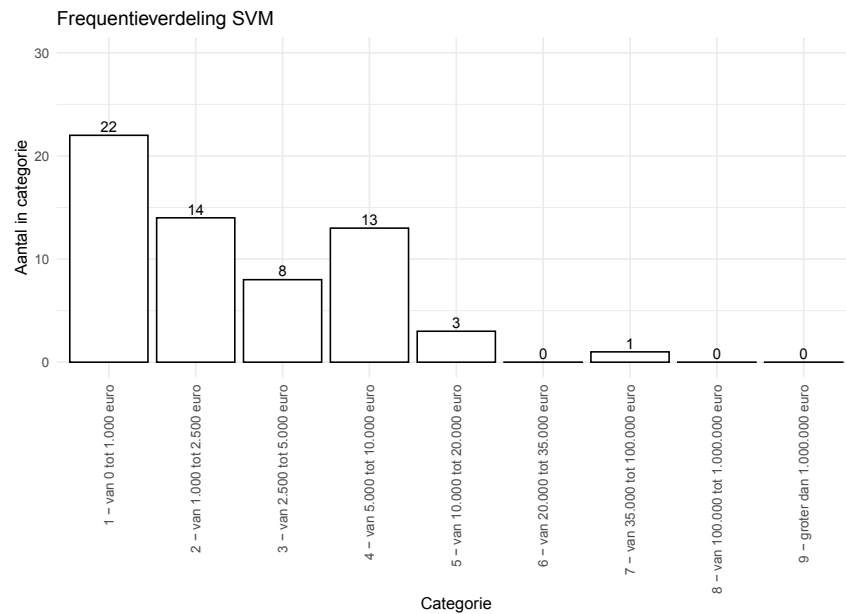
Data 2018–2019

Artikel 248a: Verleiding minderjarige tot ontucht

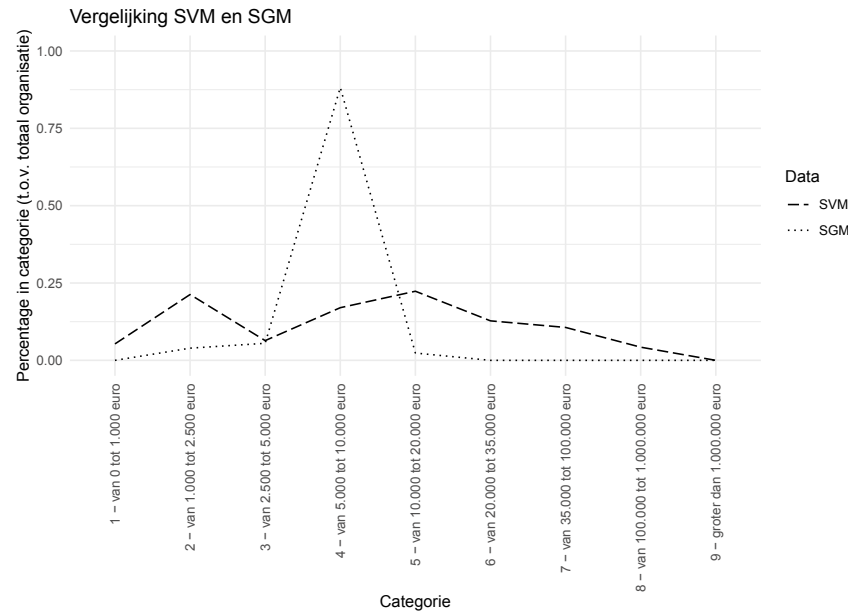
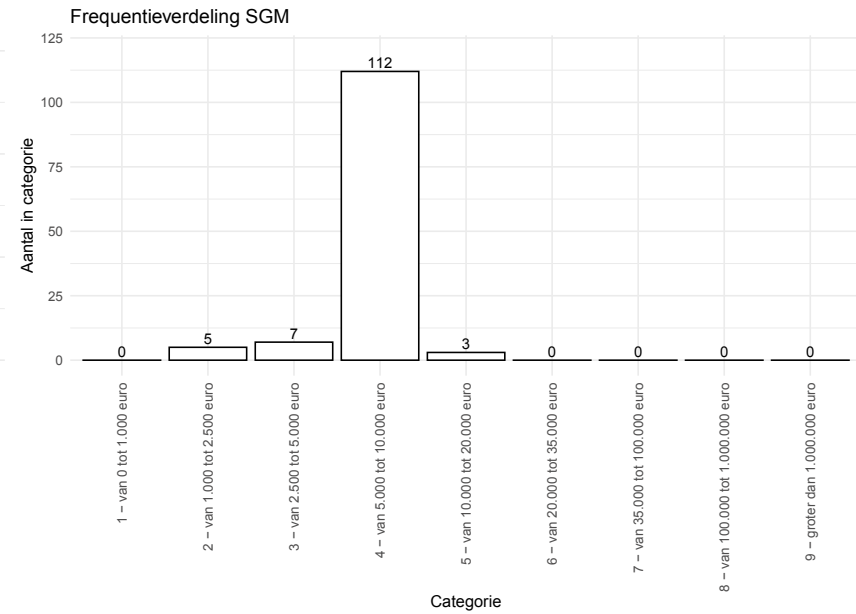
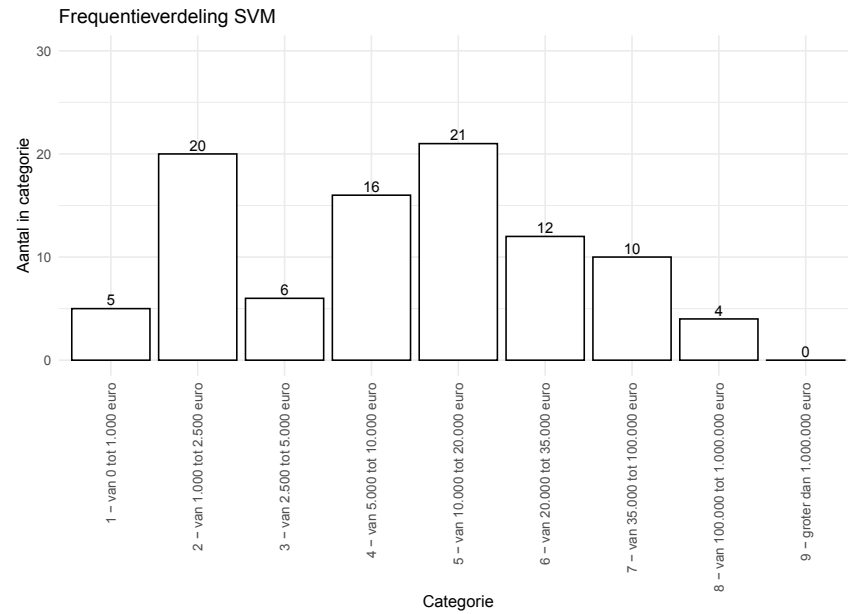
Data 2018–2019

Artikel 249: Ontucht met misbruik van gezag

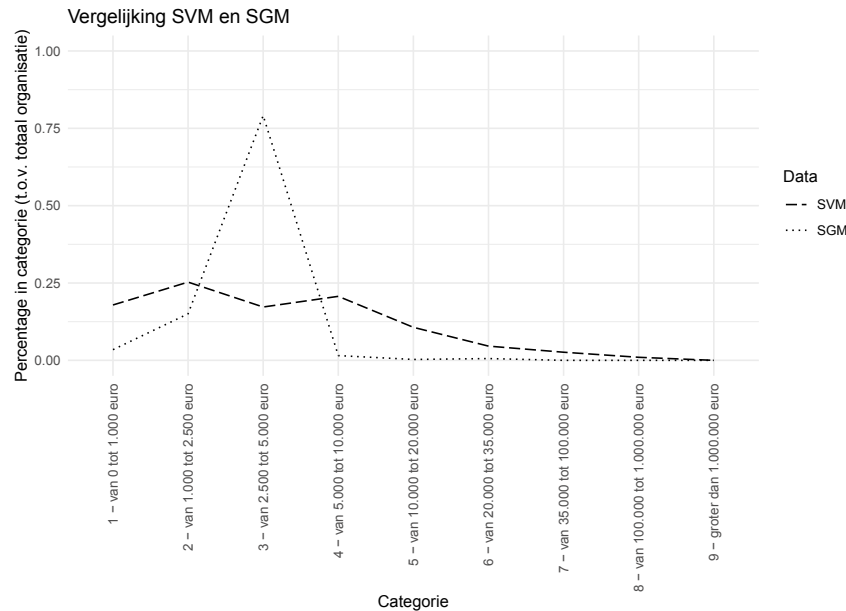
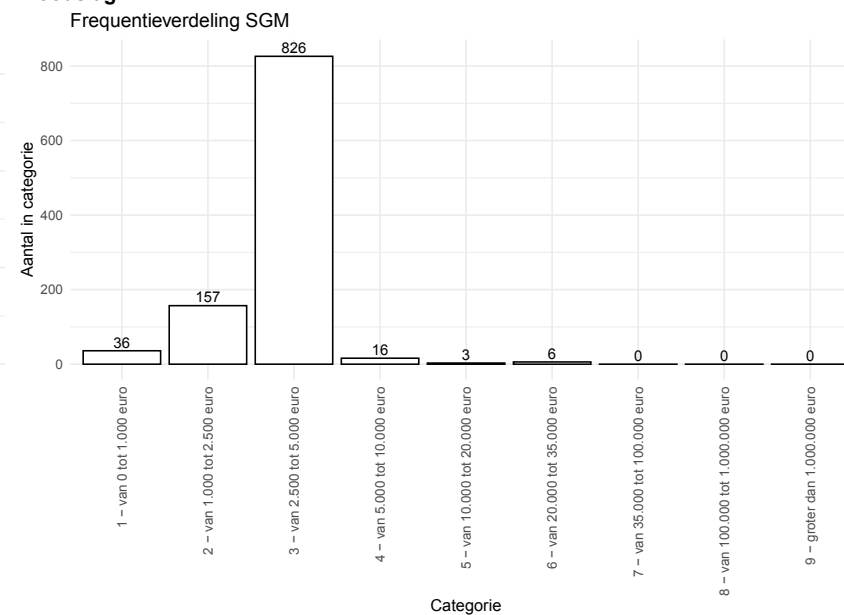
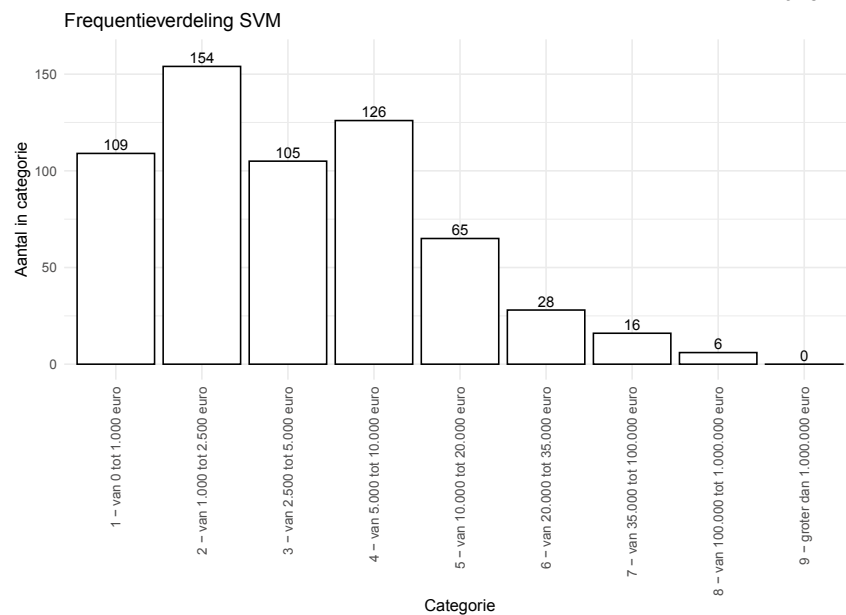
Data 2018–2019

Artikel 273f: Mensenhandel

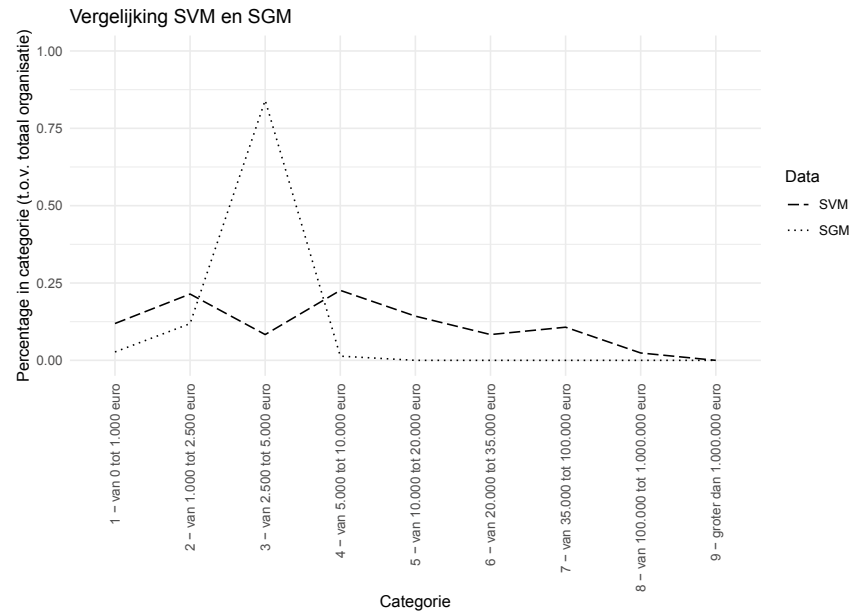
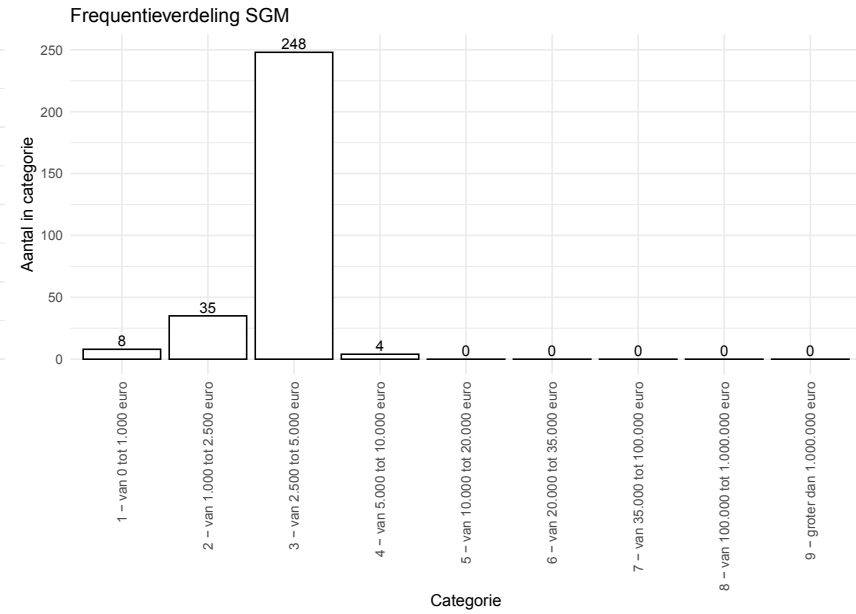
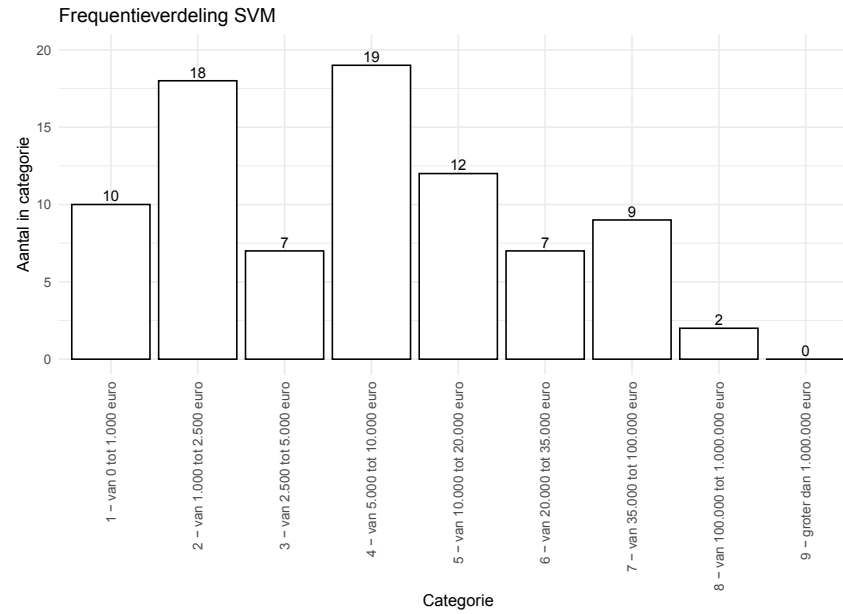
Data 2018–2019

Artikel 287:Doodslag

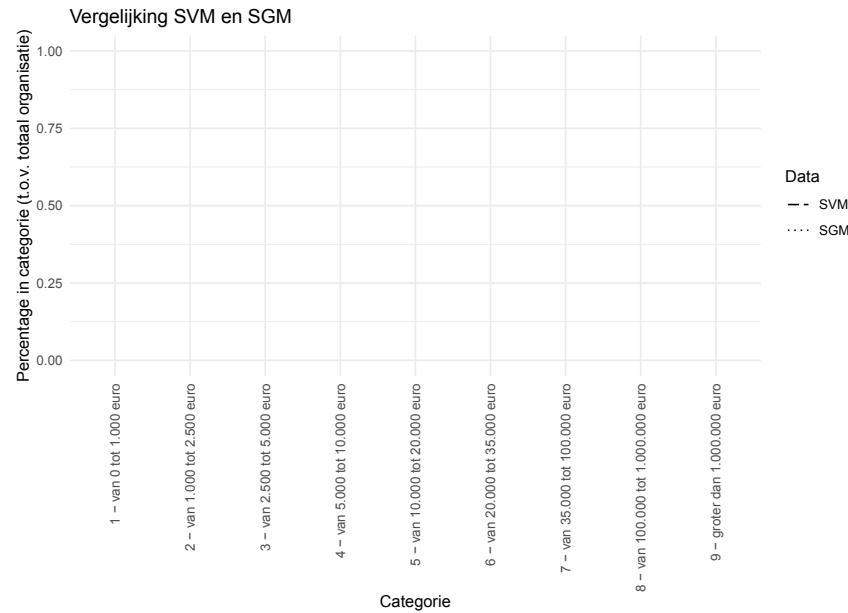
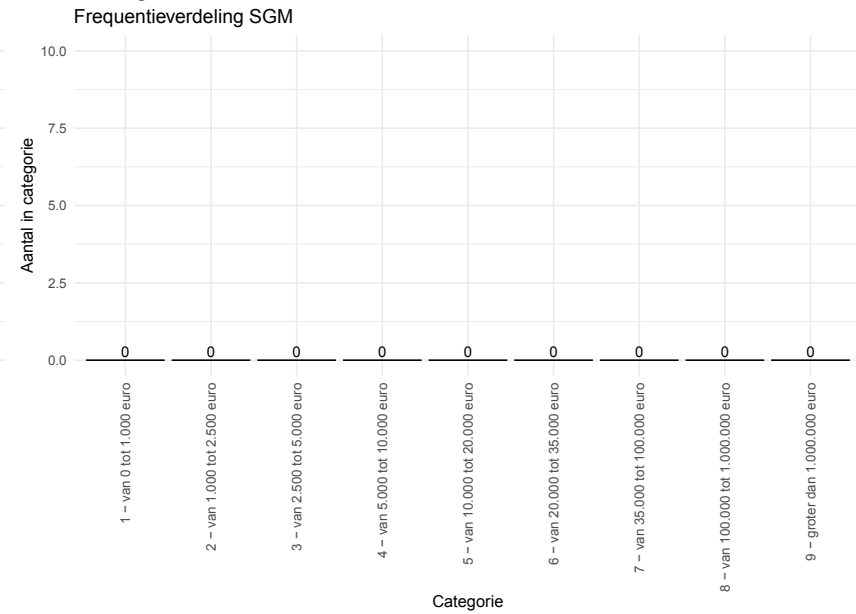
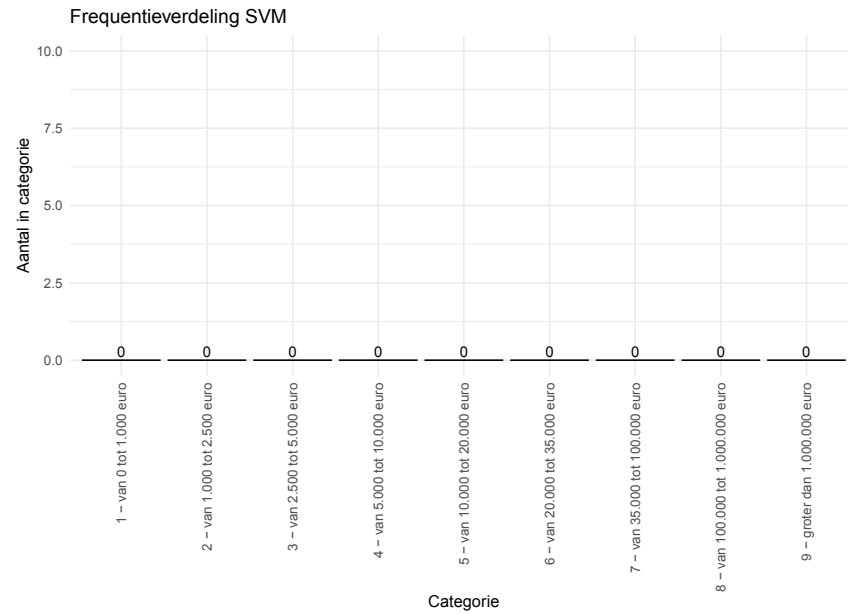
Data 2018–2019

Artikel 289:Moord

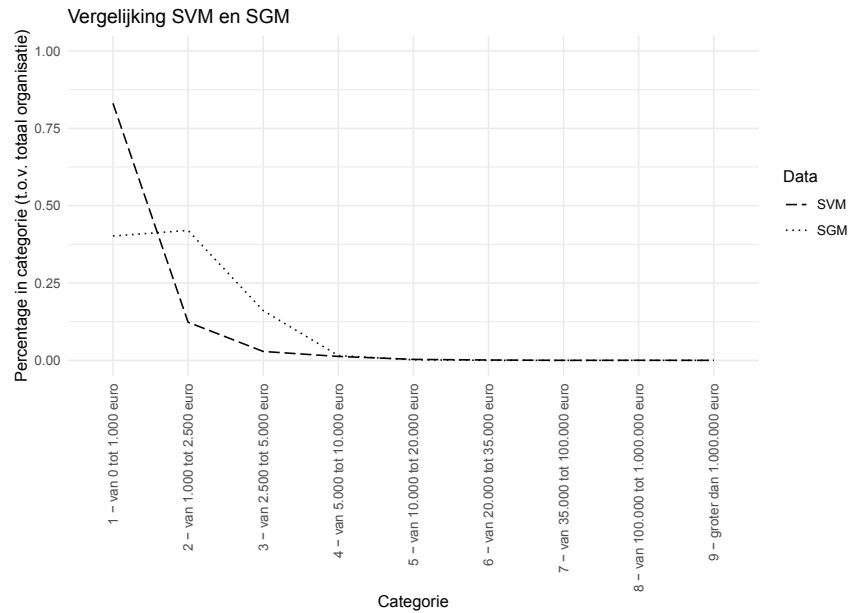
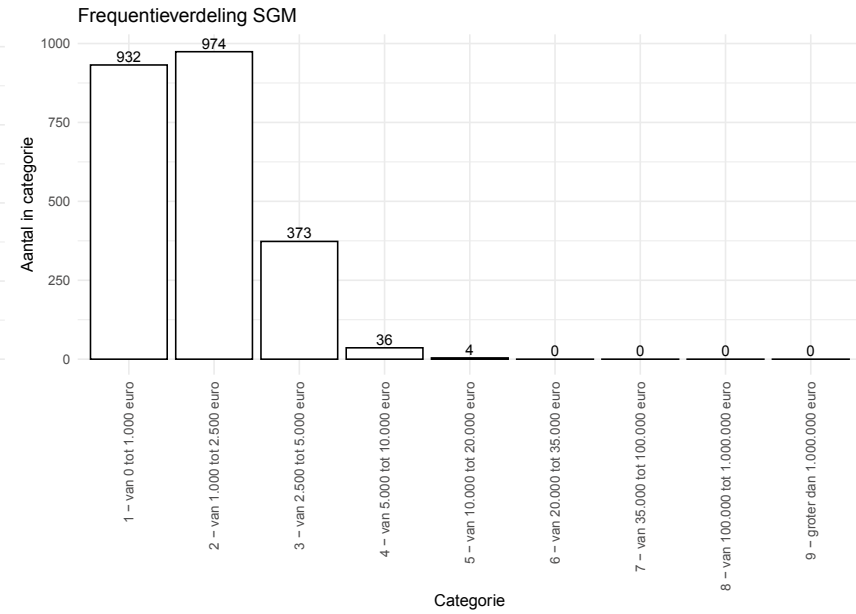
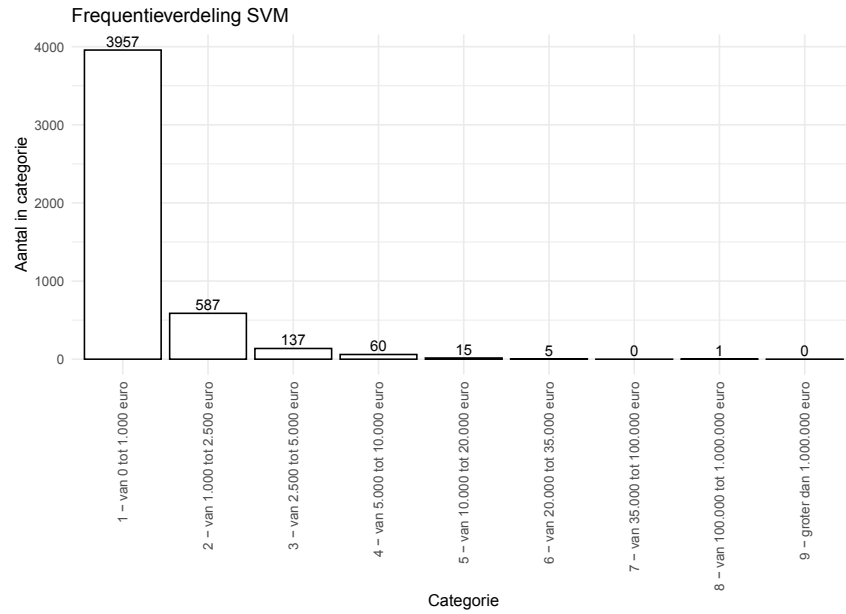
Data 2018–2019

Artikel 290: Kinderdoodslag

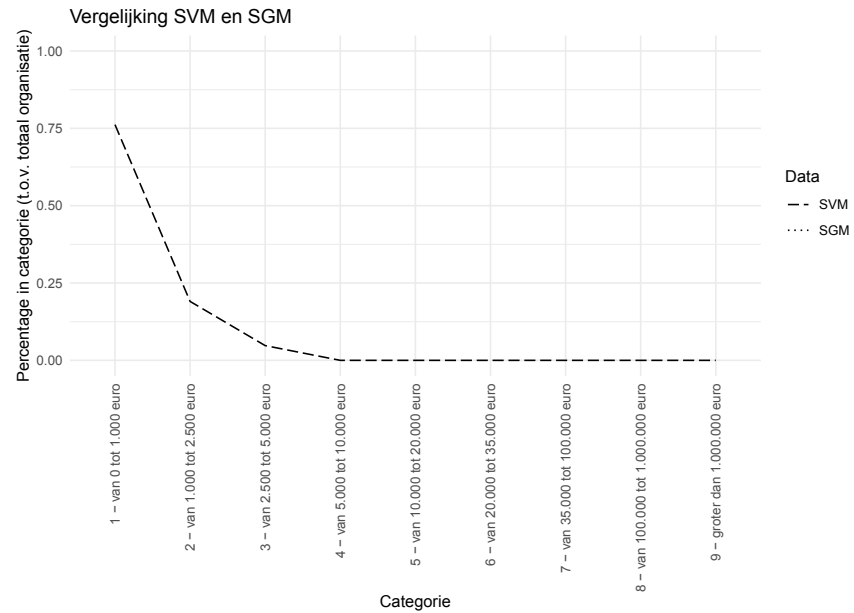
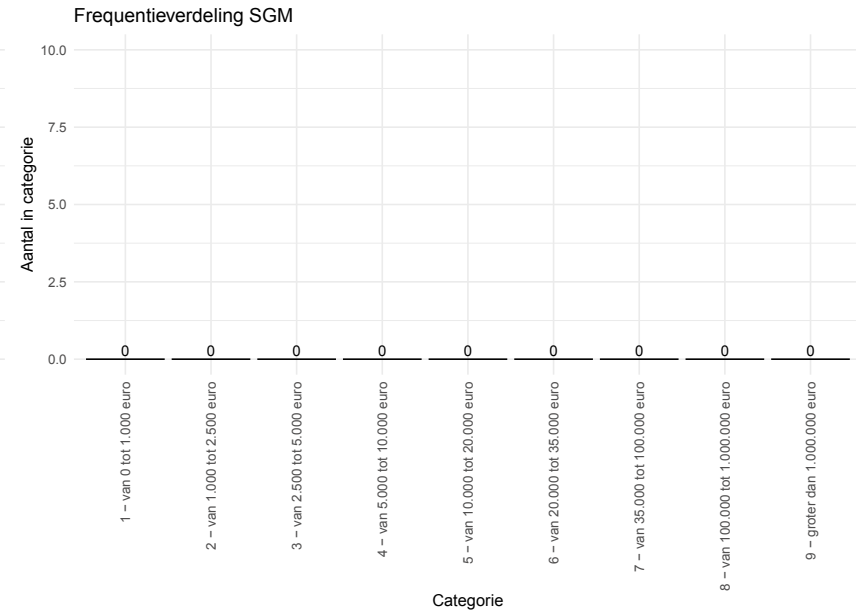
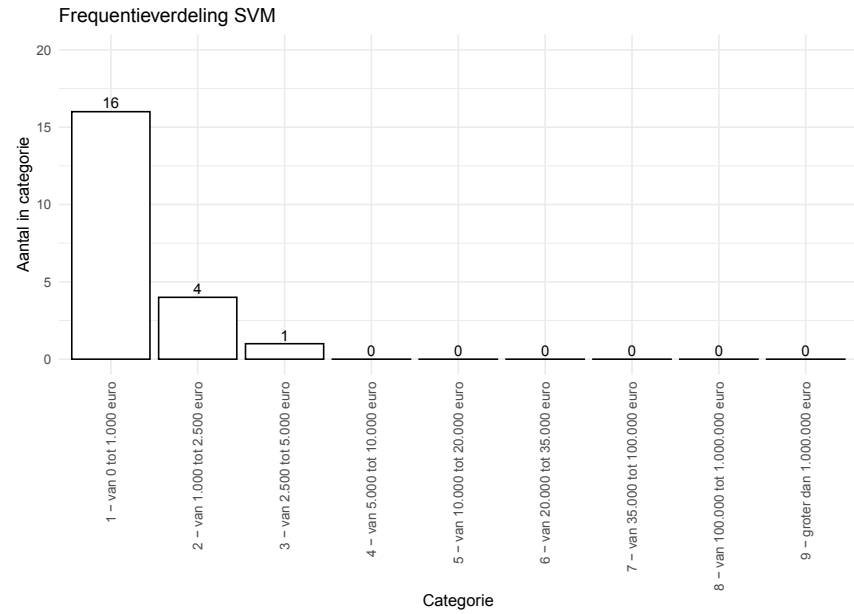
Data 2018–2019

Artikel 300: Eenvoudige mishandeling

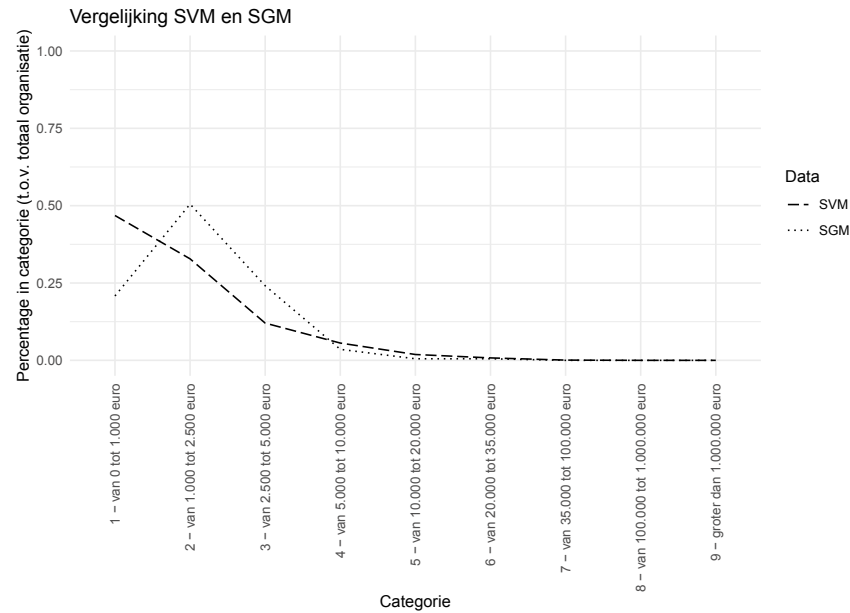
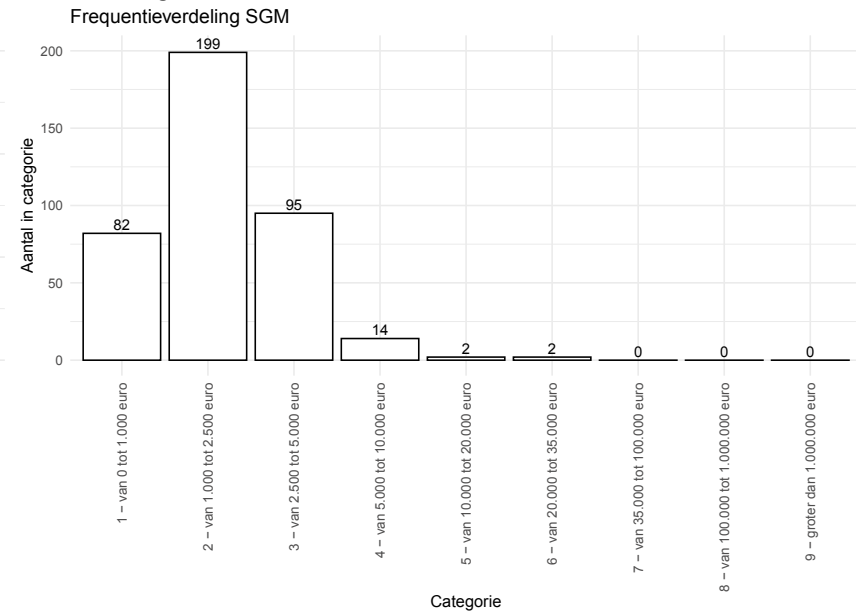
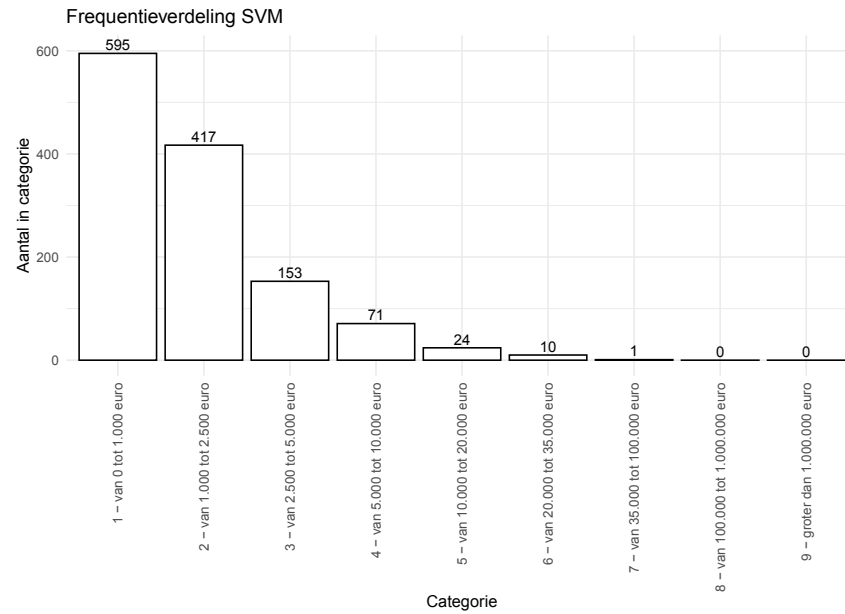
Data 2018–2019

Artikel 301: Mishandeling met voorbedachte rade

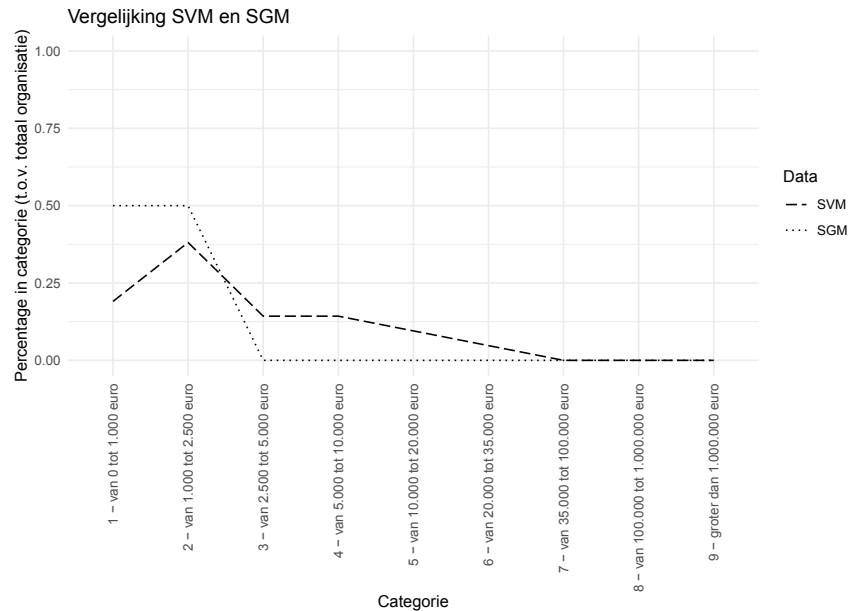
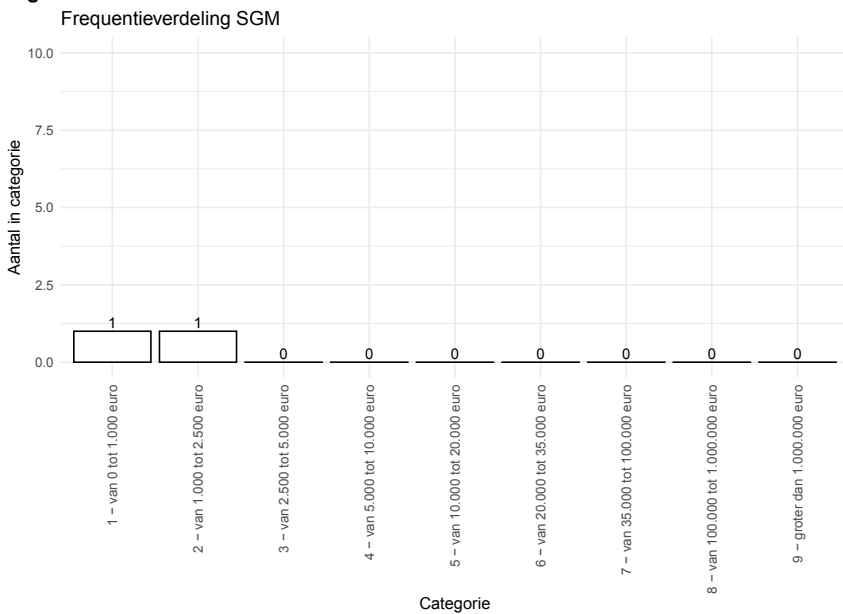
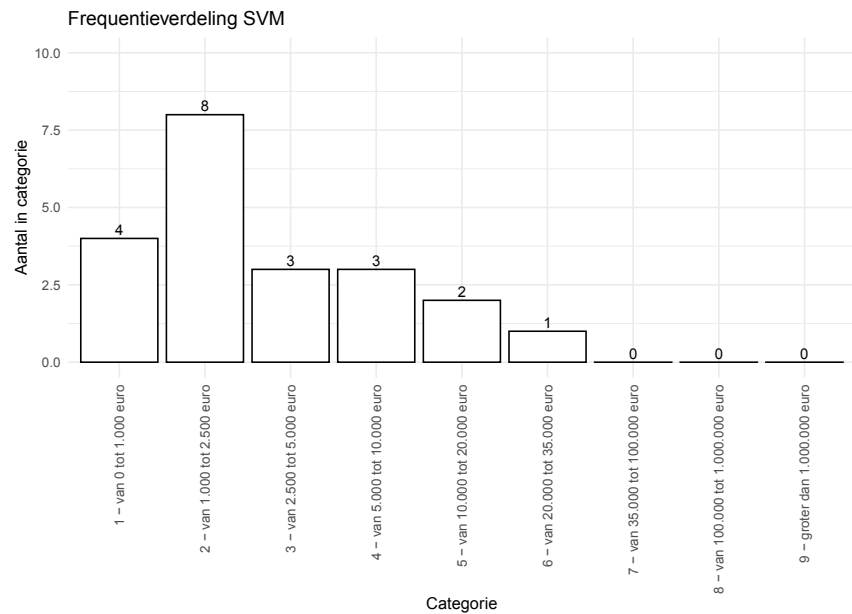
Data 2018–2019

Artikel 302: Zware mishandeling

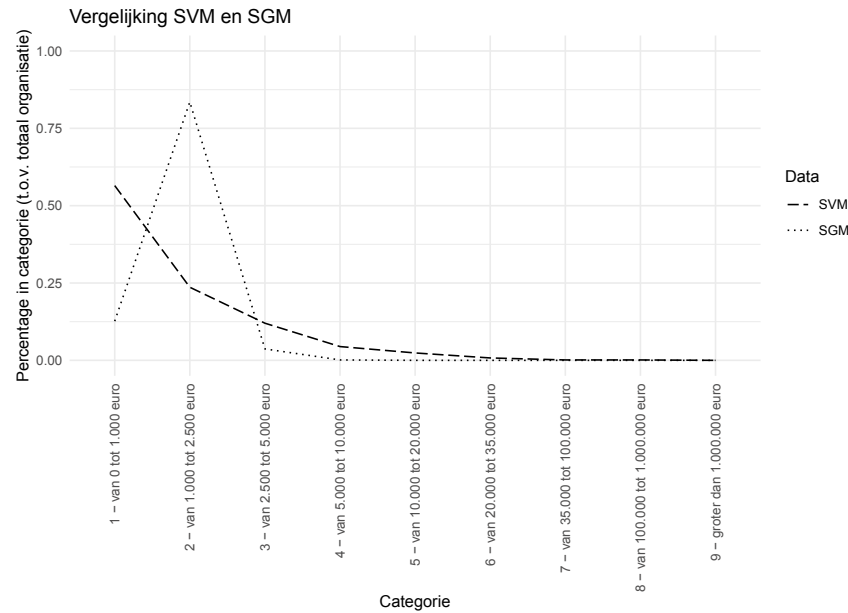
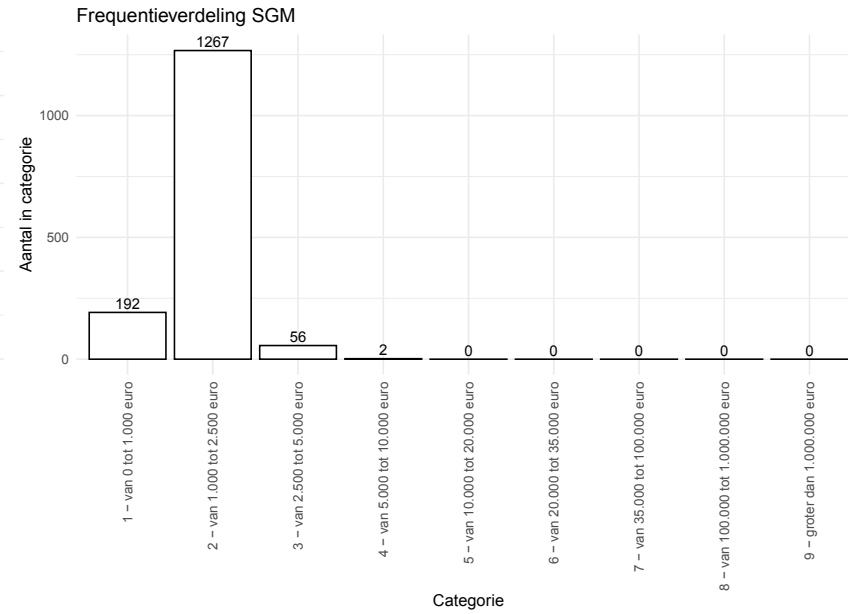
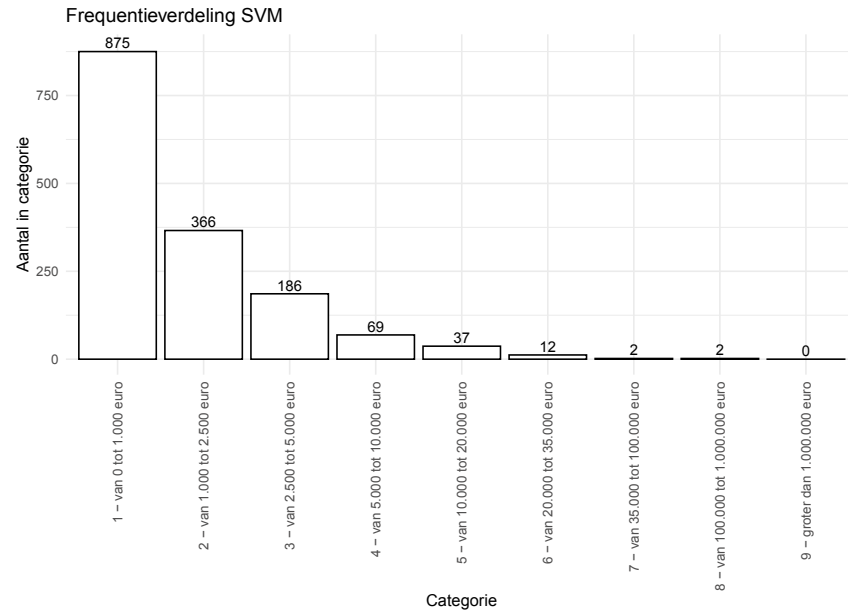
Data 2018–2019

Artikel 303: Zware mishandeling met voorbedachte rade

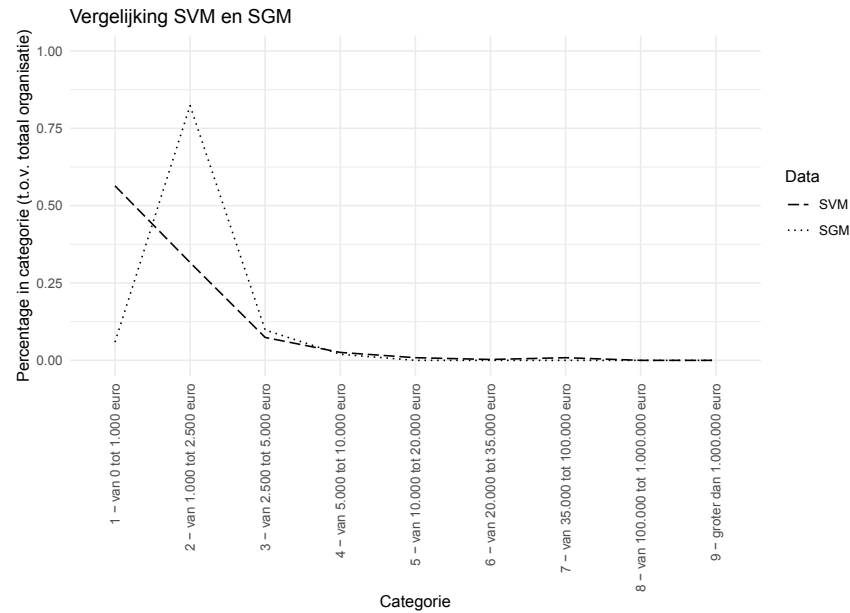
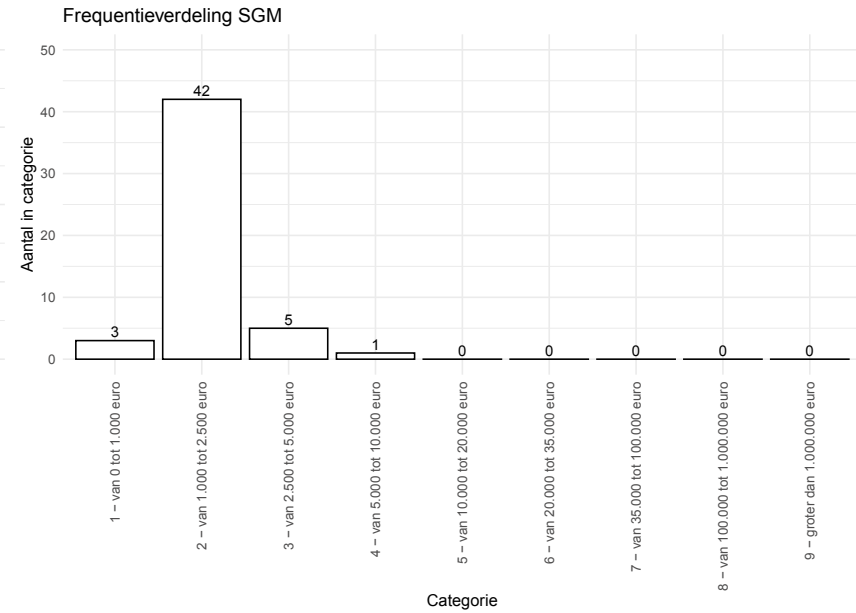
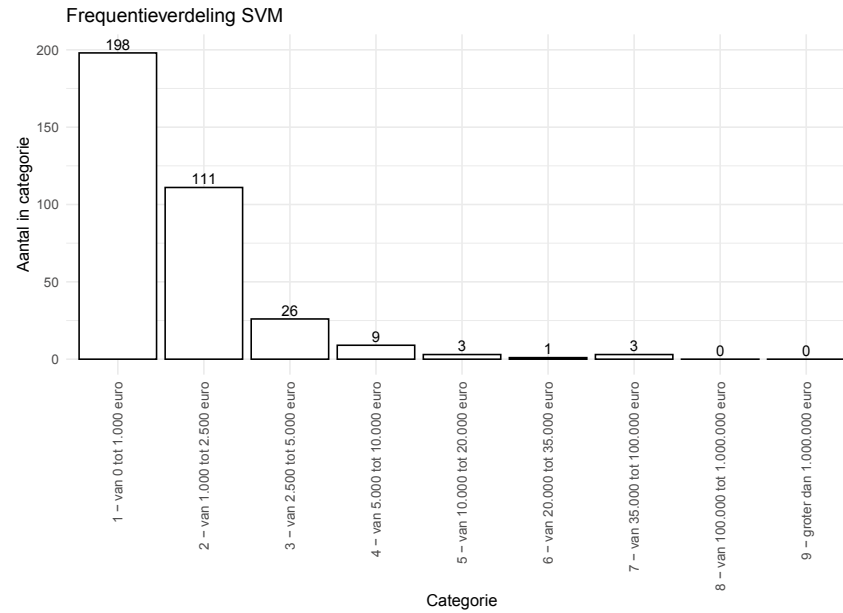
Data 2018–2019

Artikel 312:Diefstal met geweldpleging

Data 2018–2019

Artikel 317: Afpersing

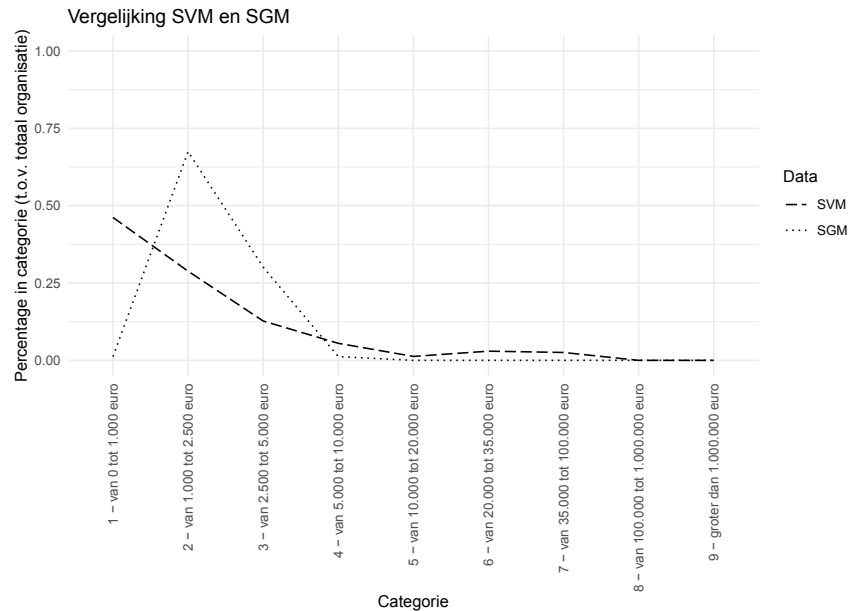
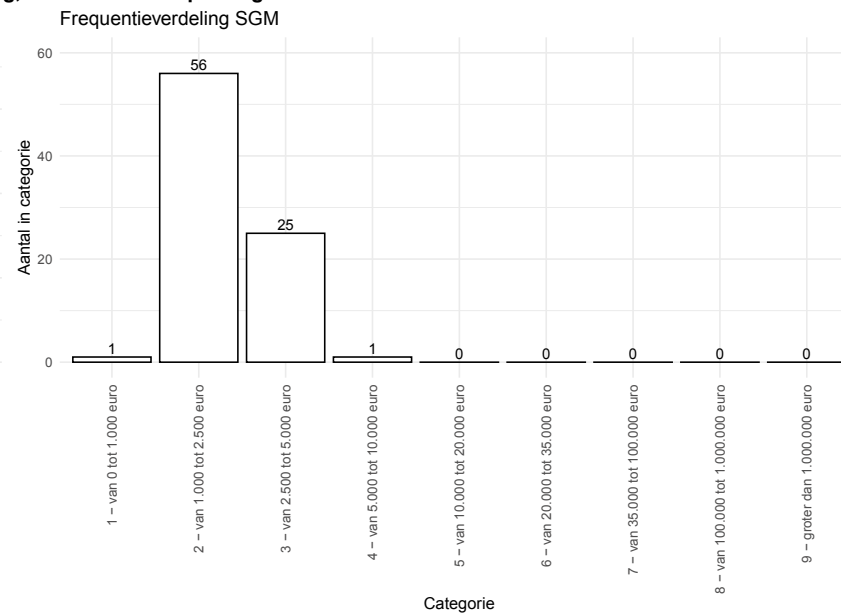
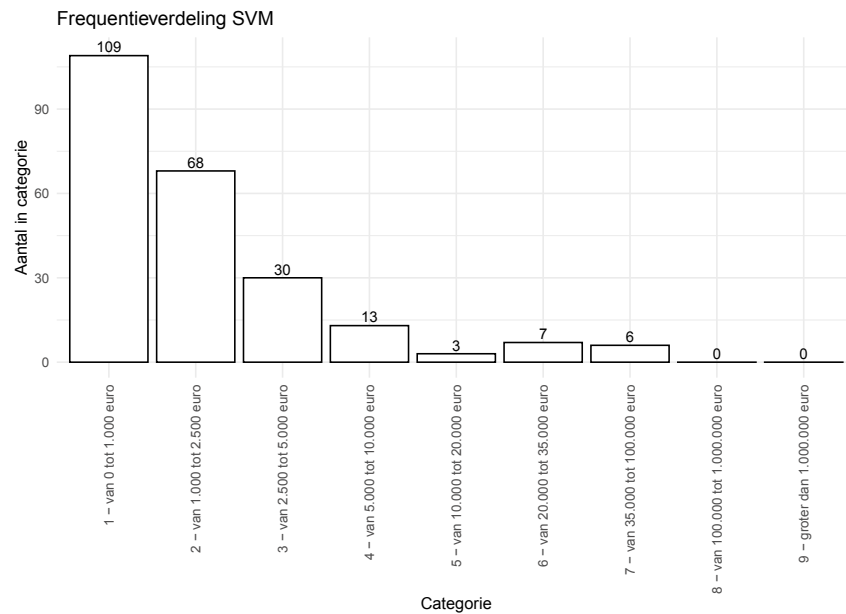
Data 2018–2019

Bijlage

B

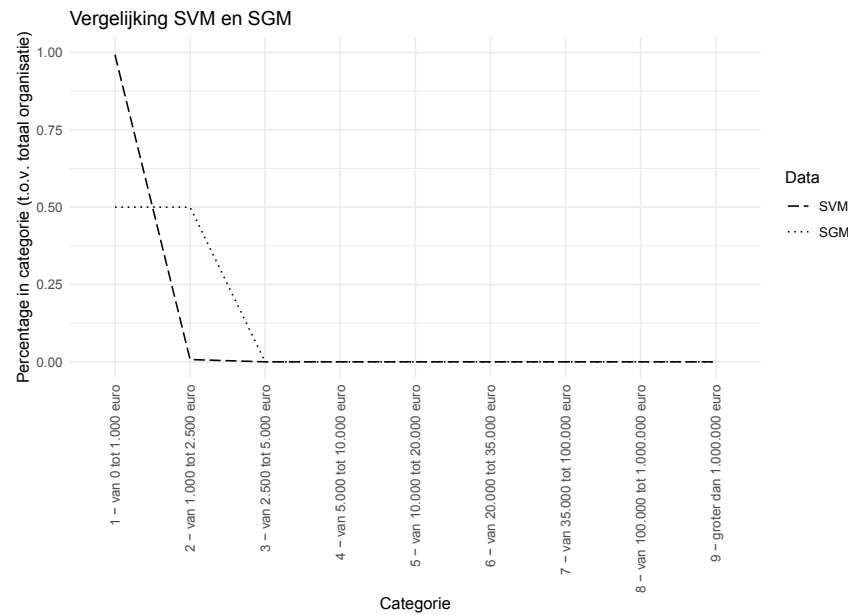
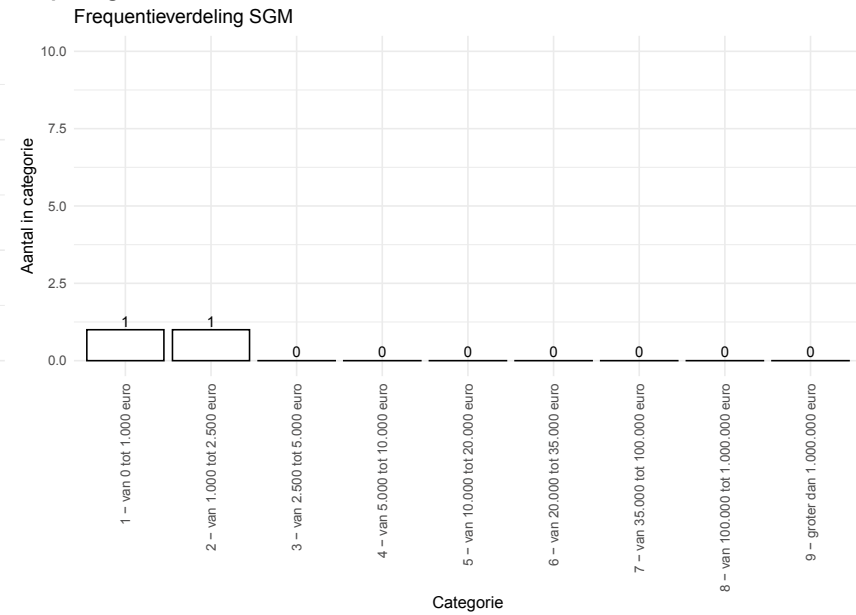
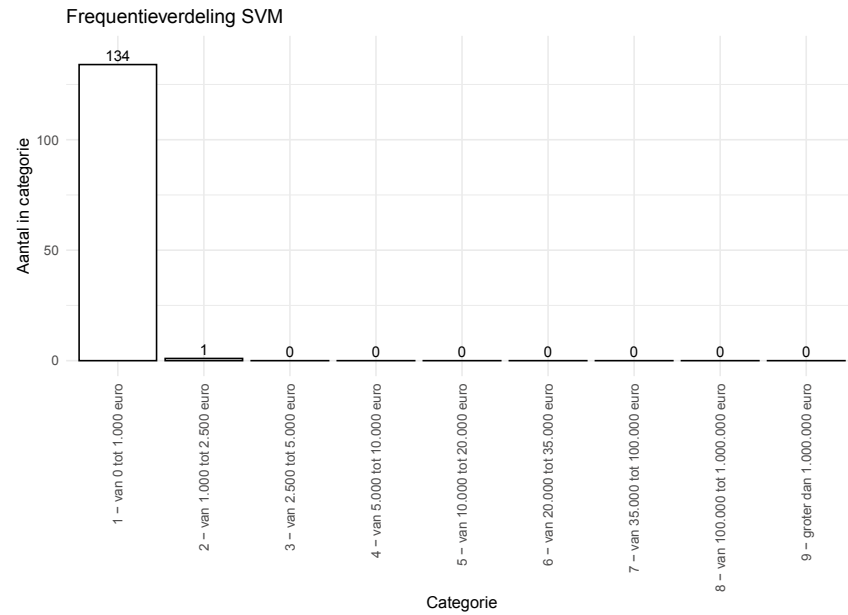
**Vergelijking van strafbare feiten die
vallen onder reikwijdte gemaximeerde
voorschotregeling (2018-2019)**

Artikel 157: Brandstichting, veroorzaken ontploffing

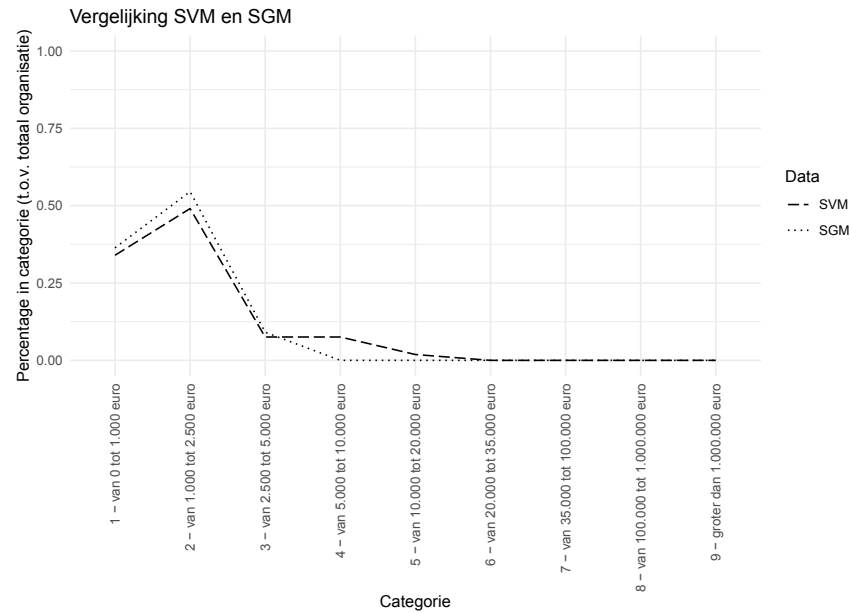
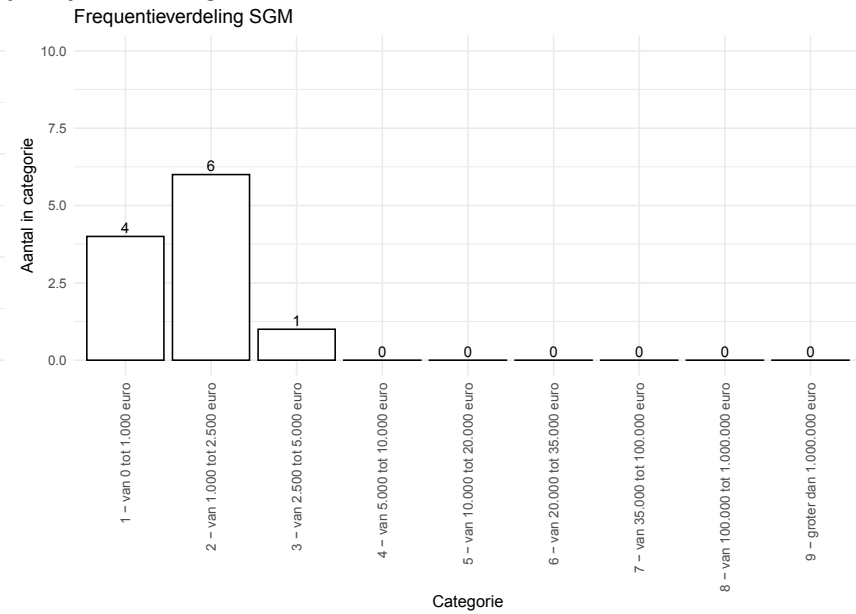
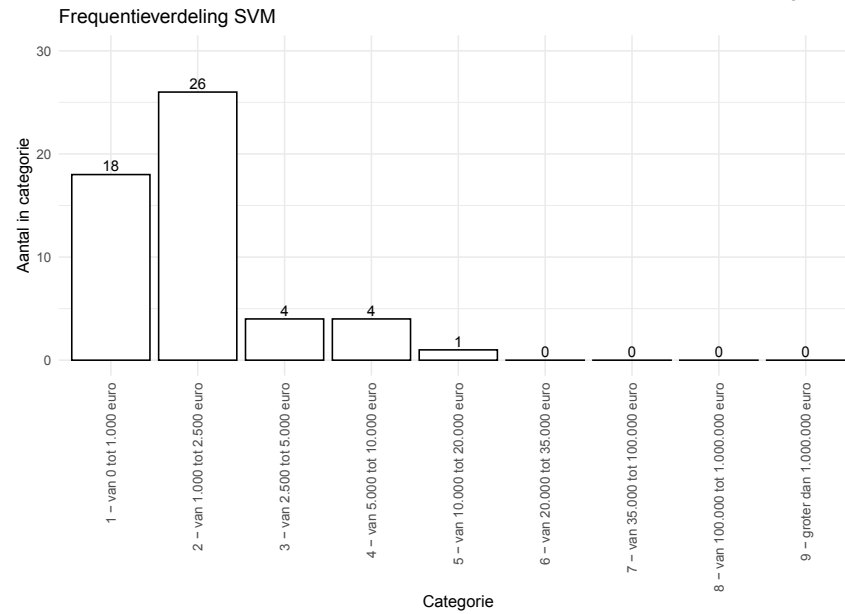
Data 2018–2019

Artikel 180: Wederspannigheid

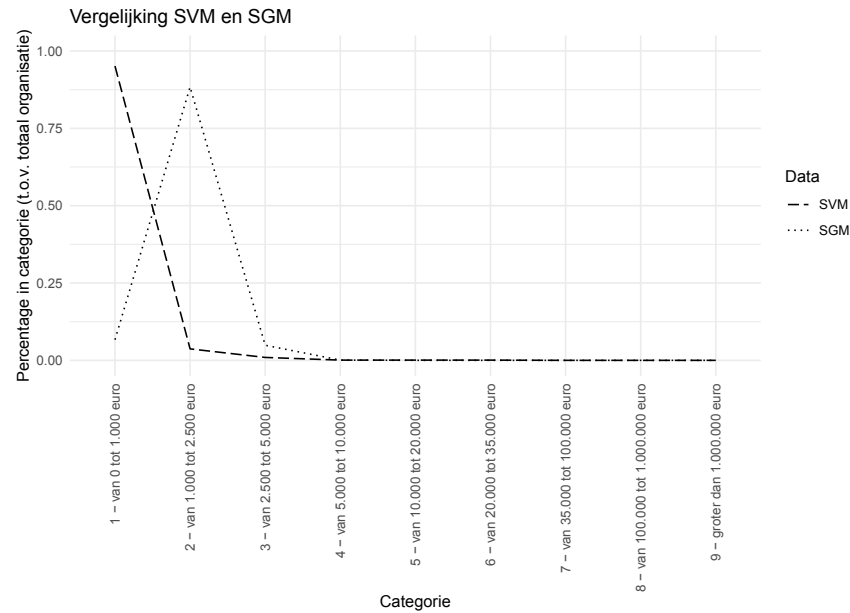
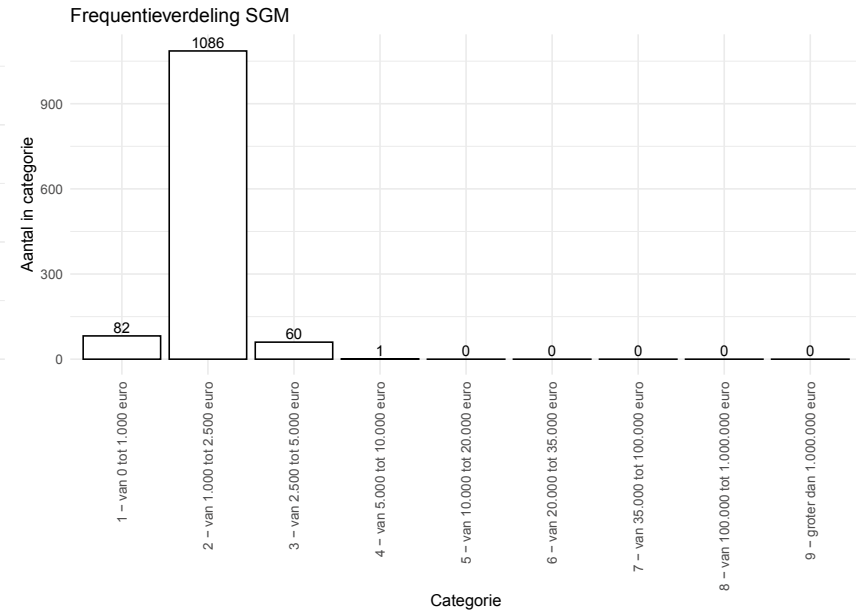
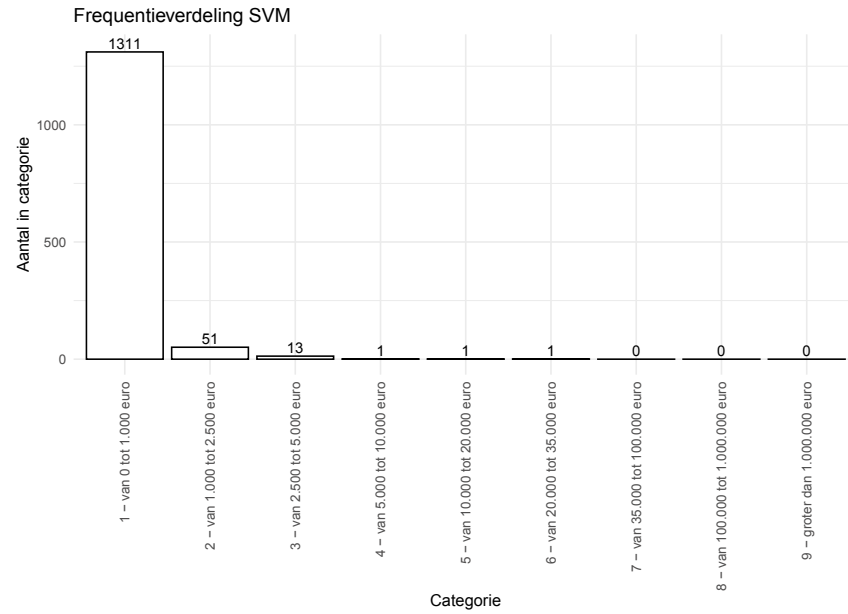
Data 2018-2019

Artikel 282:Opzettelijke vrijheidsberoving

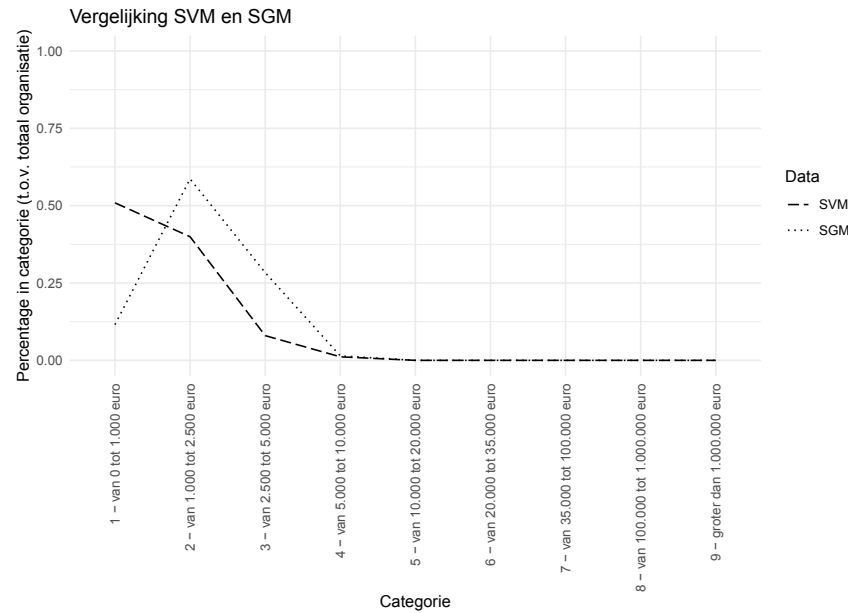
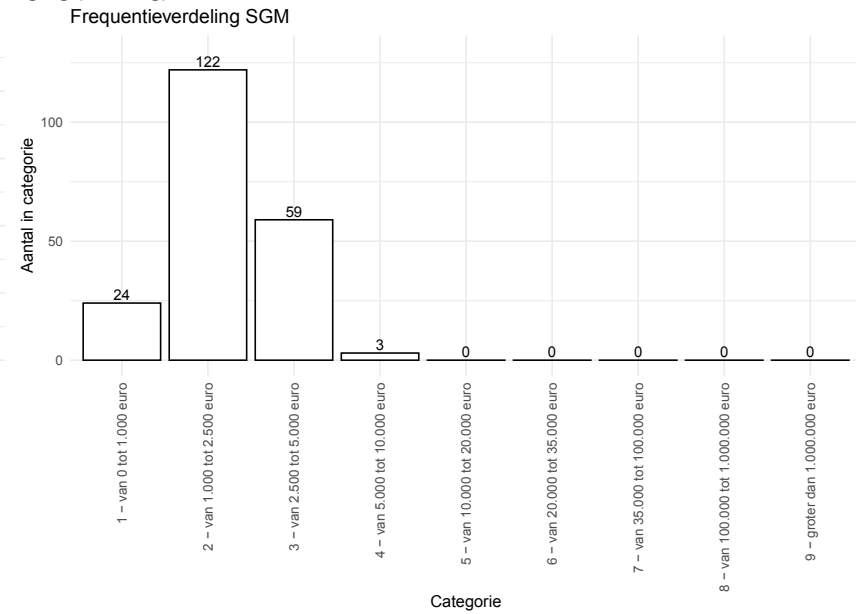
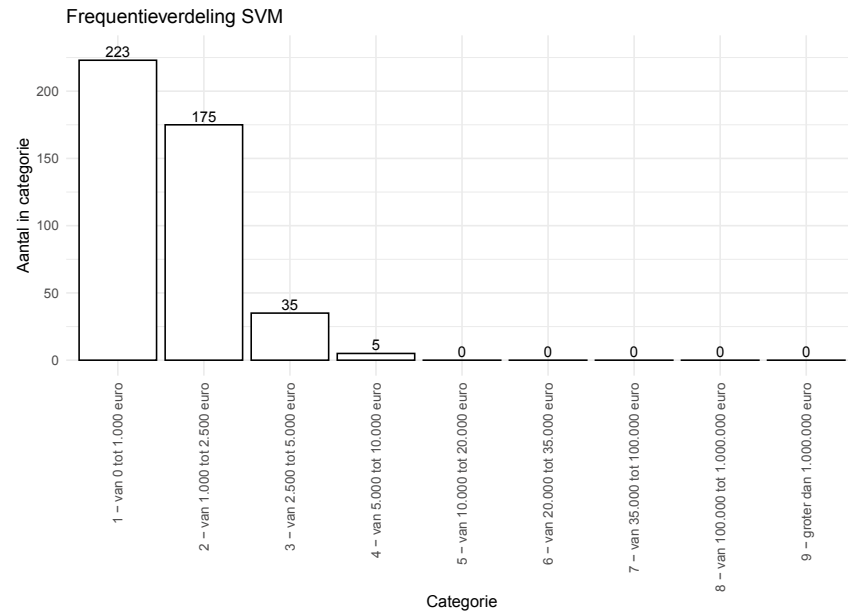
Data 2018-2019

Artikel 285: Bedreiging met misdrijf

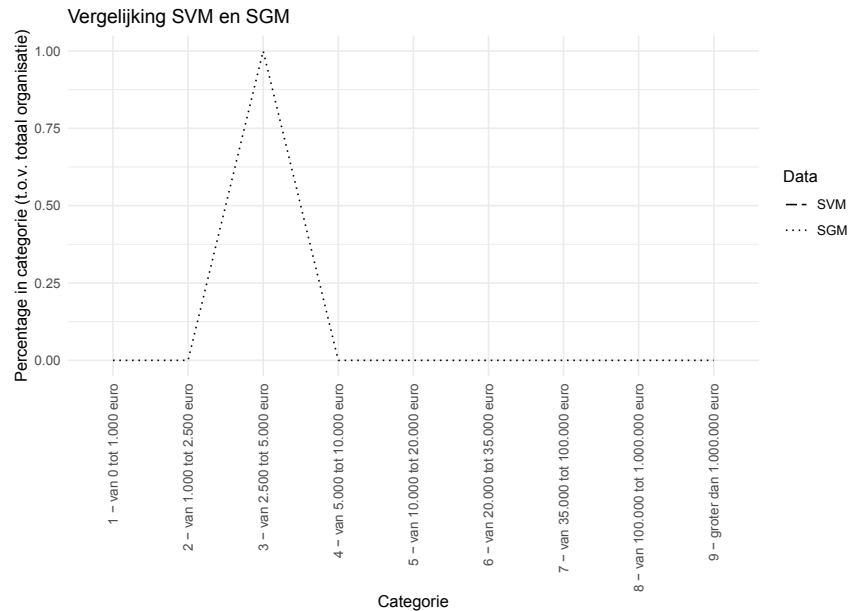
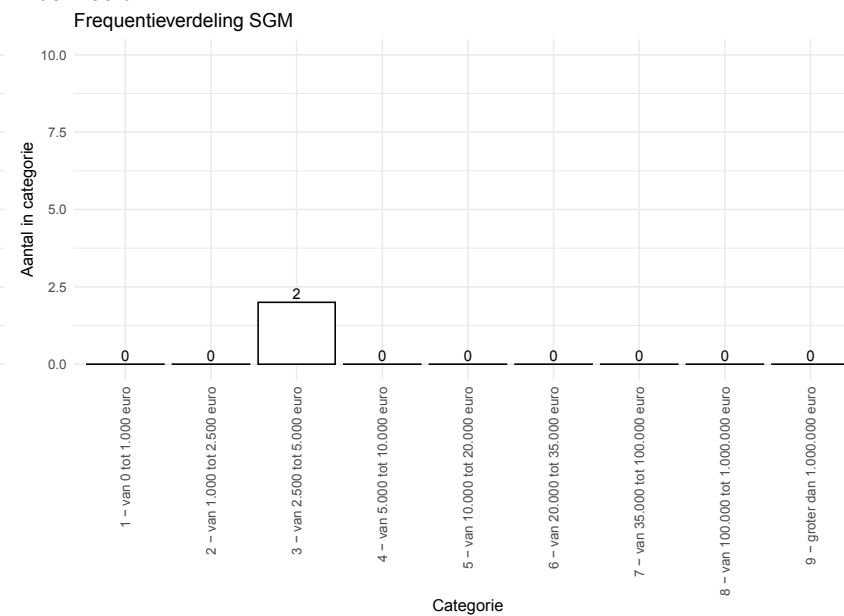
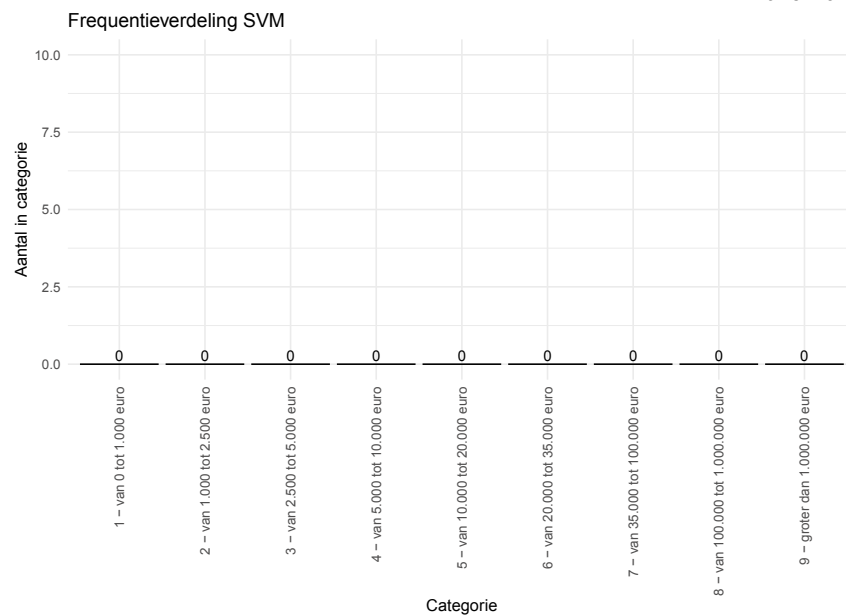
Data 2018–2019

Artikel 285b:Belaging (stalking)

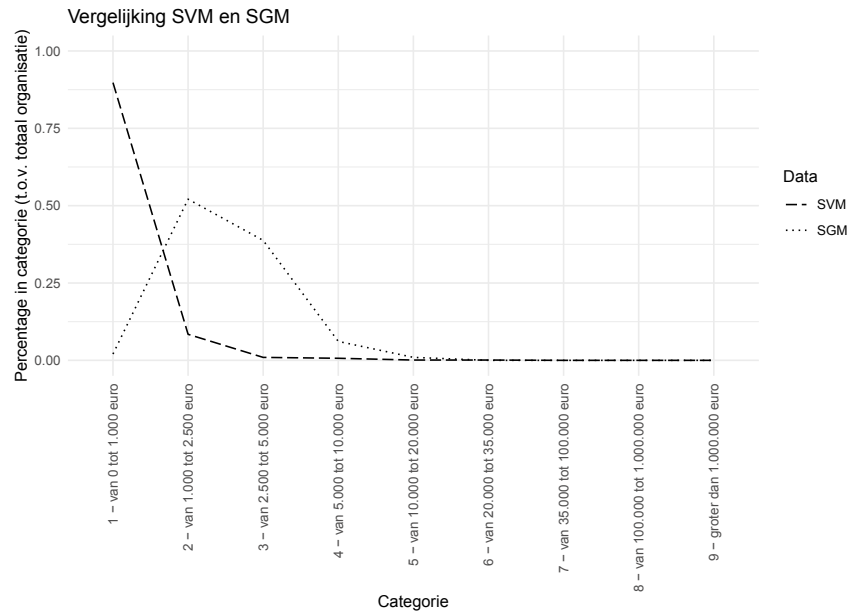
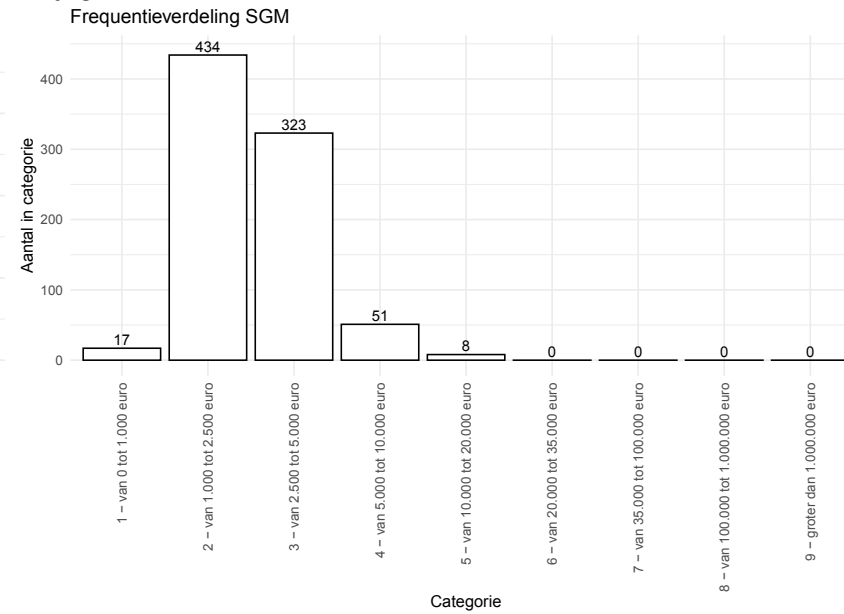
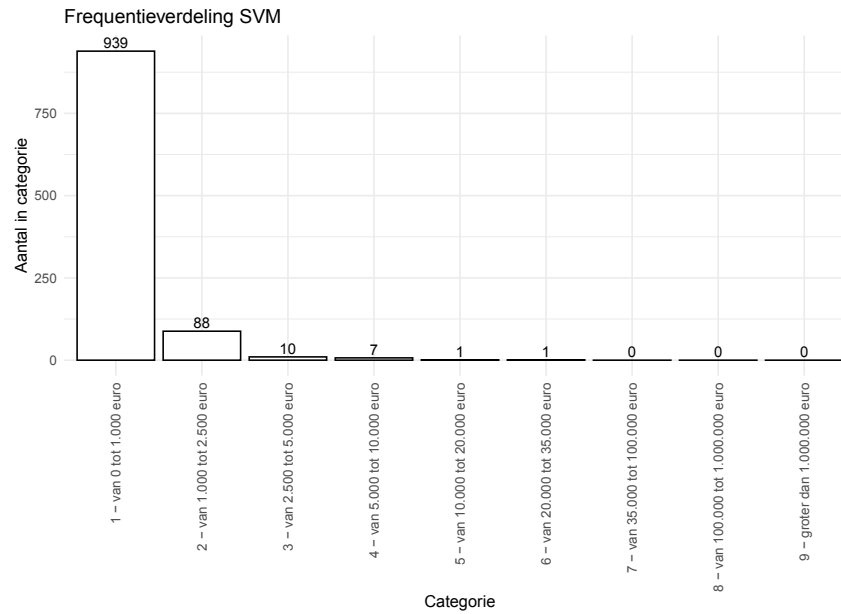
Data 2018-2019

Artikel 291: Kindermoord

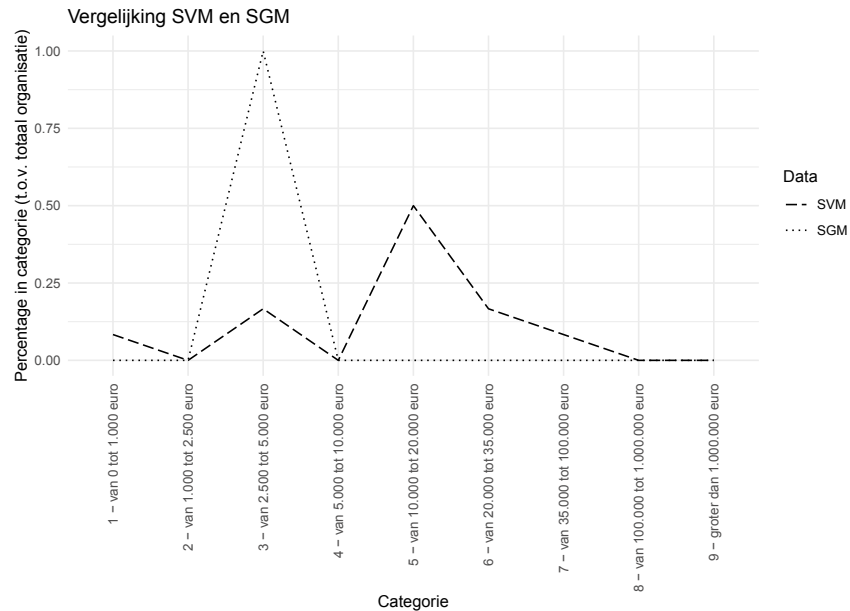
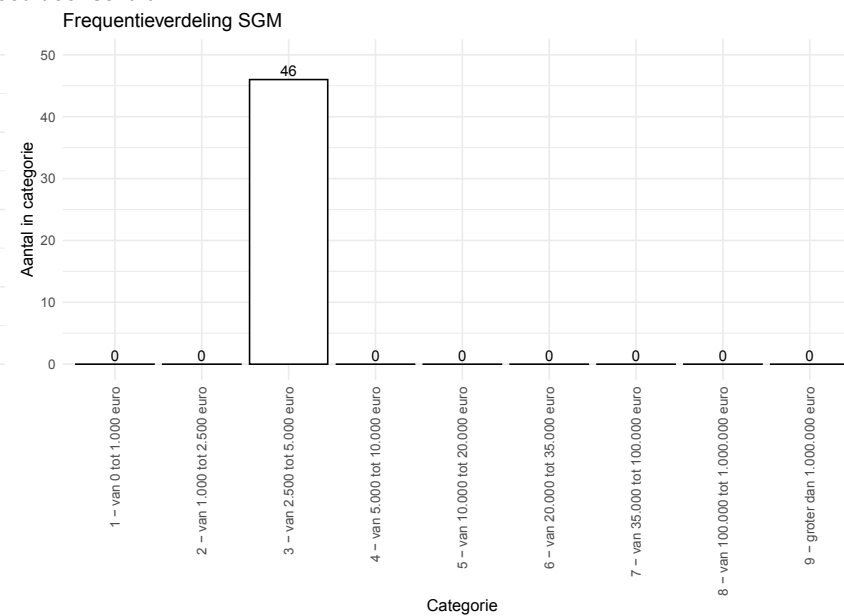
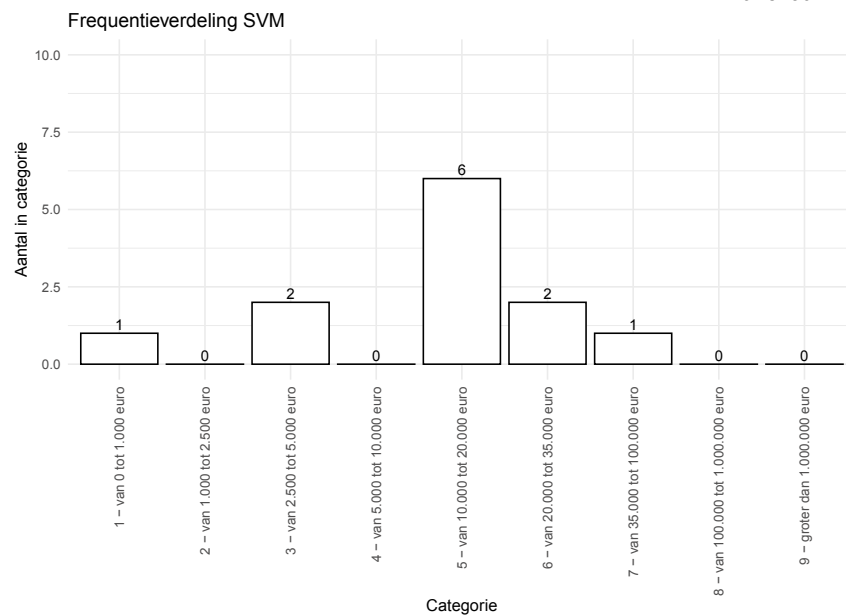
Data 2018–2019

Artikel 304:Huiselijk geweld

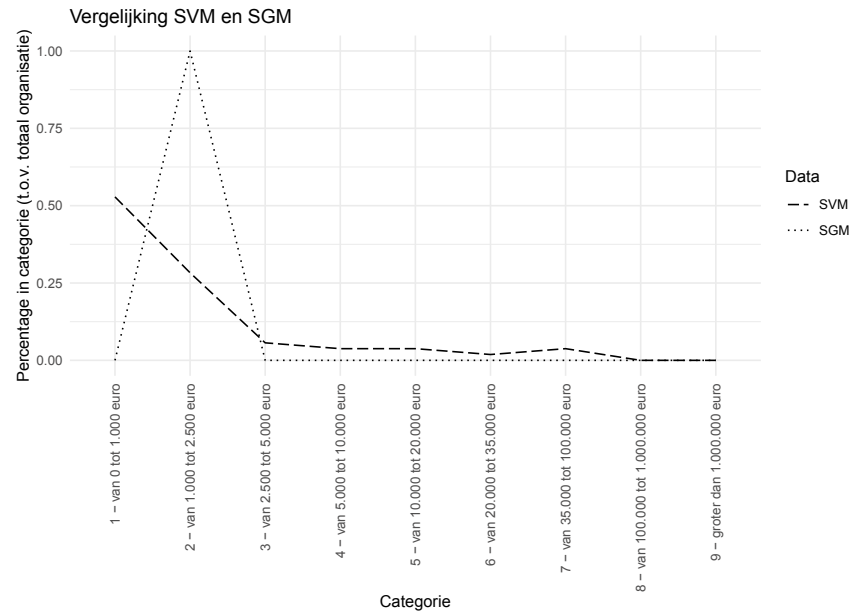
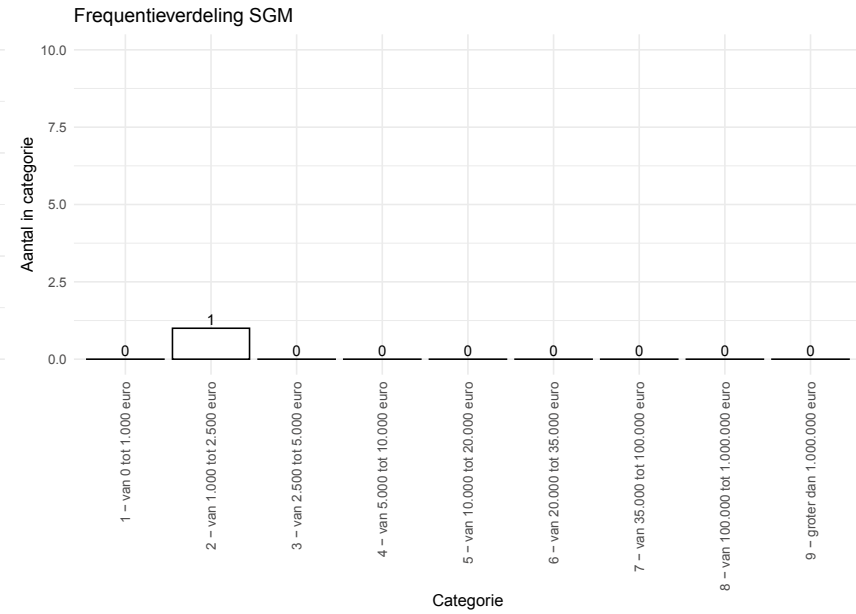
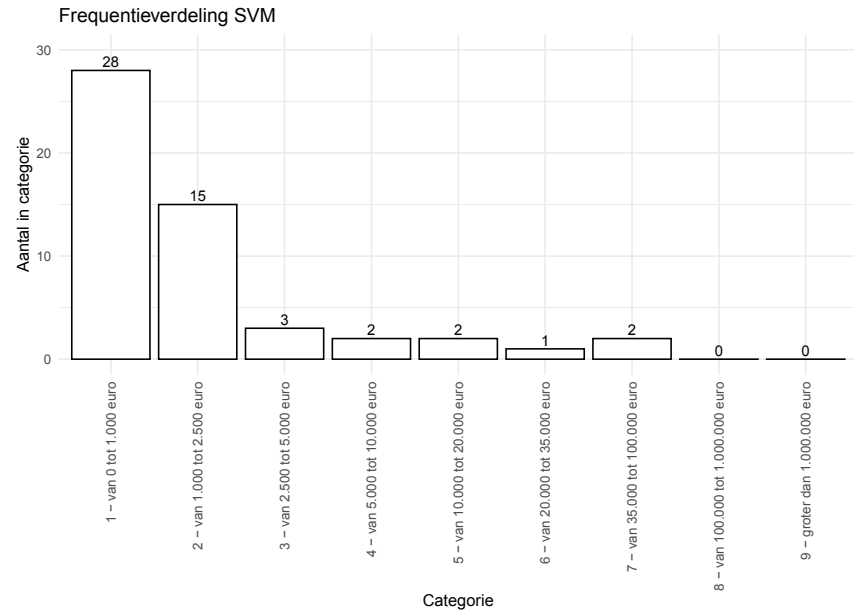
Data 2018-2019

Artikel 307:Dood door schuld

Data 2018–2019

Artikel 318:Afdreiging

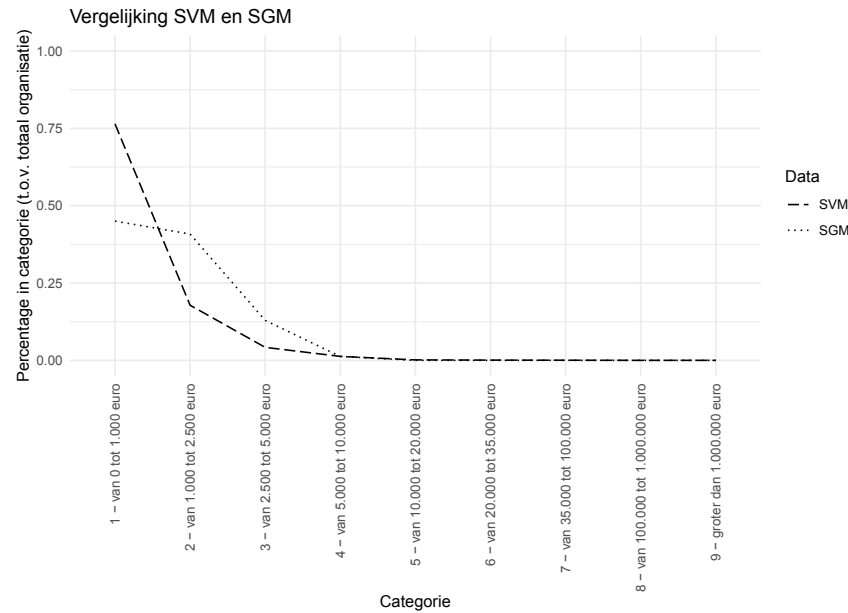
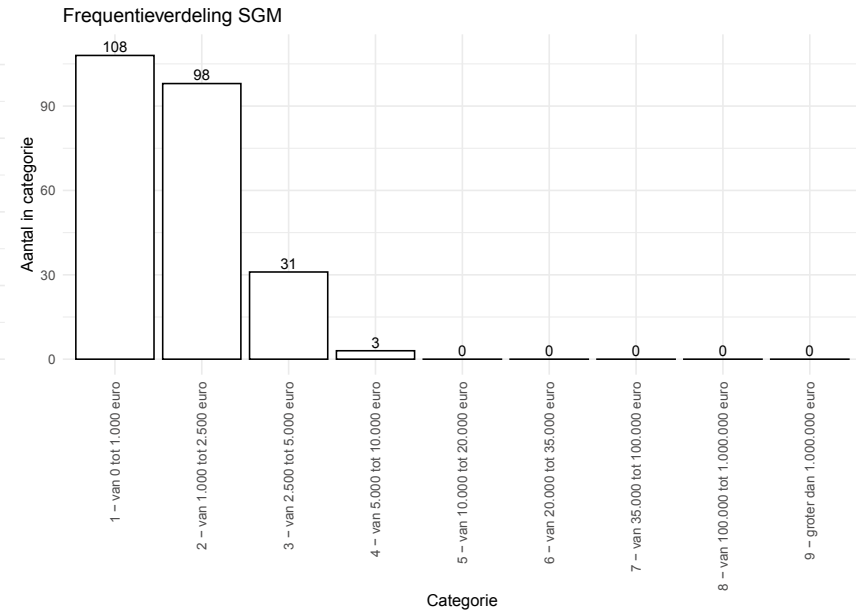
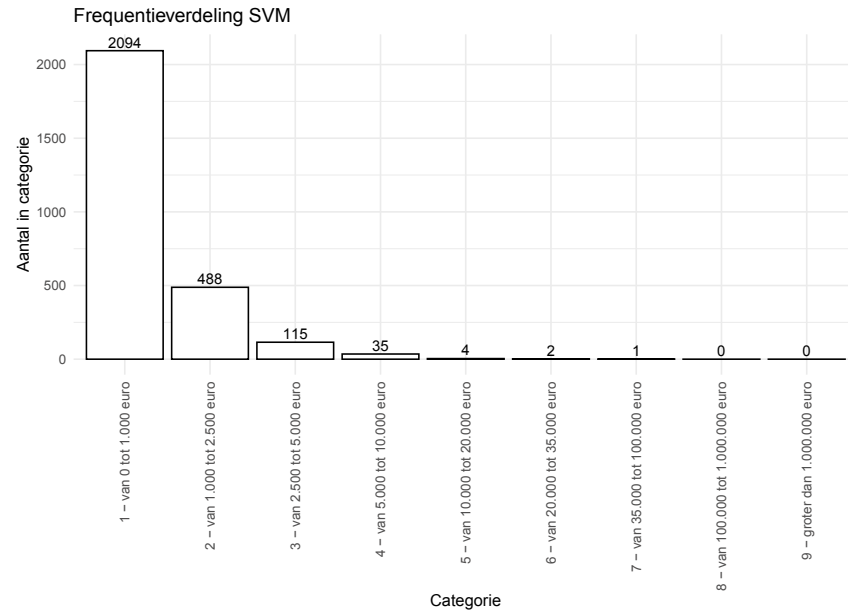
Data 2018-2019

Bijlage

C

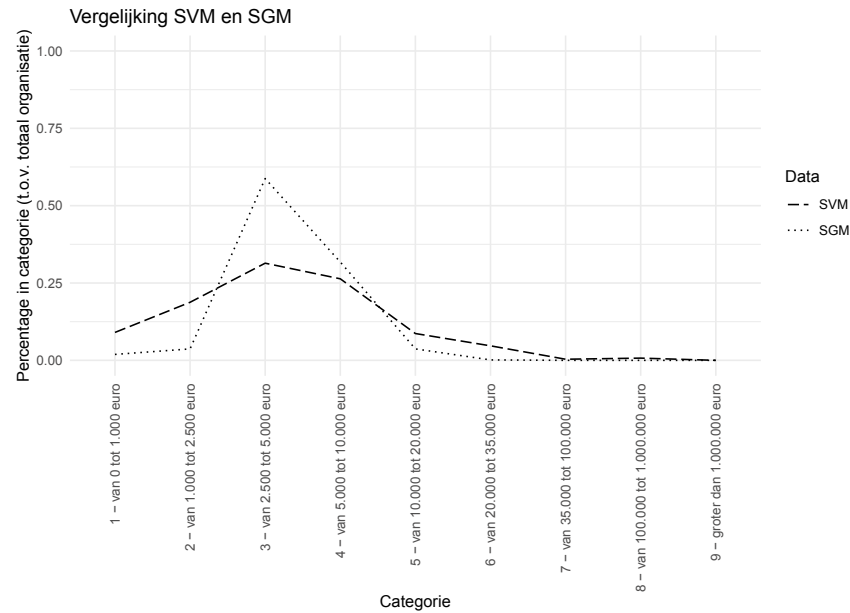
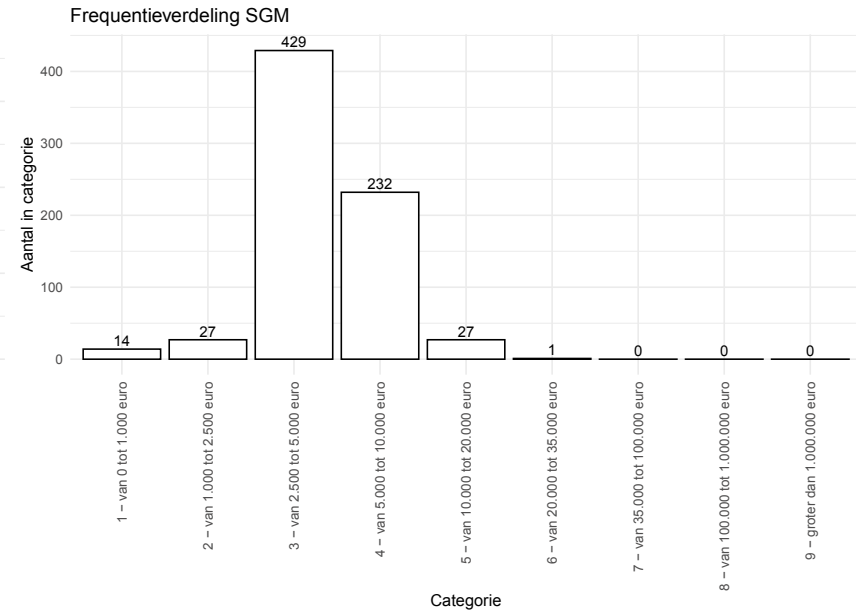
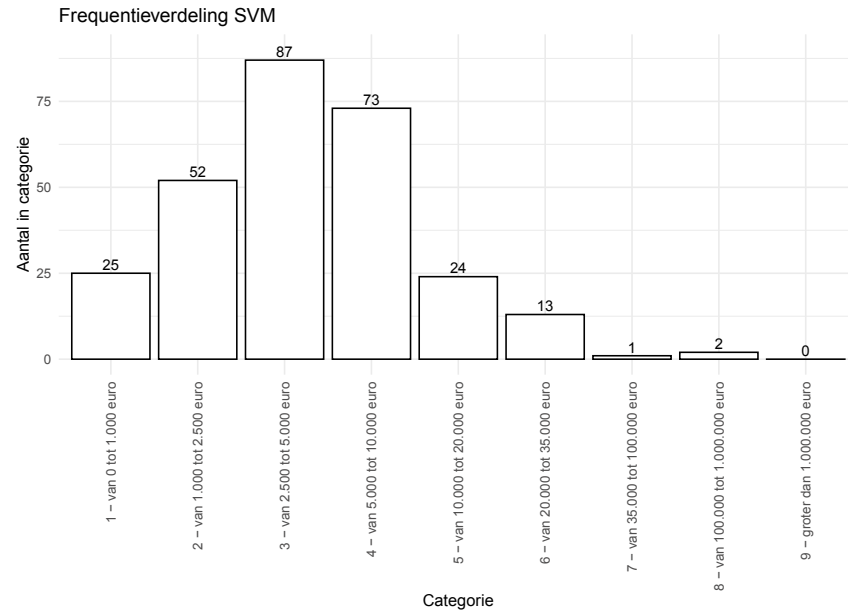
**Vergelijking van strafbare feiten die
vallen onder reikwijdte ongemaximeerde
voorschotregeling (2016-2019)**

Artikel 141: Openlijke geweldpleging

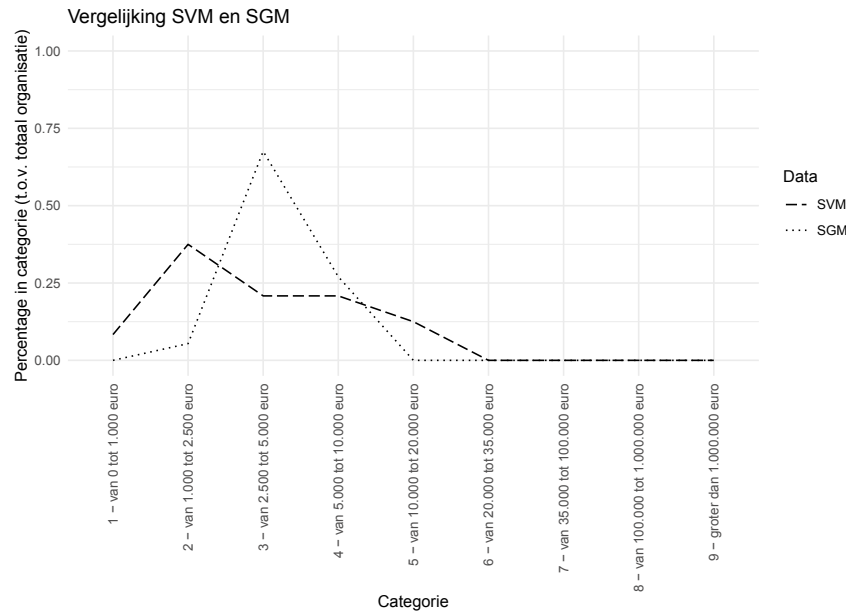
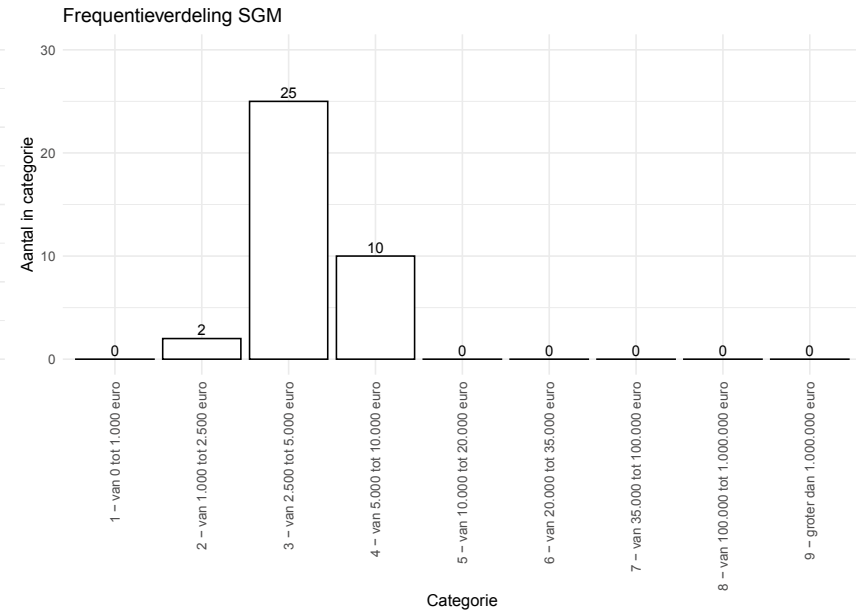
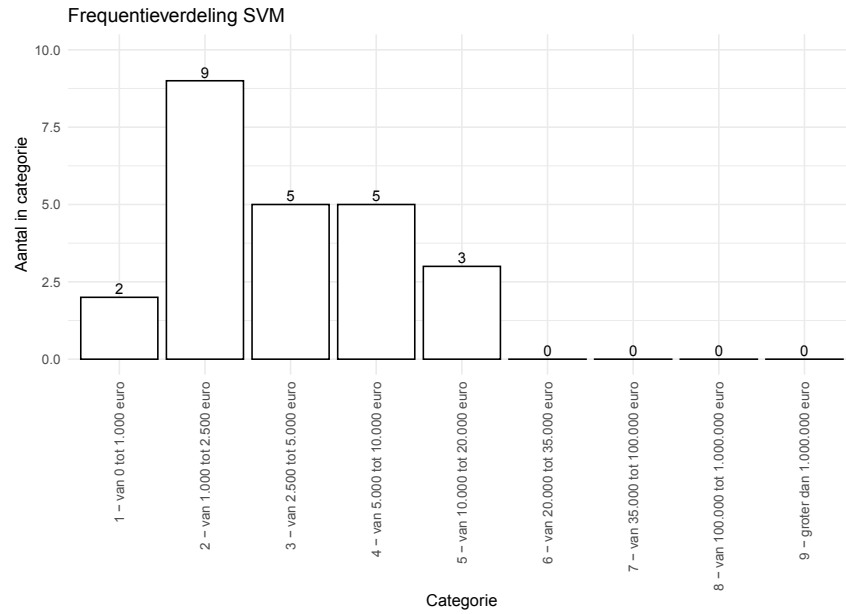
Data 2016–2019

Artikel 242: Verkrachting

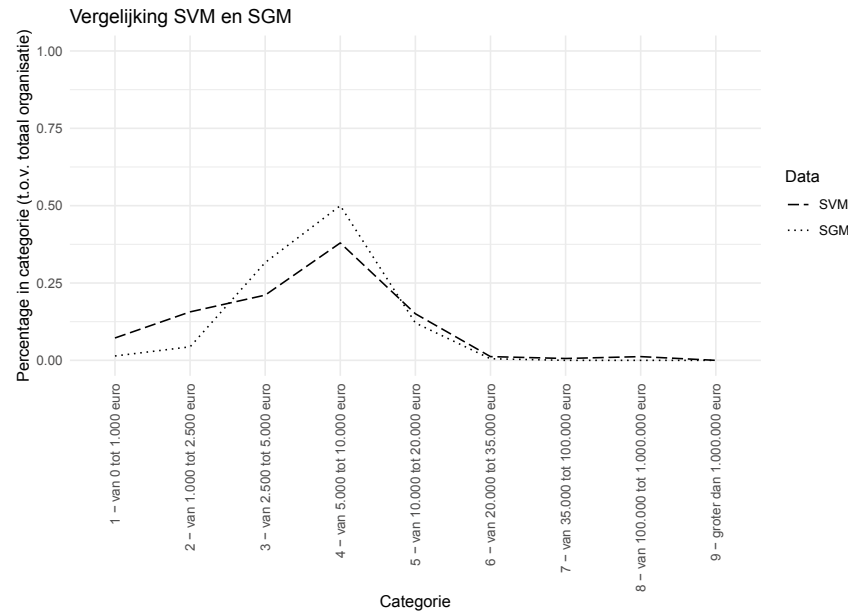
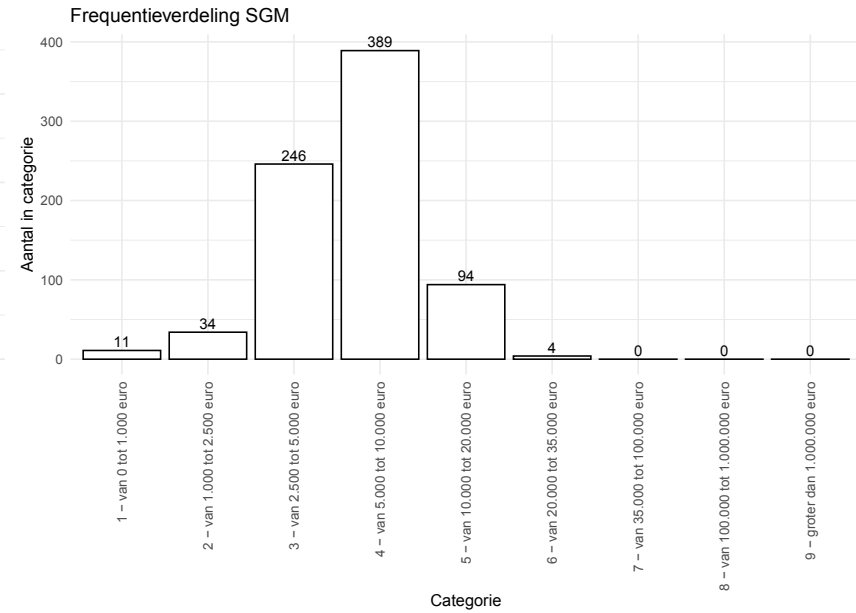
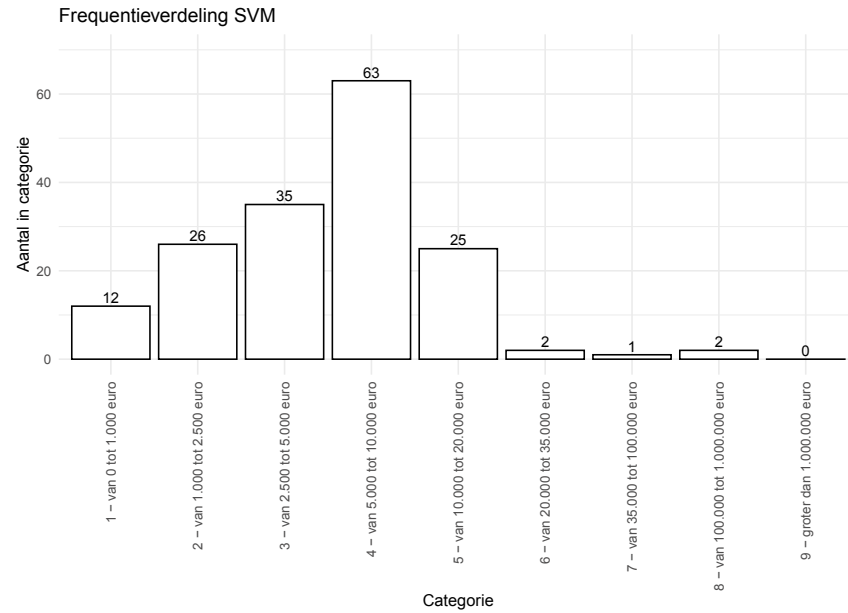
Data 2016–2019

Artikel 243: Gemeenschap met wilsonbekwame

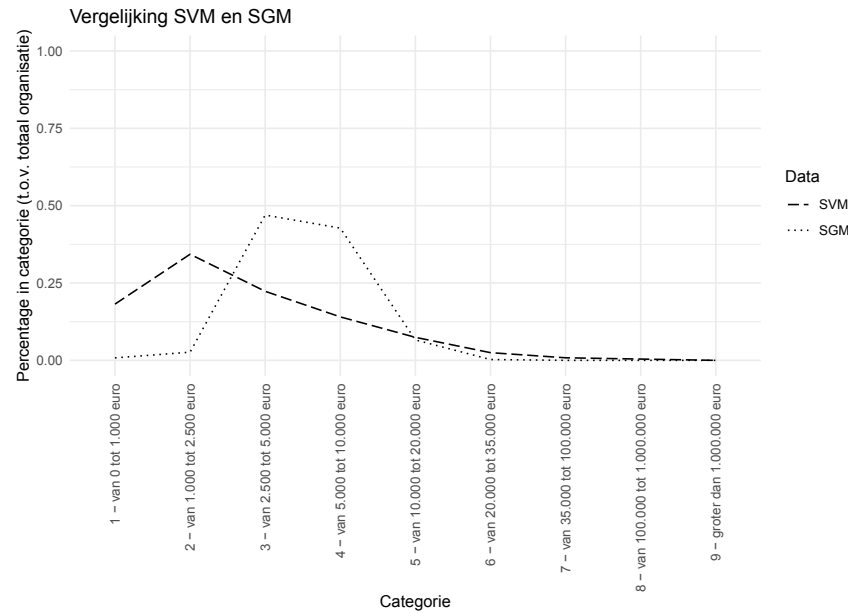
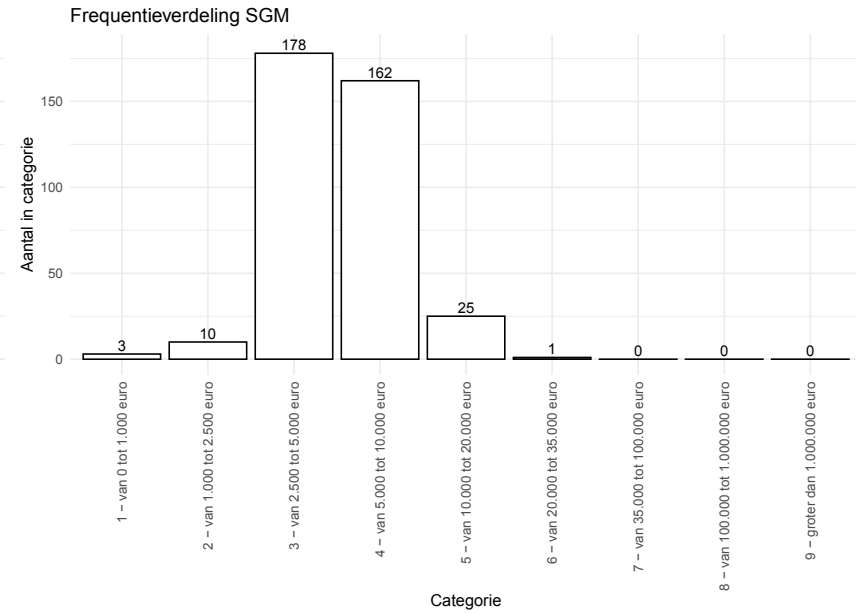
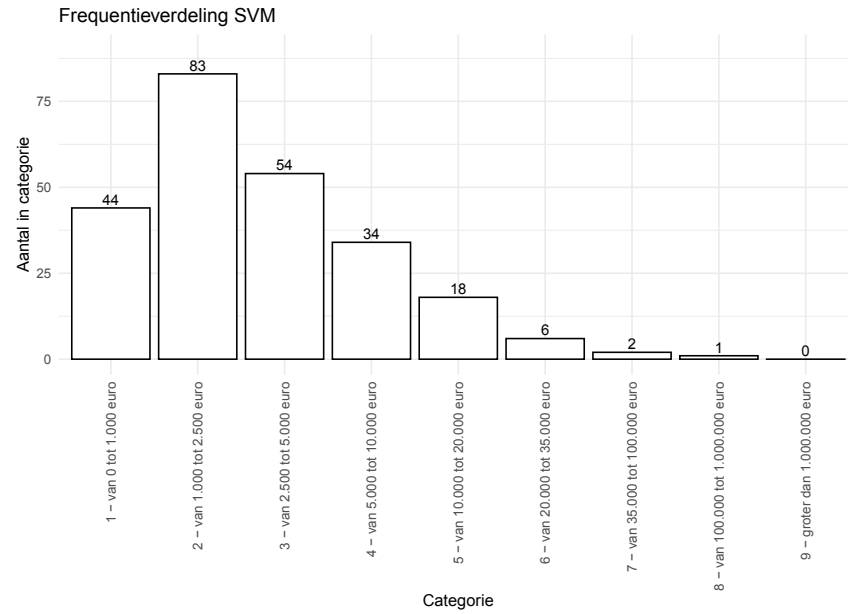
Data 2016–2019

Artikel 244: Gemeenschap met < 12 jr

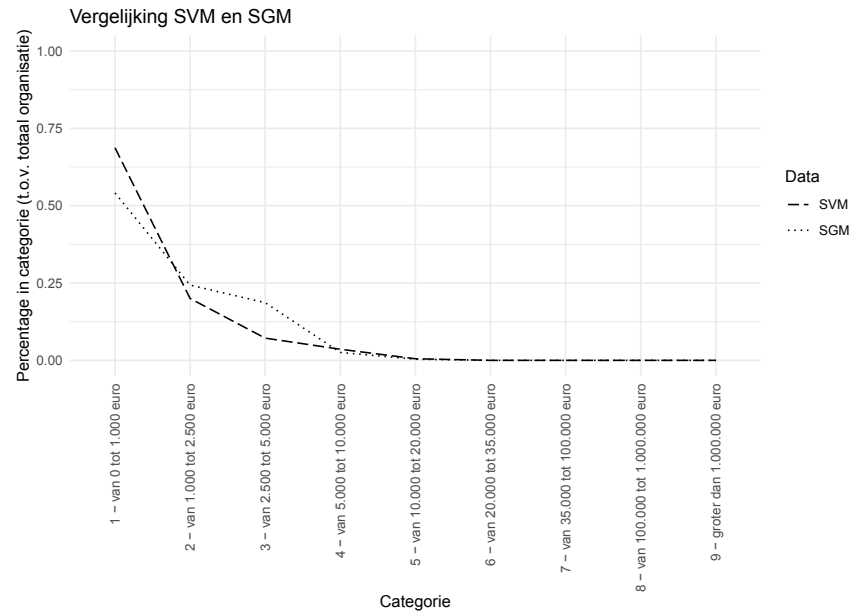
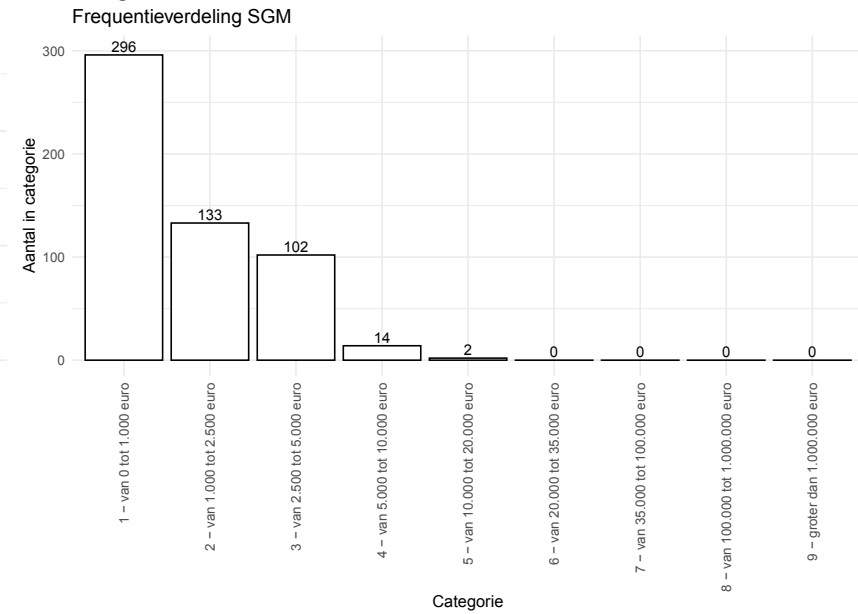
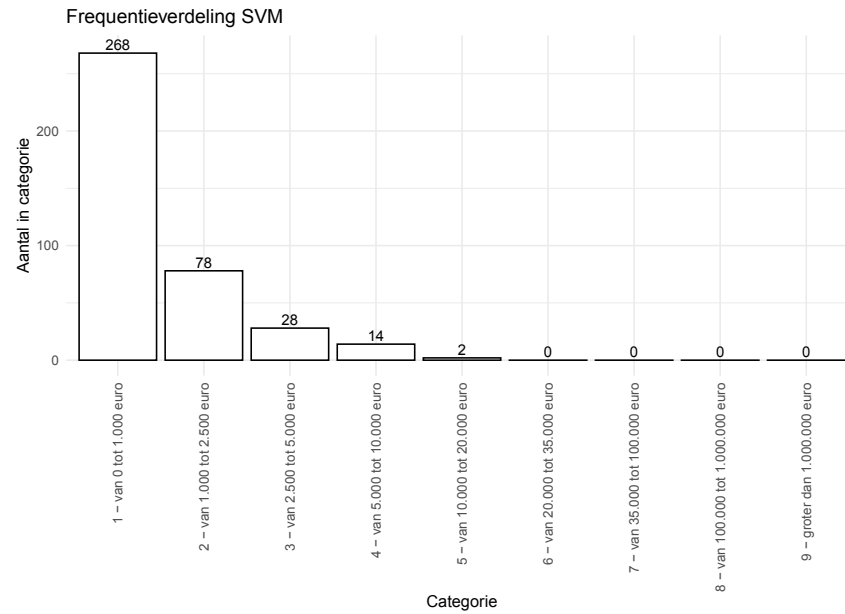
Data 2016–2019

Artikel 245: Gemeenschap met < 16 jr

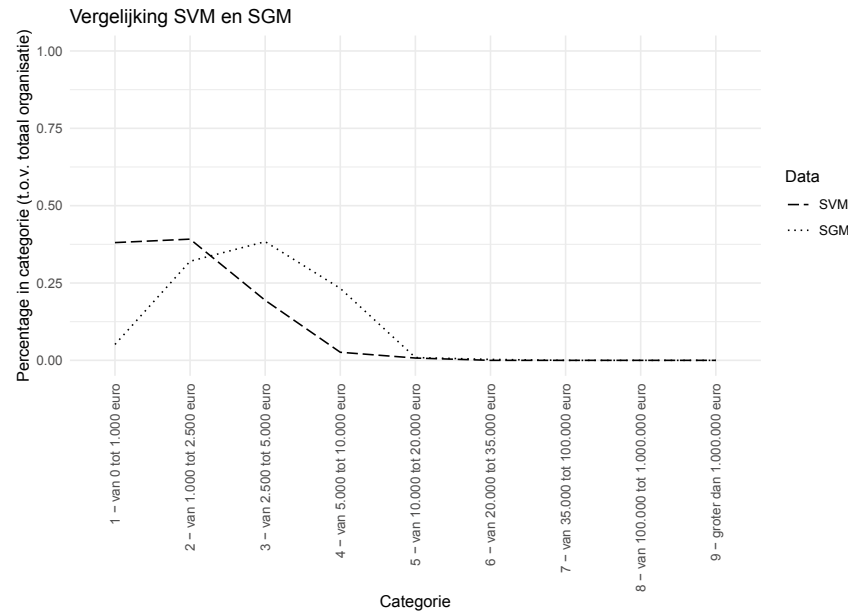
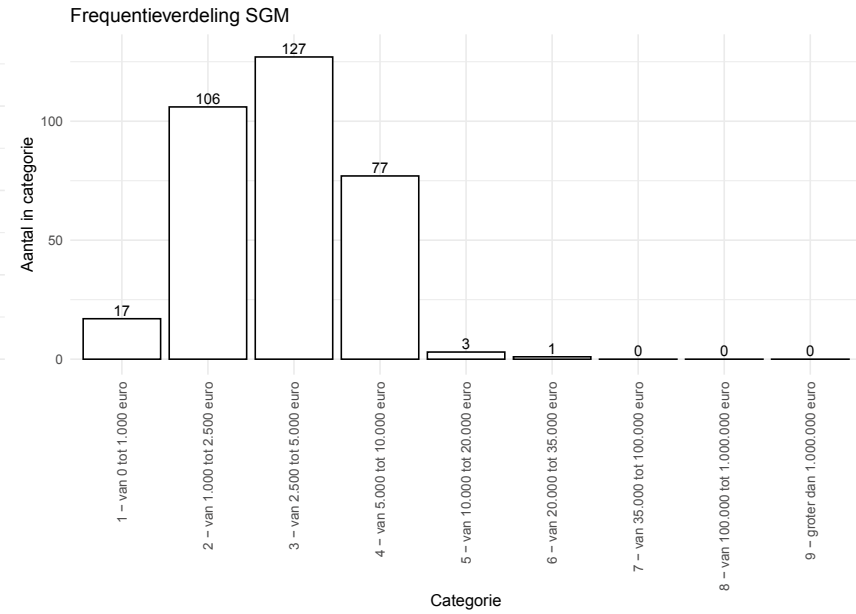
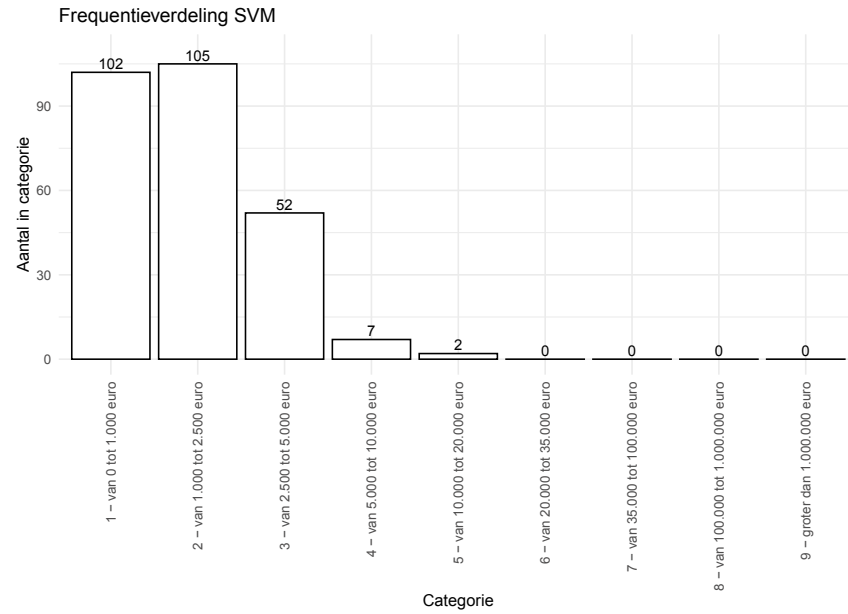
Data 2016–2019

Artikel 246:Aanranding

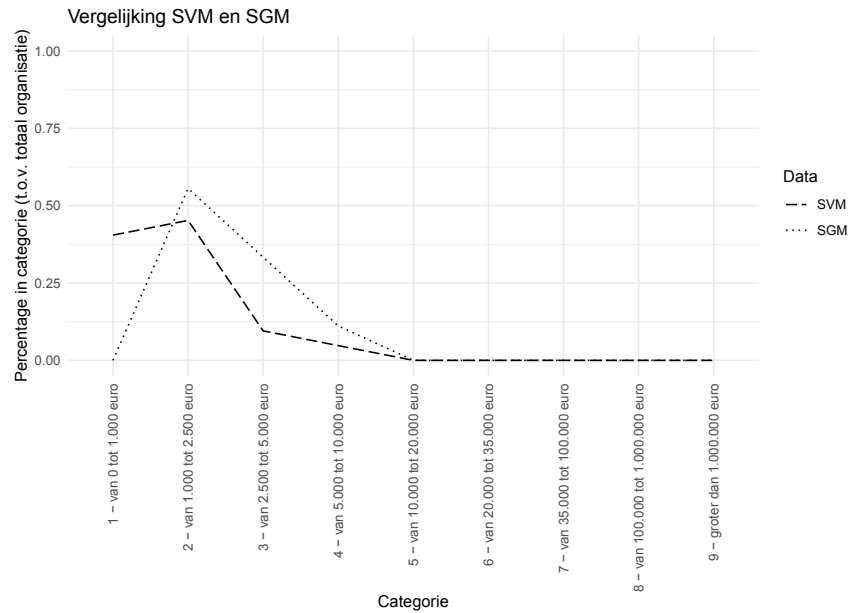
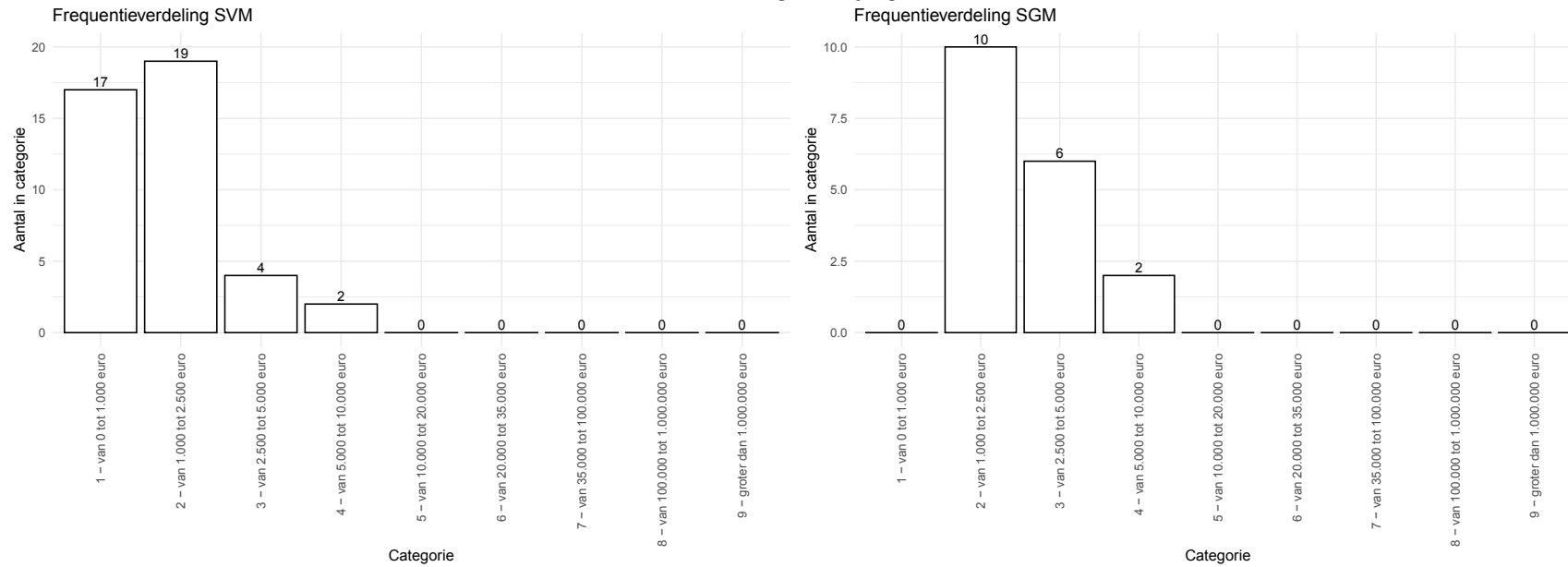
Data 2016–2019

Artikel 247: Ontucht met wilsonbekwame

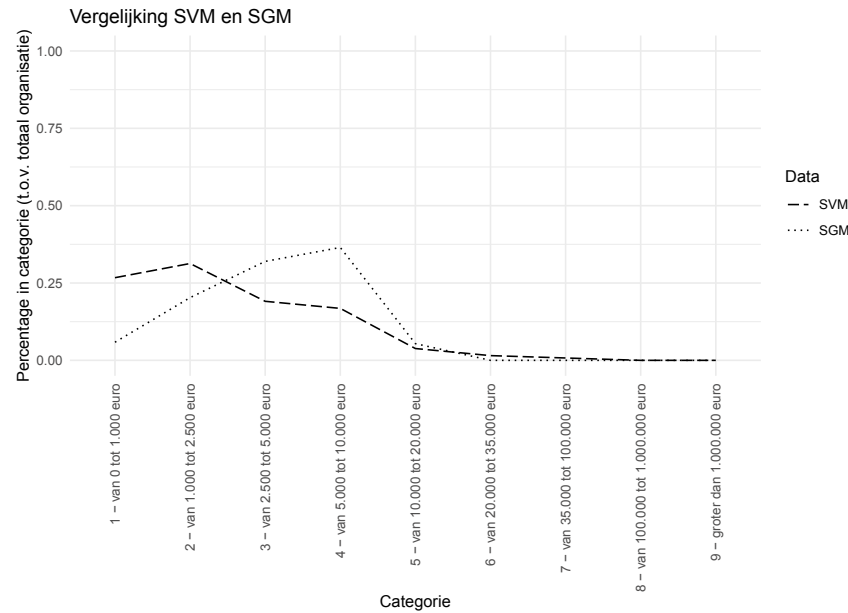
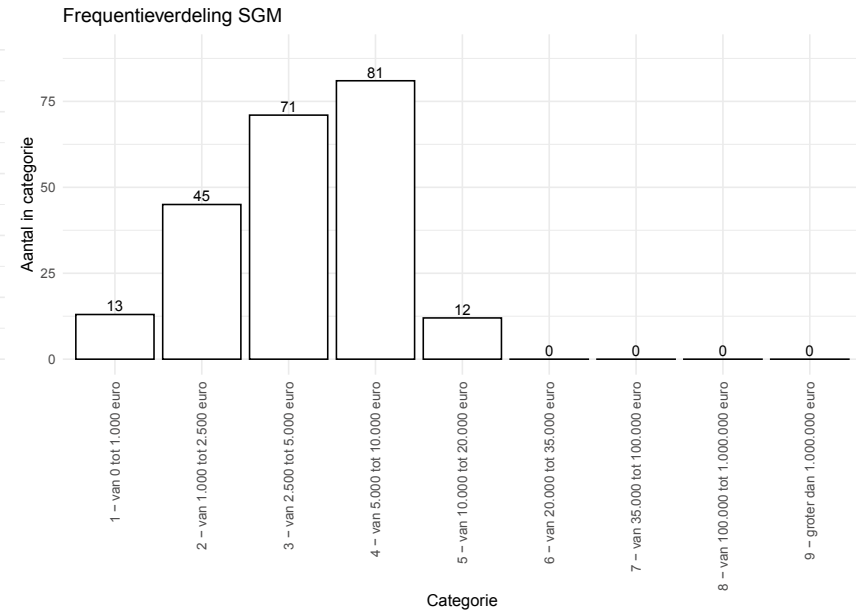
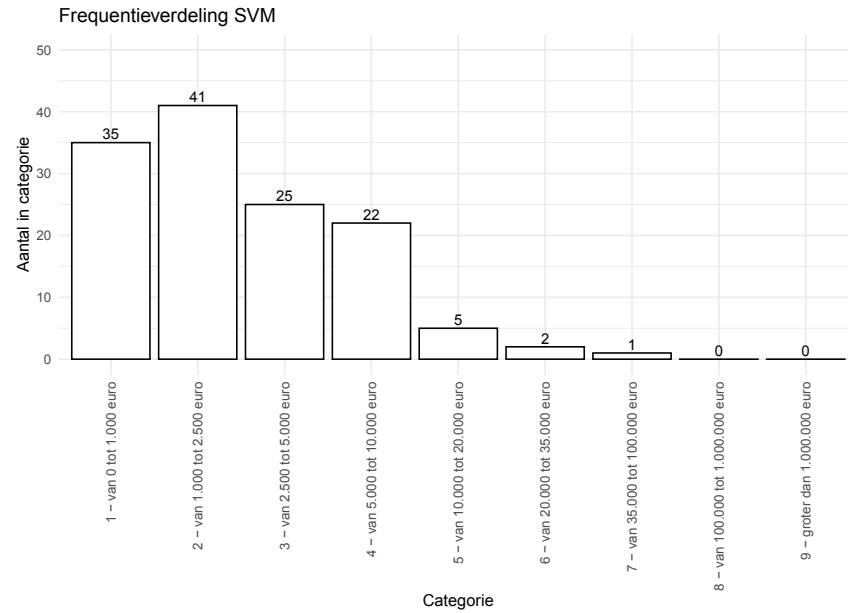
Data 2016–2019

Artikel 248a: Verleiding minderjarige tot ontucht

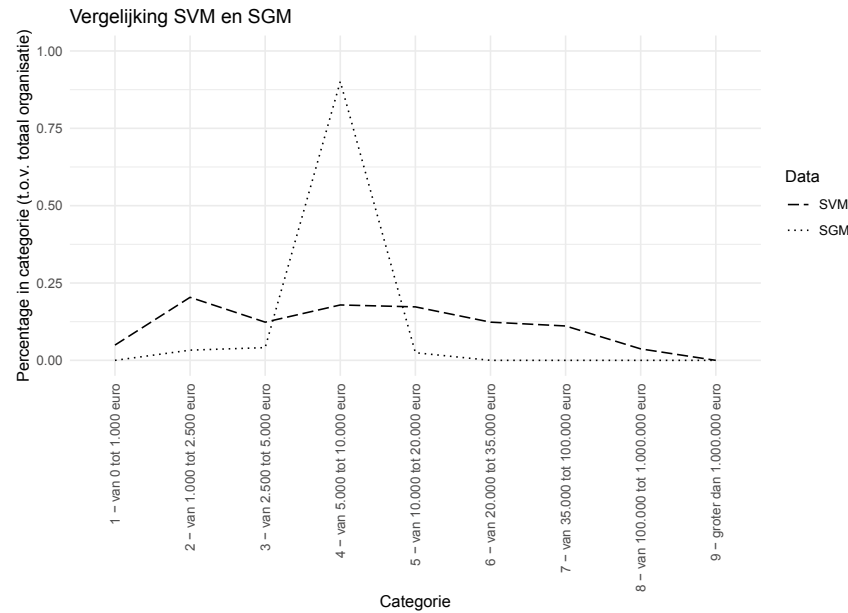
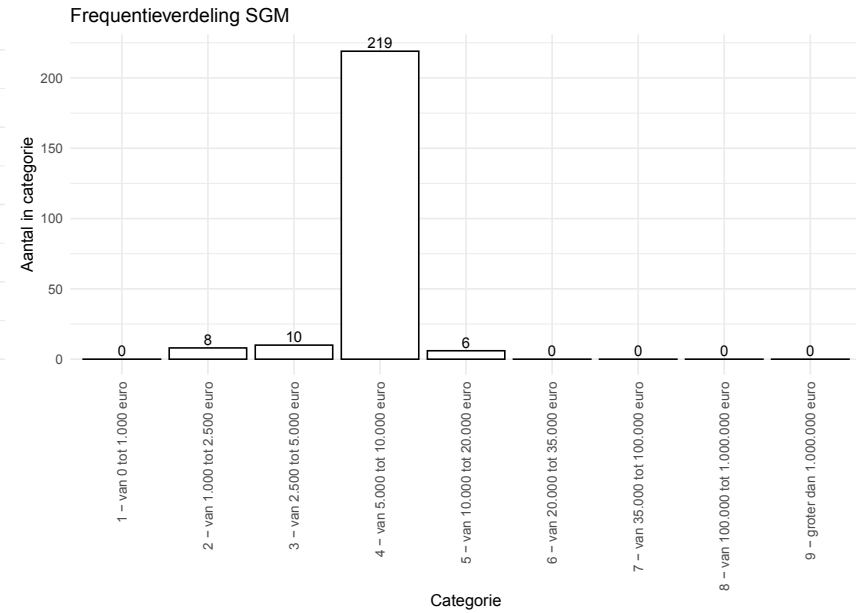
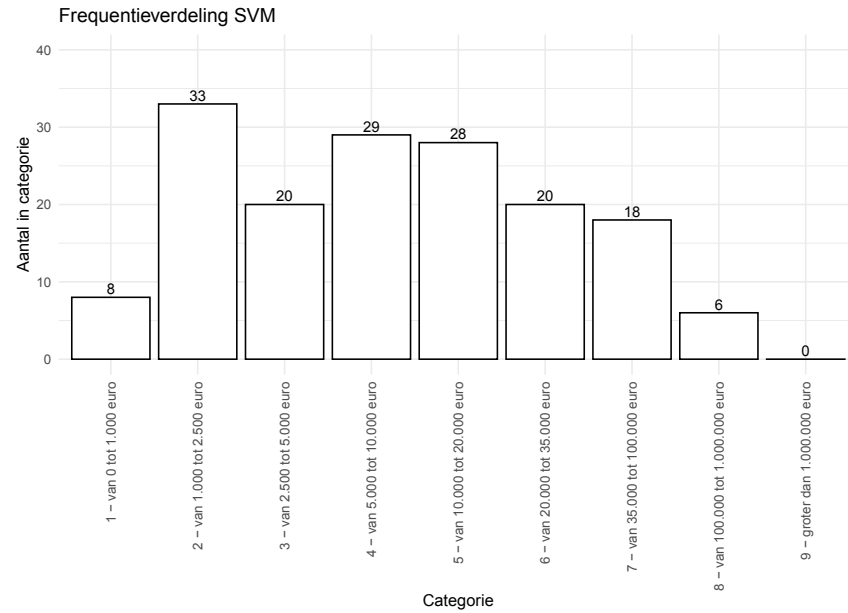
Data 2016–2019

Artikel 249: Ontucht met misbruik van gezag

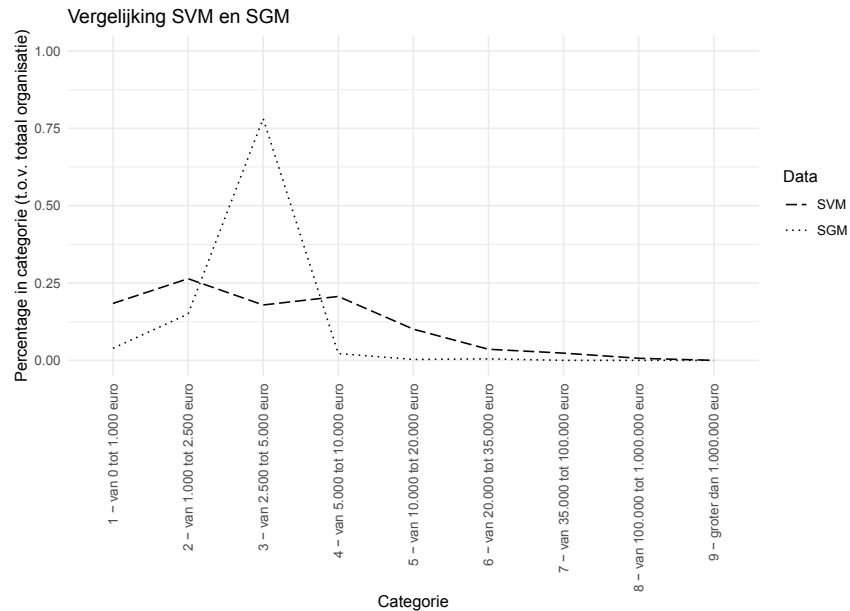
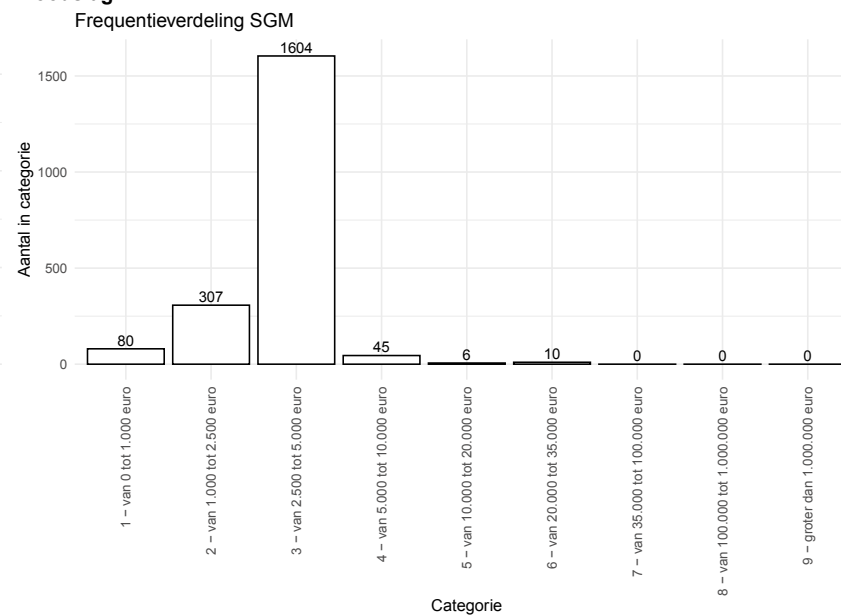
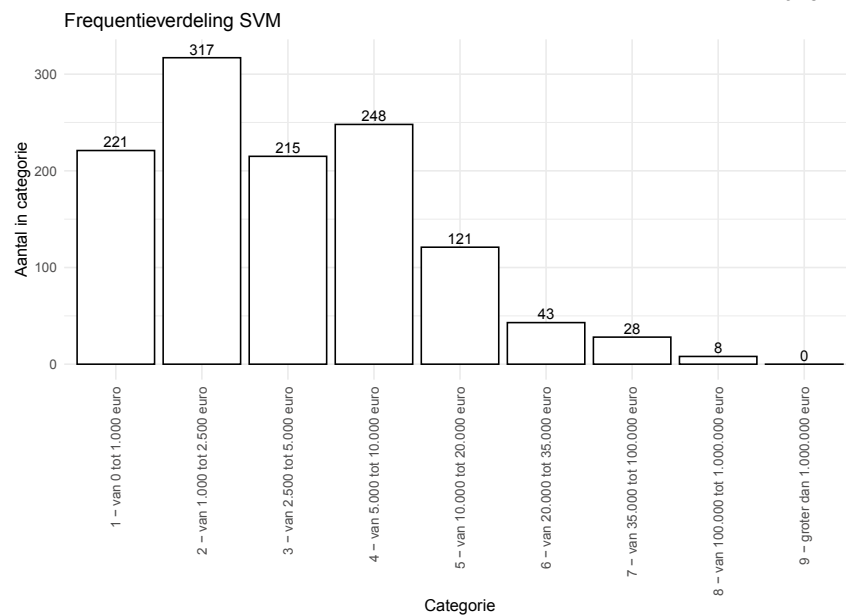
Data 2016–2019

Artikel 273f: Mensenhandel

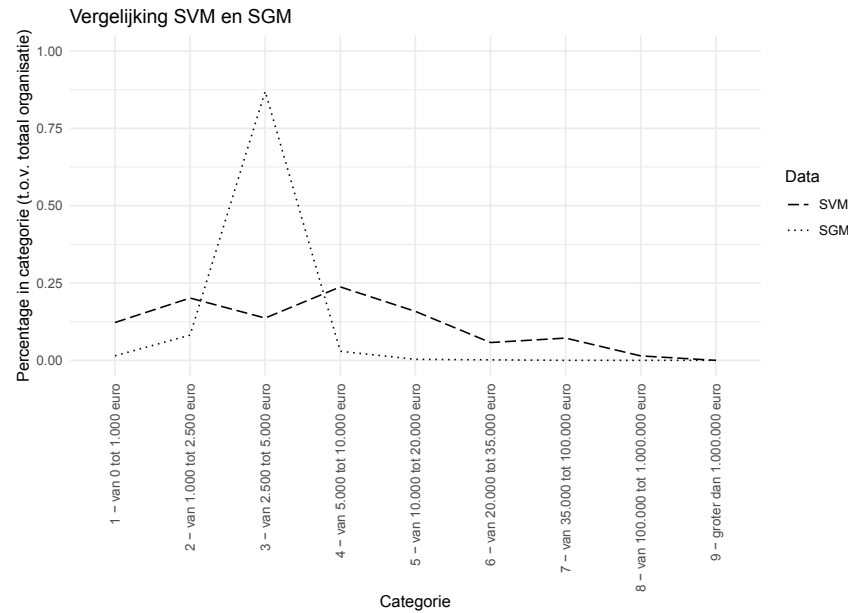
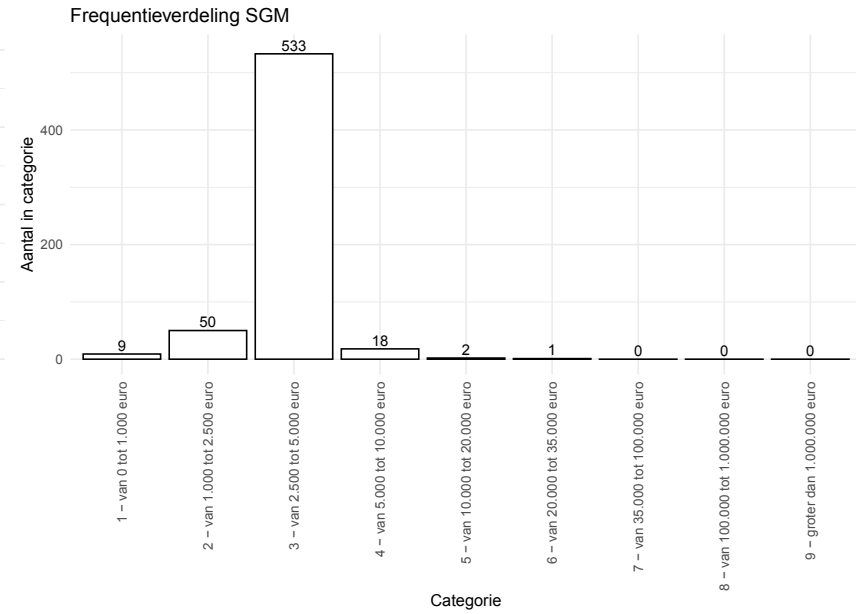
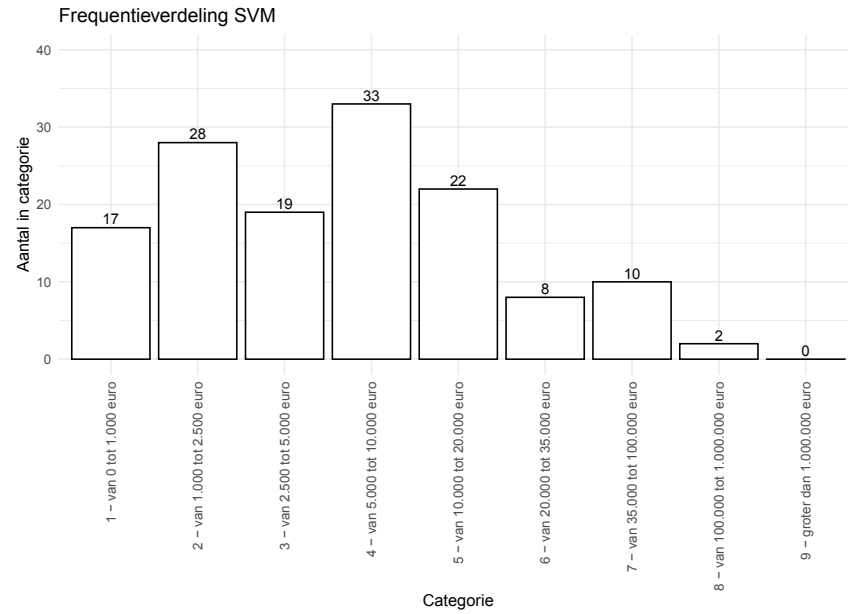
Data 2016–2019

Artikel 287:Doodslag

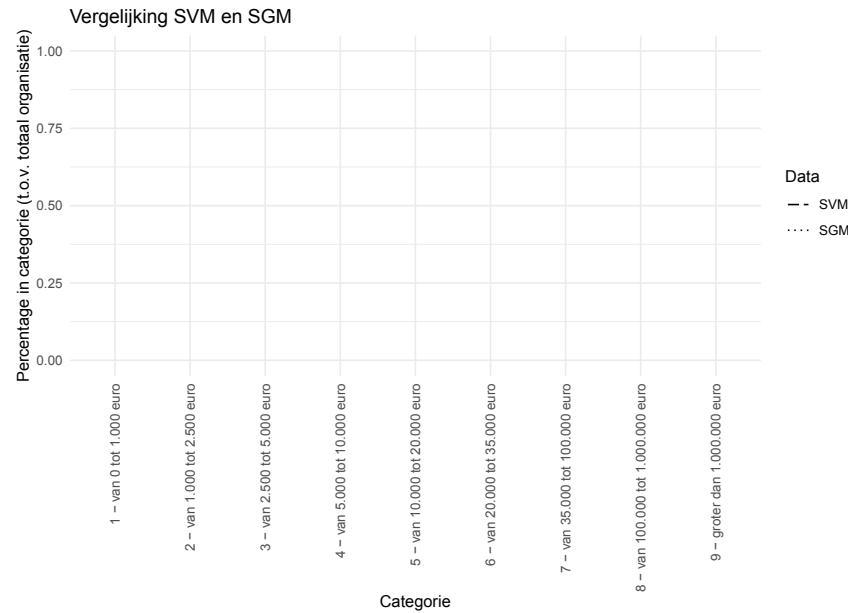
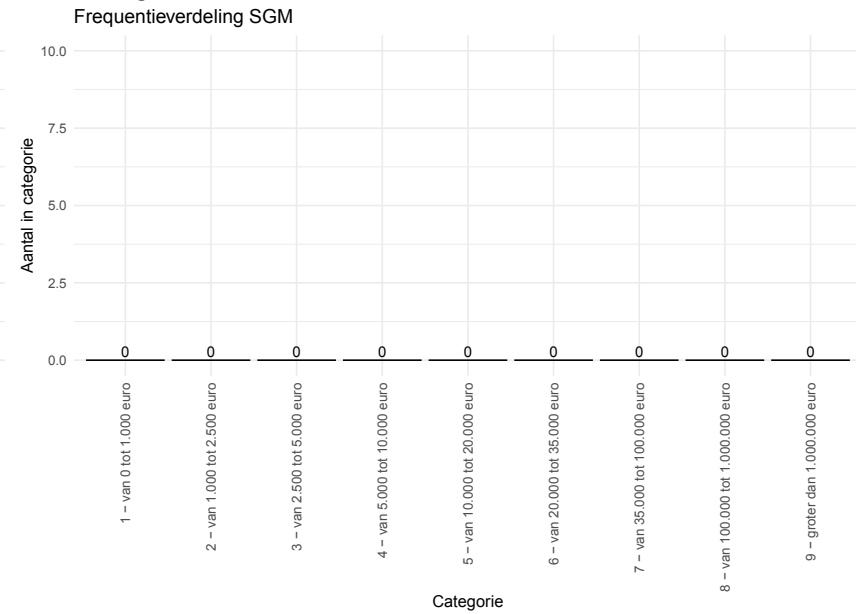
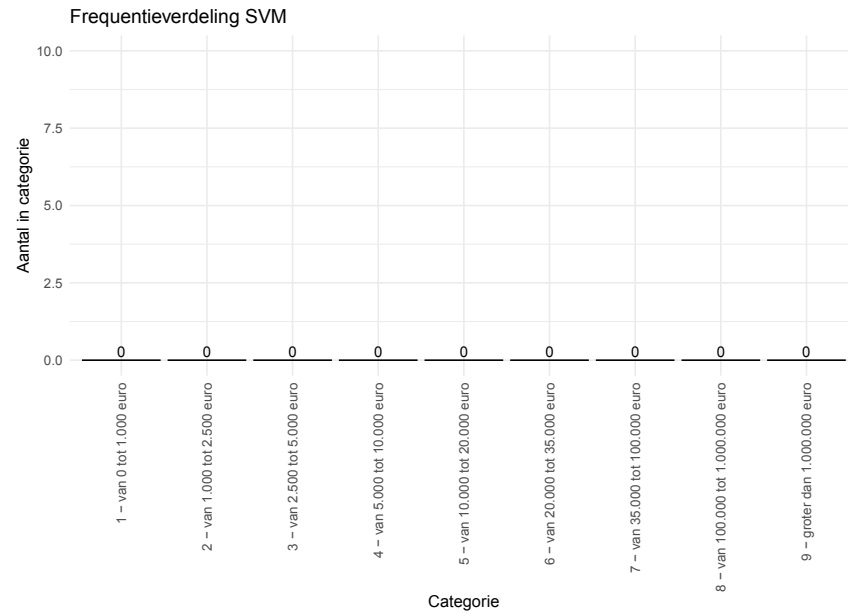
Data 2016–2019

Artikel 289:Moord

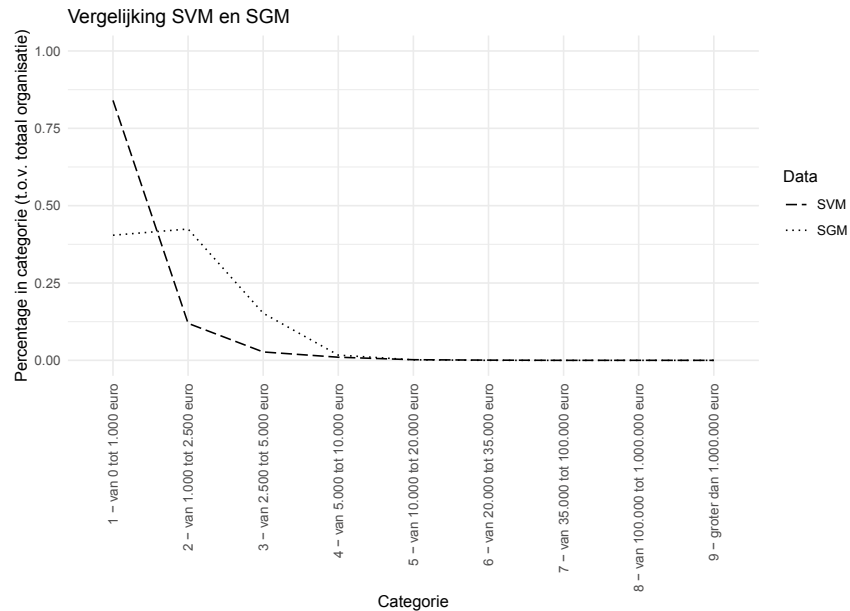
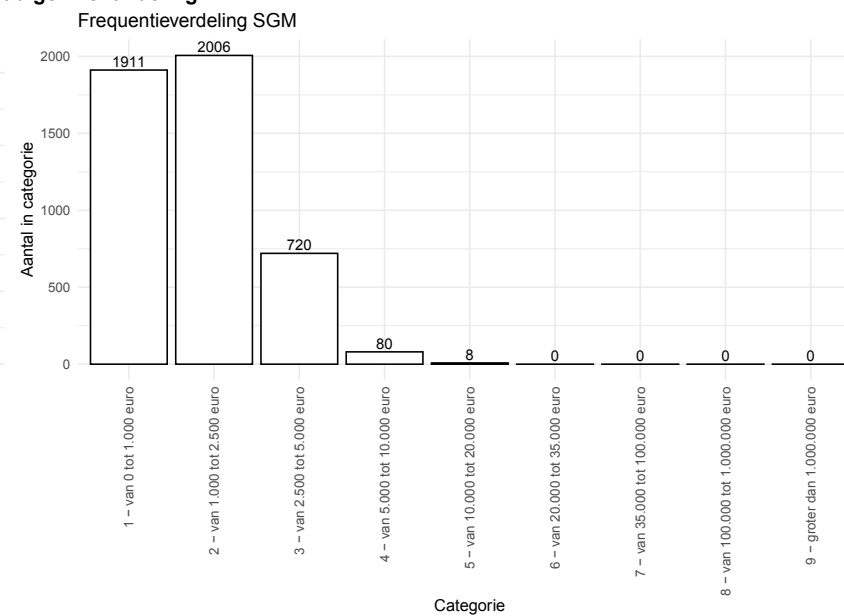
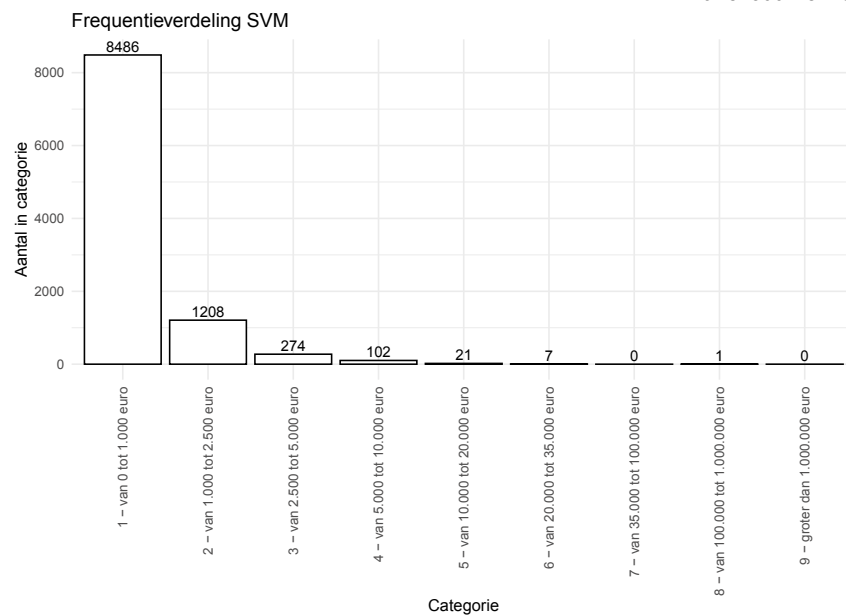
Data 2016–2019

Artikel 290: Kinderdoodslag

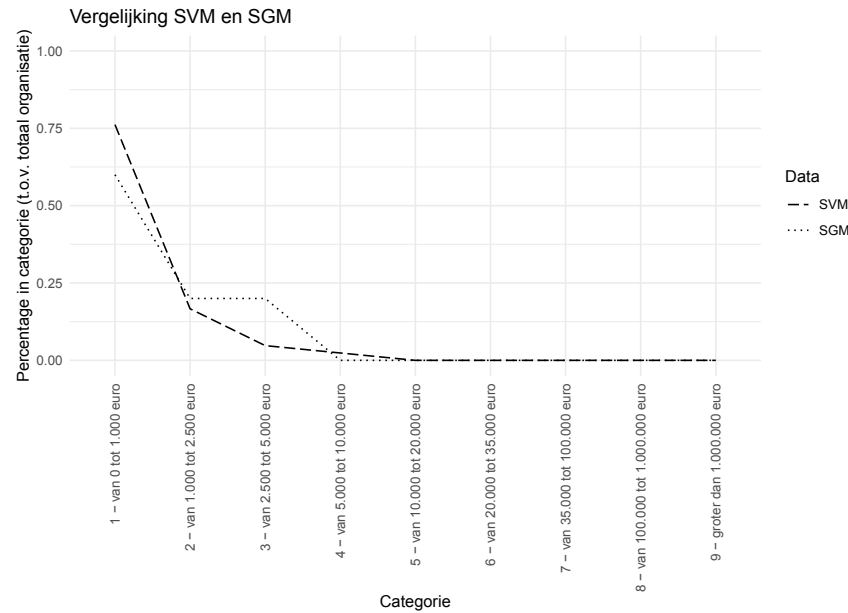
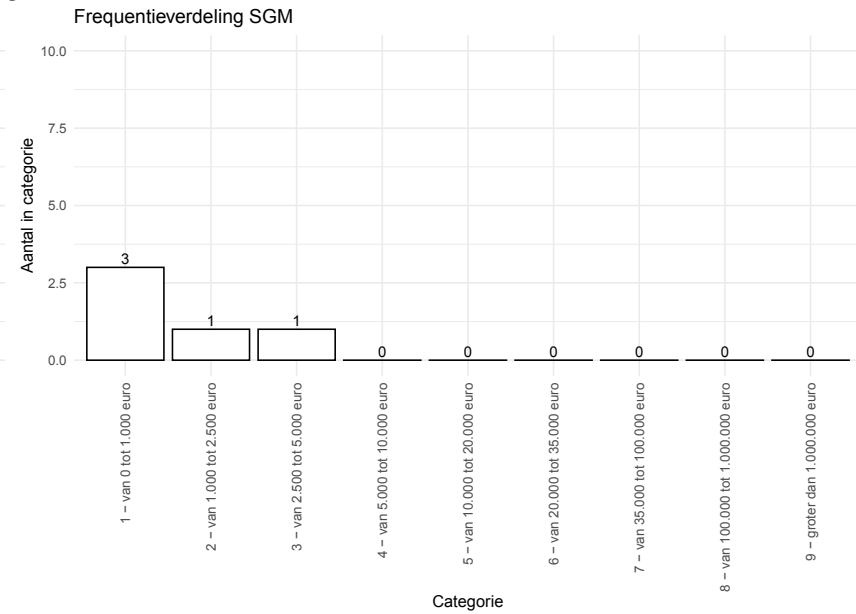
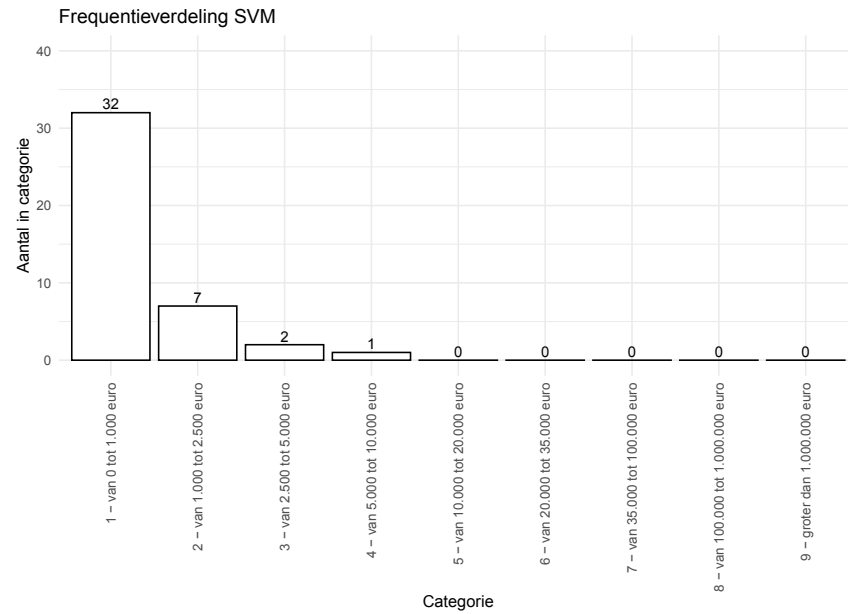
Data 2016–2019

Artikel 300: Eenvoudige mishandeling

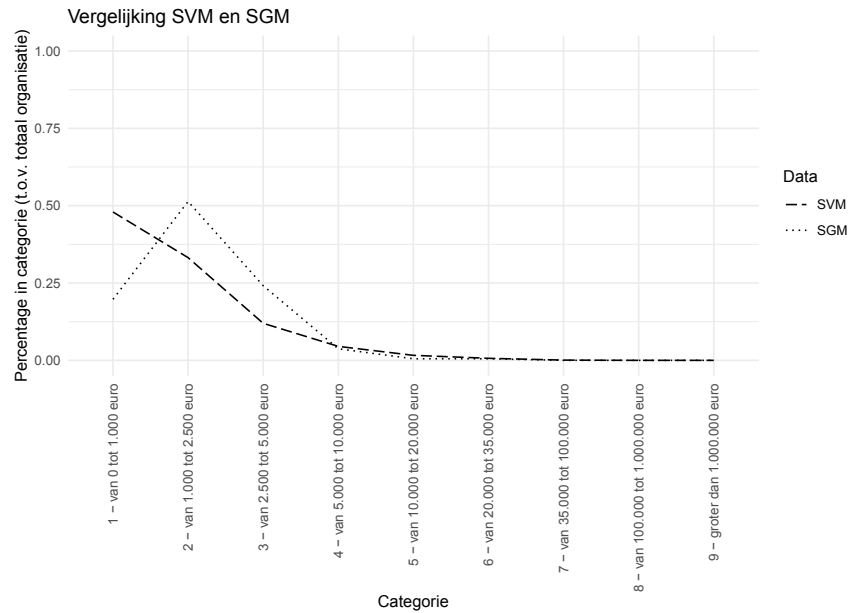
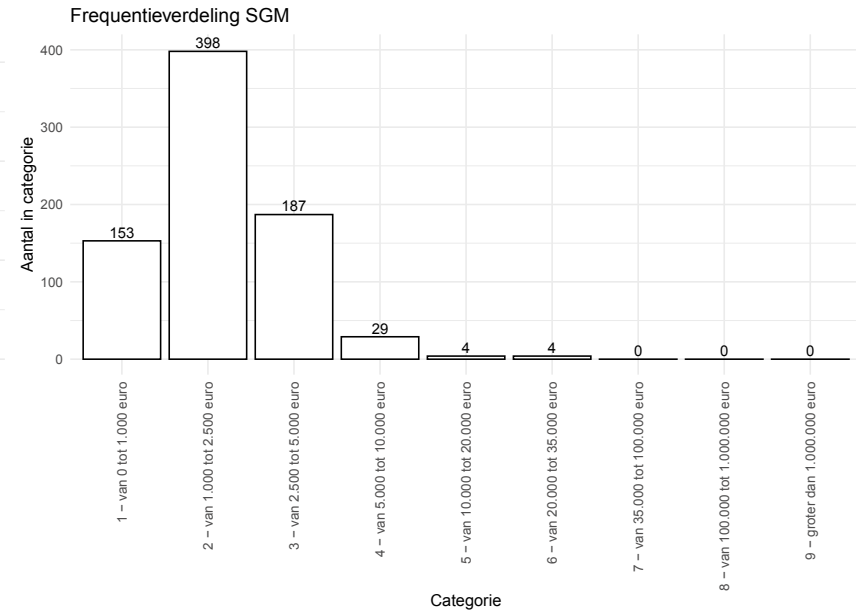
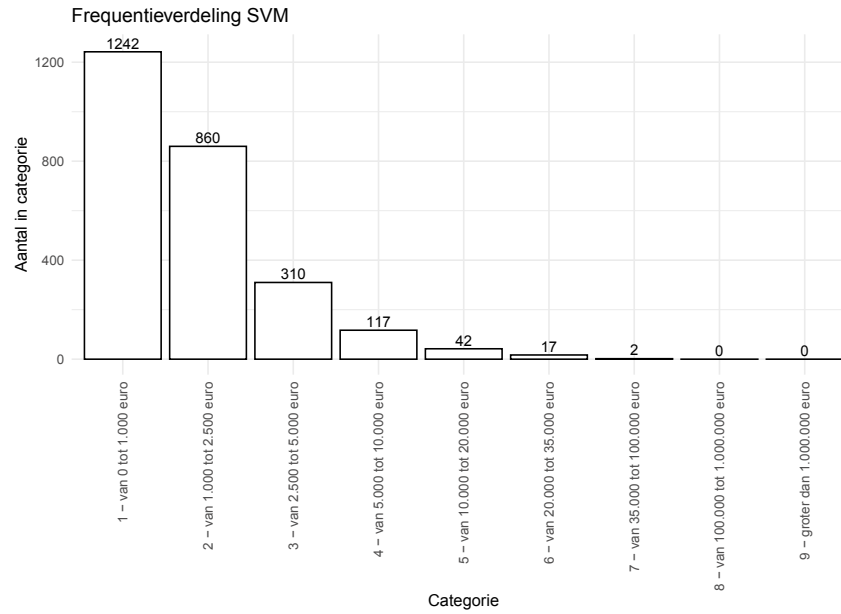
Data 2016–2019

Artikel 301: Mishandeling met voorbedachte rade

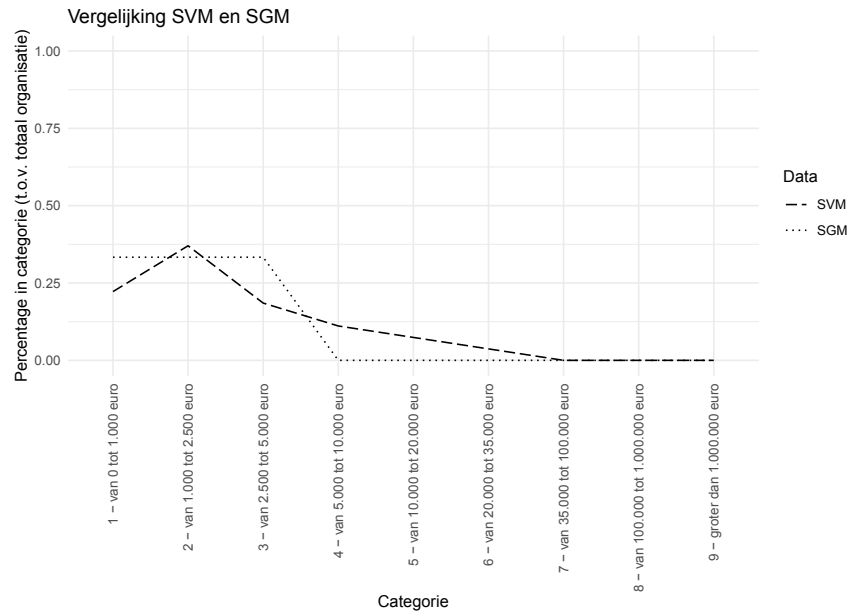
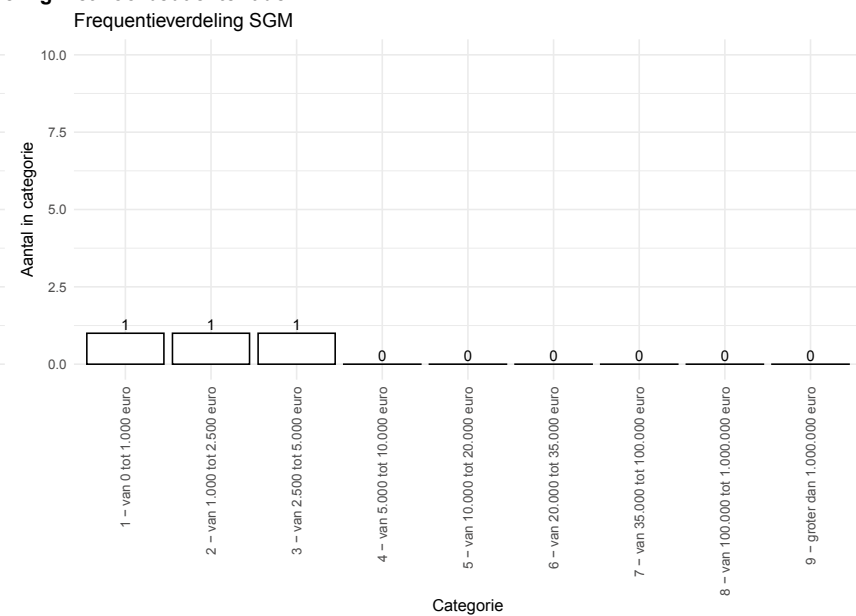
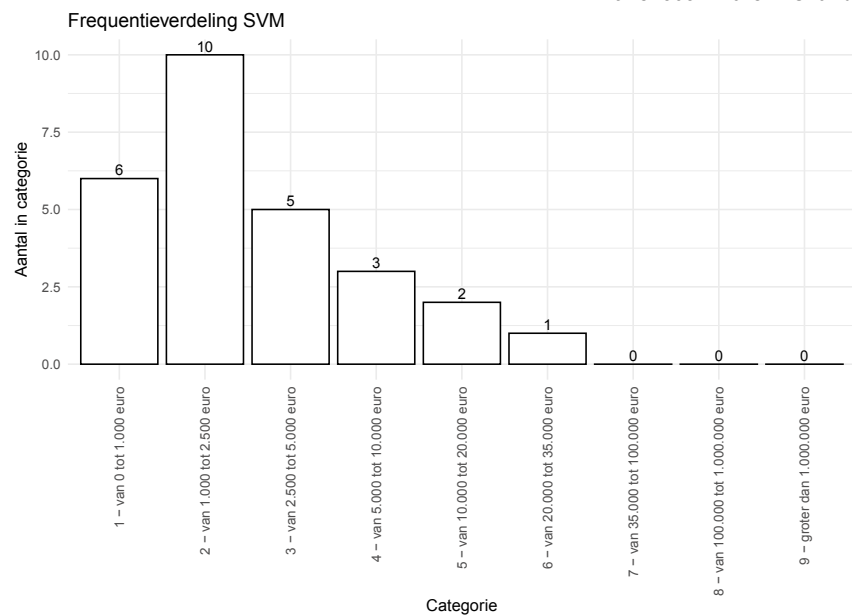
Data 2016–2019

Artikel 302:Zware mishandeling

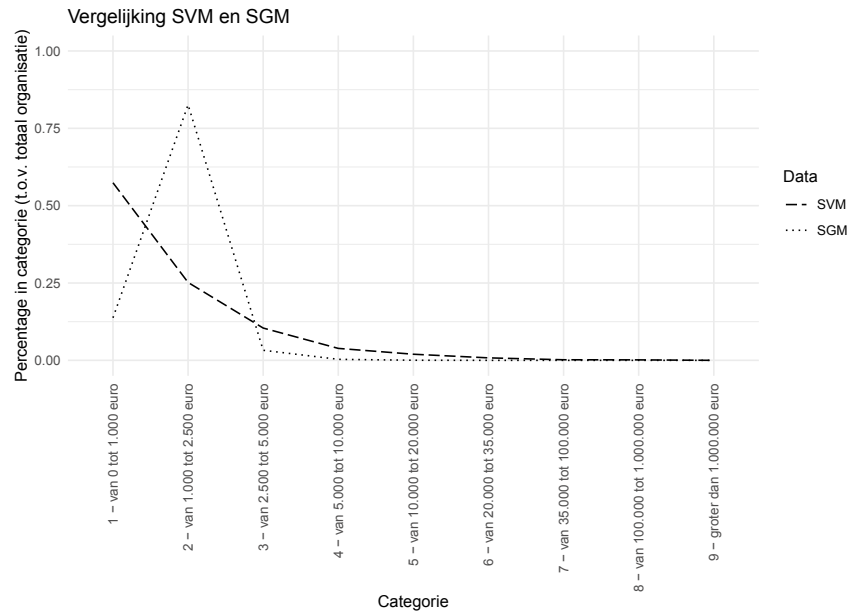
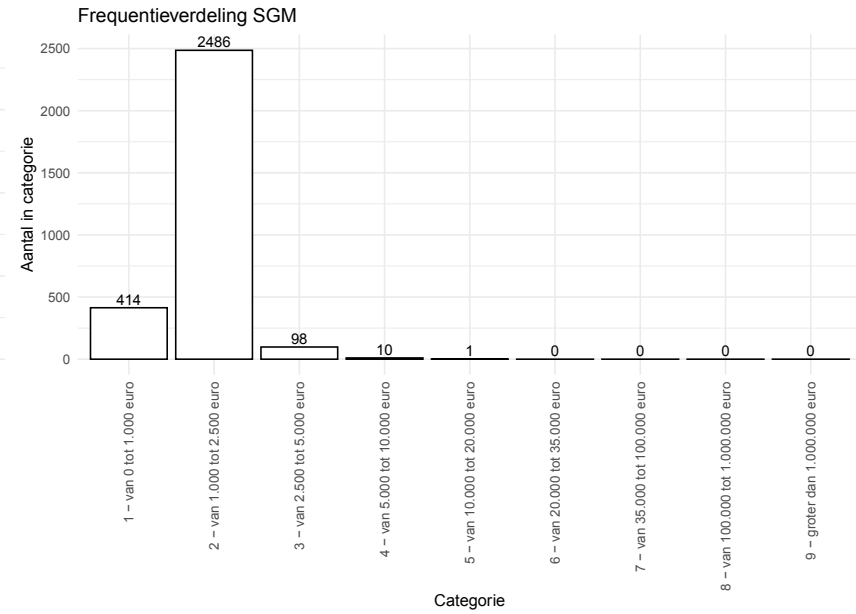
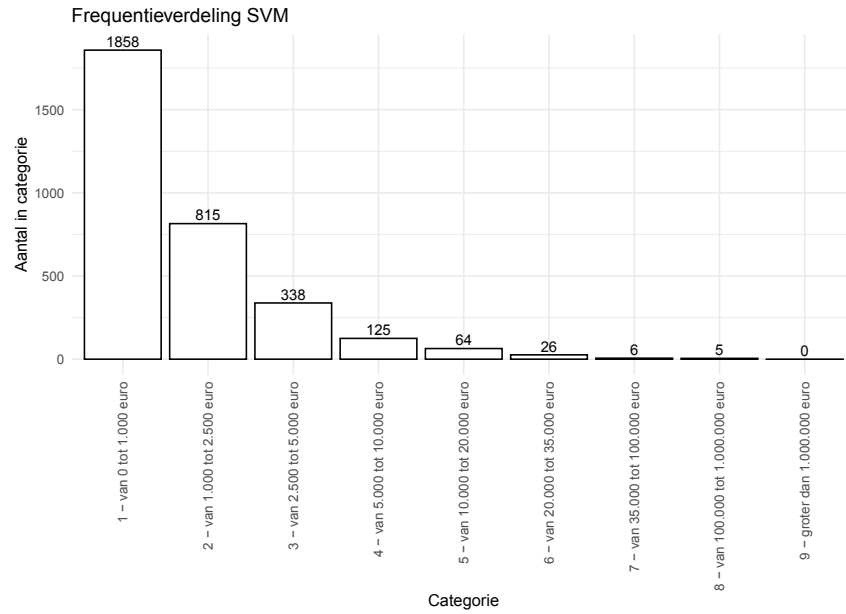
Data 2016–2019

Artikel 303: Zware mishandeling met voorbedachte rade

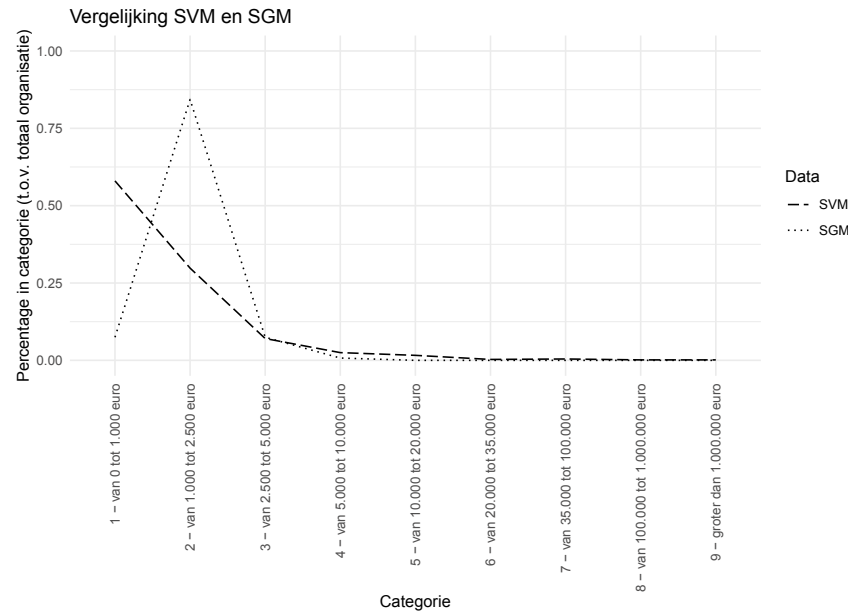
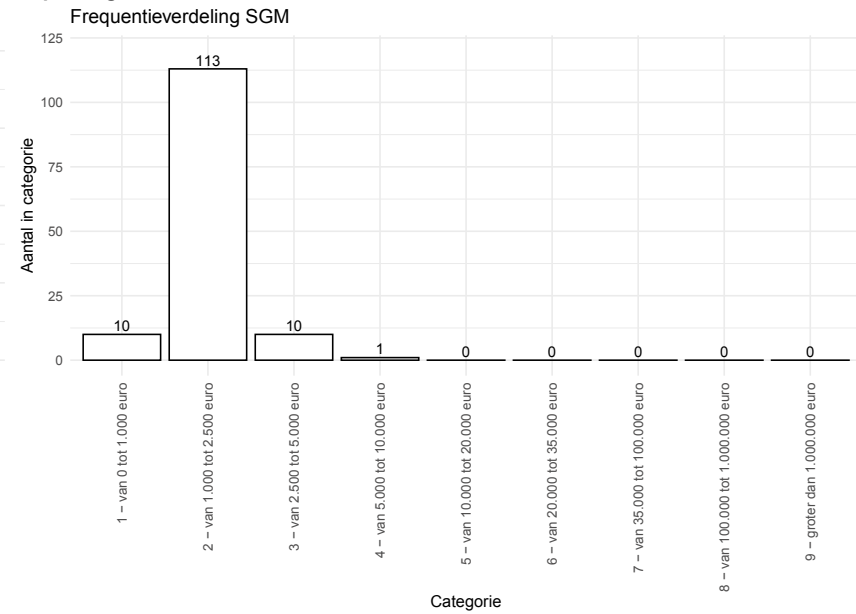
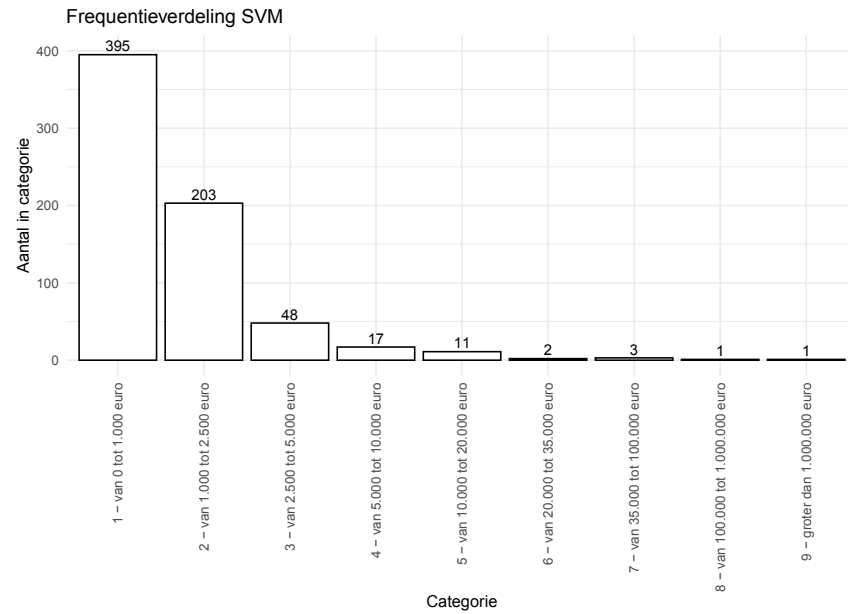
Data 2016–2019

Artikel 312:Diefstal met geweldpleging

Data 2016–2019

Artikel 317: Afpersing

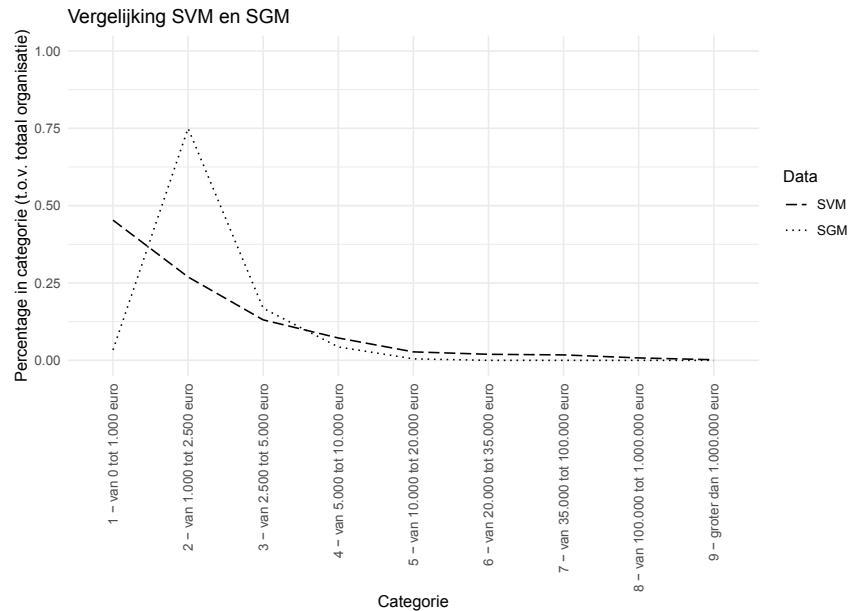
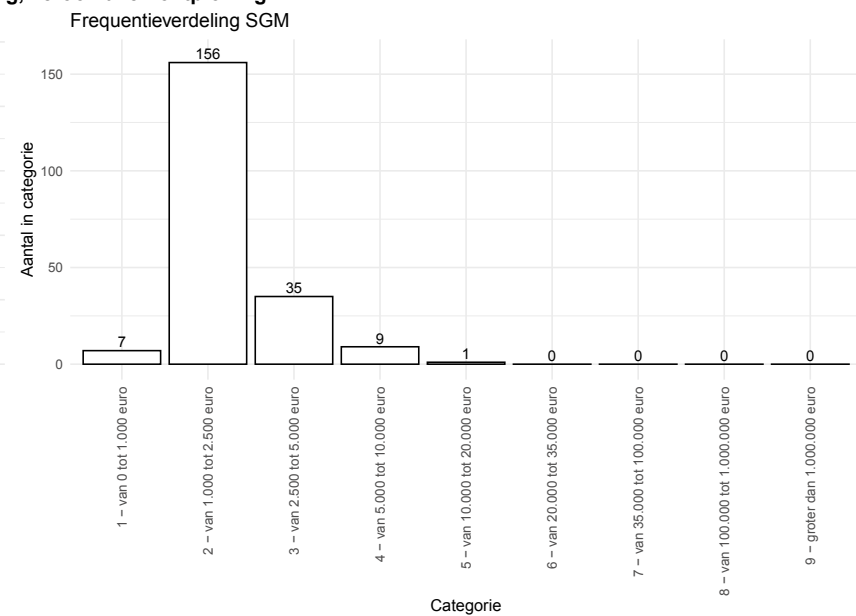
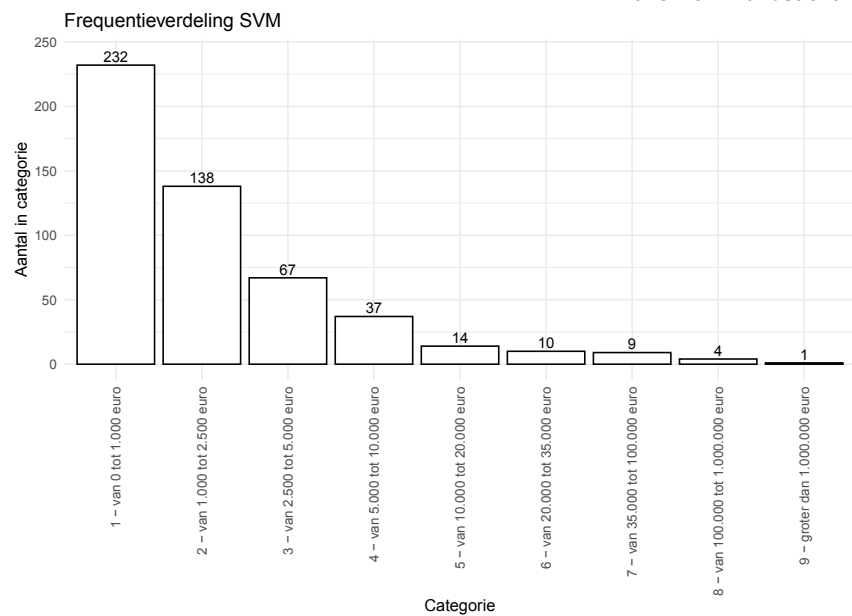
Data 2016–2019

Bijlage

D

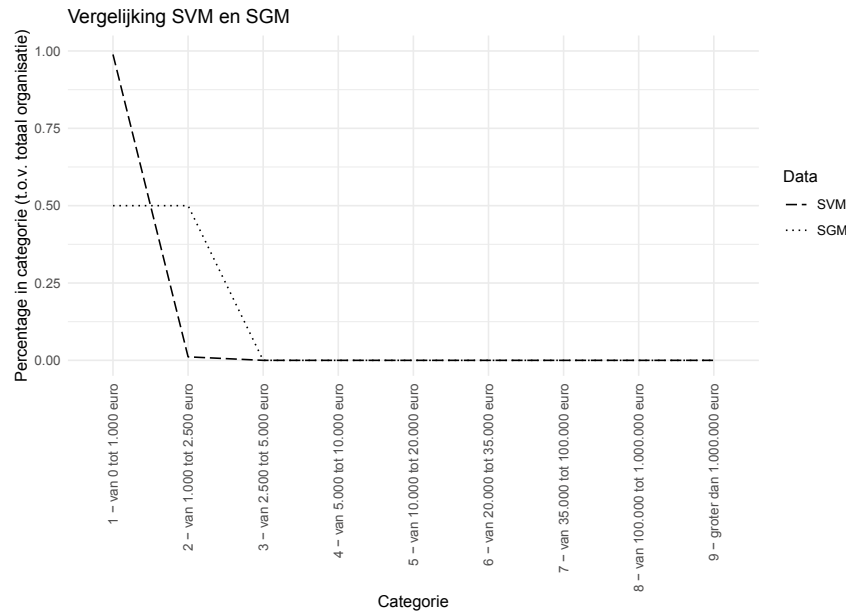
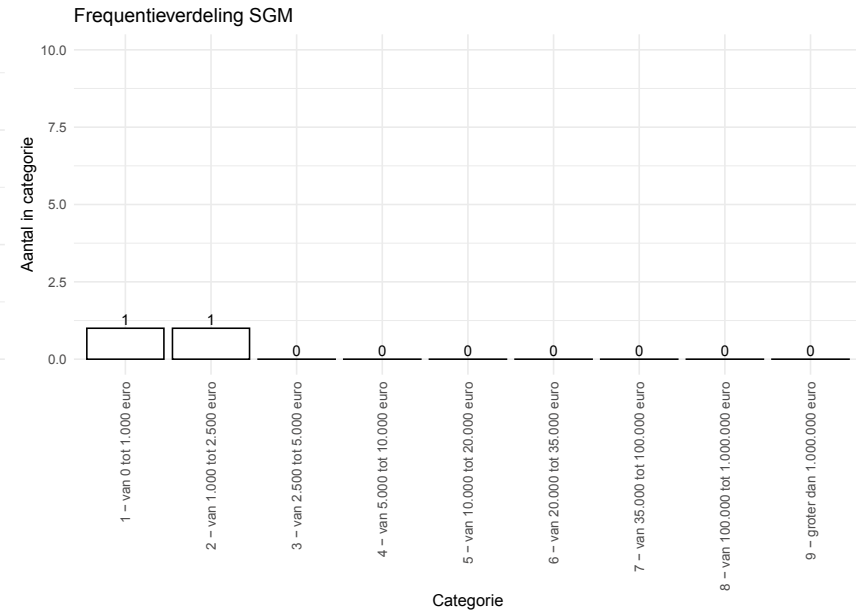
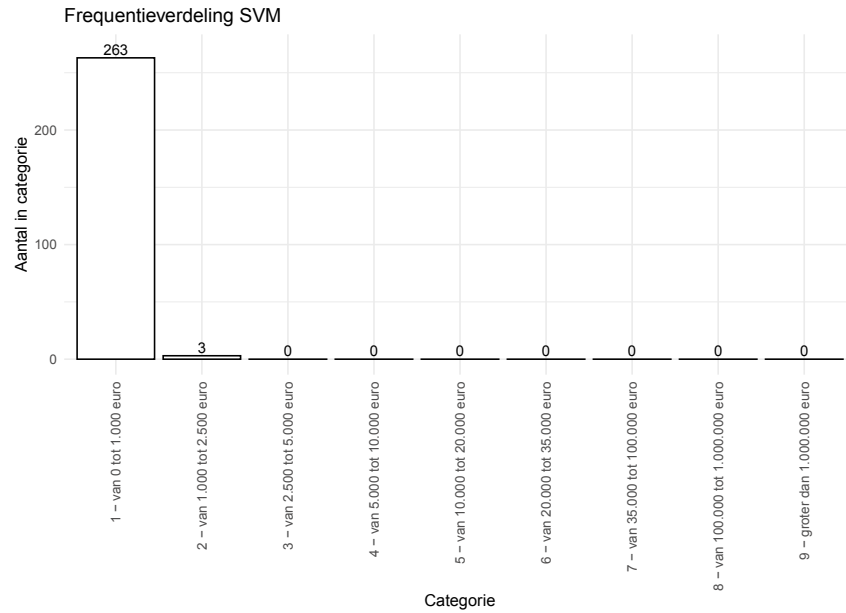
**Vergelijking van strafbare feiten die
vallen onder reikwijdte gemaximeerde
voorschotregeling (2016-2019)**

Artikel 157: Brandstichting, veroorzaken ontploffing

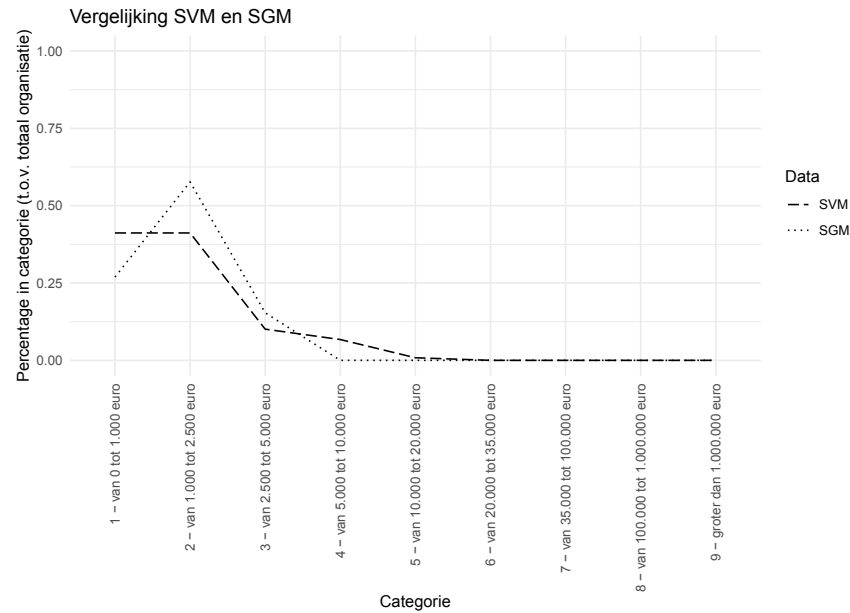
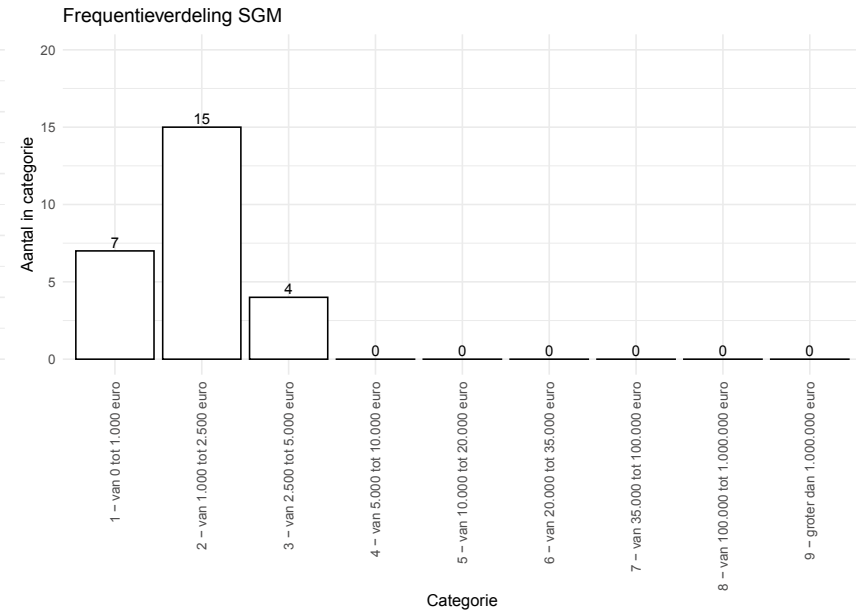
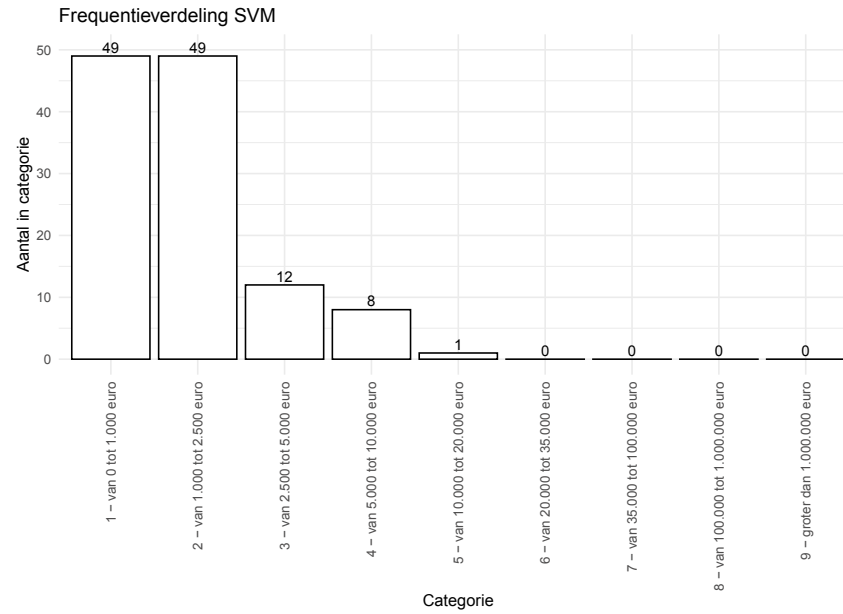
Data 2016–2019

Artikel 180:Wederspannigheid

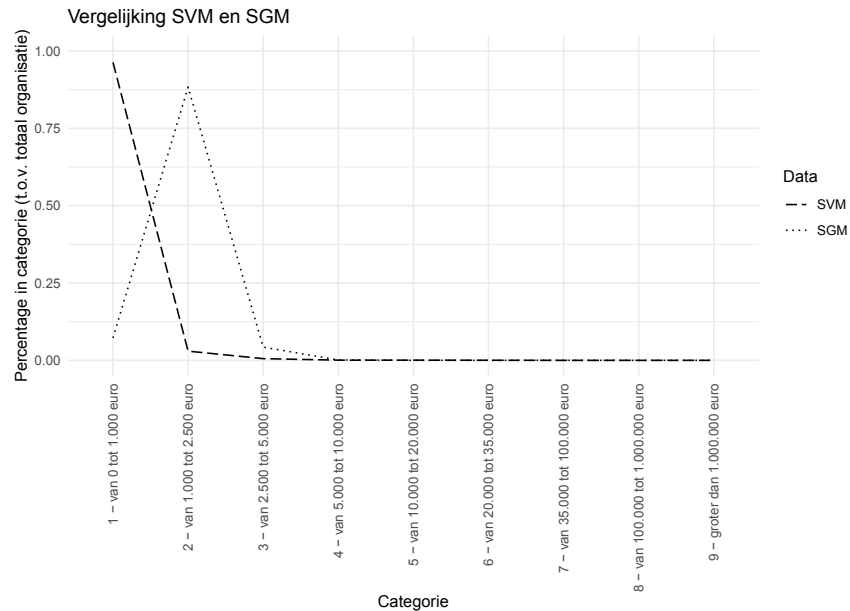
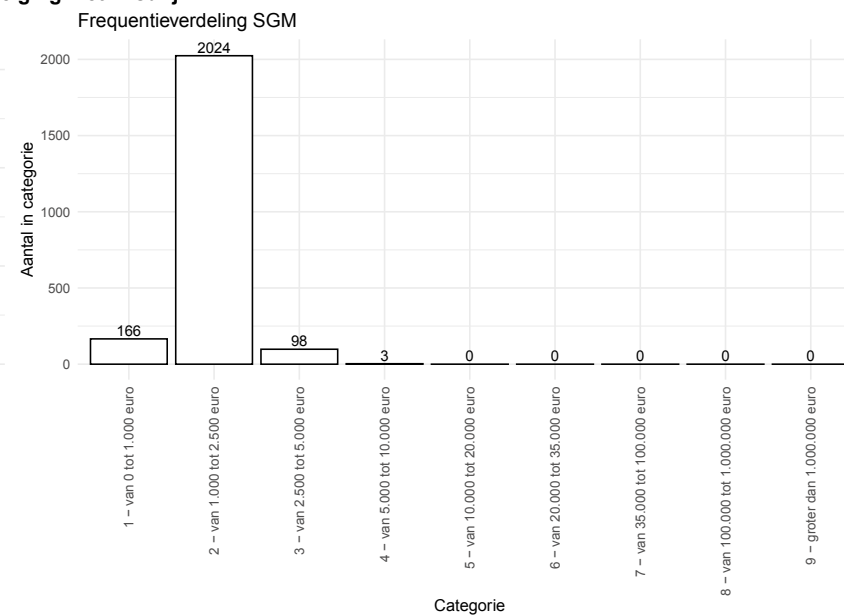
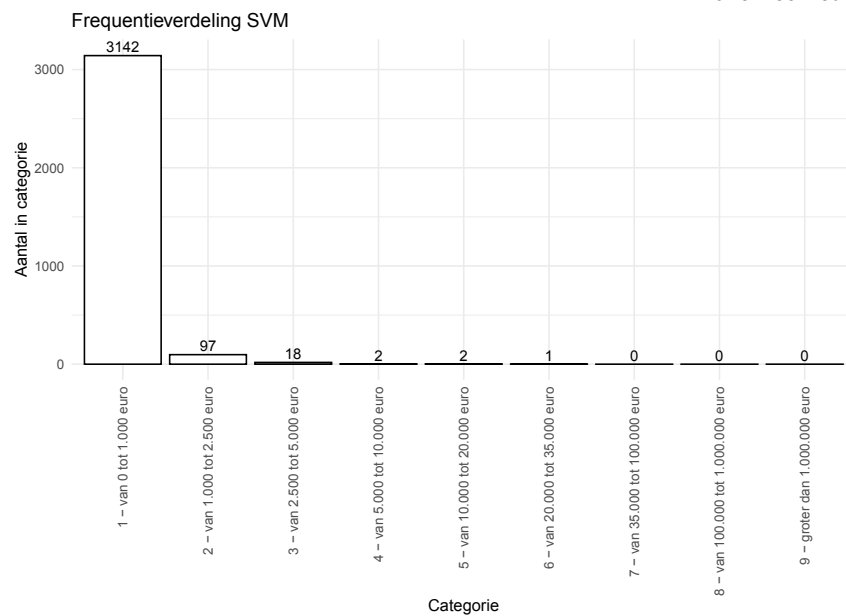
Data 2016–2019

Artikel 282:Opzettelijke vrijheidsberoving

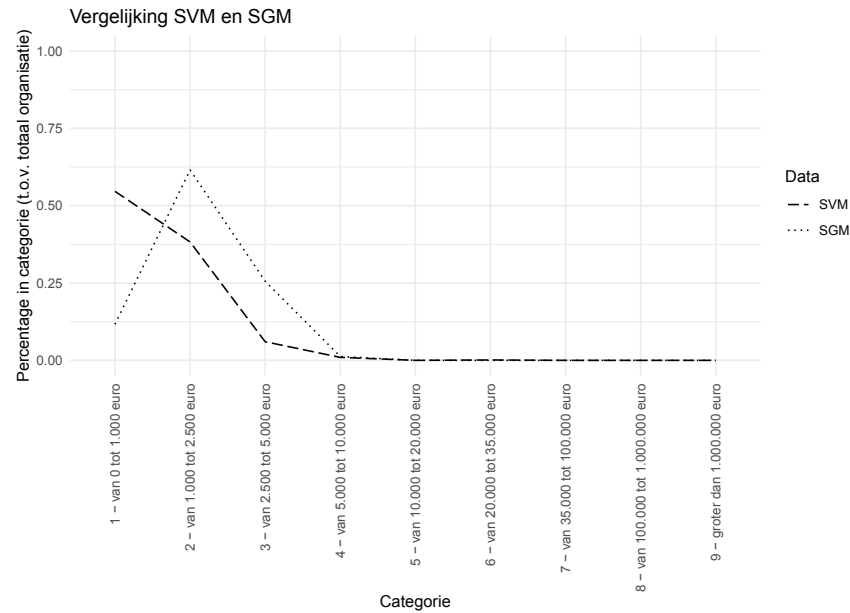
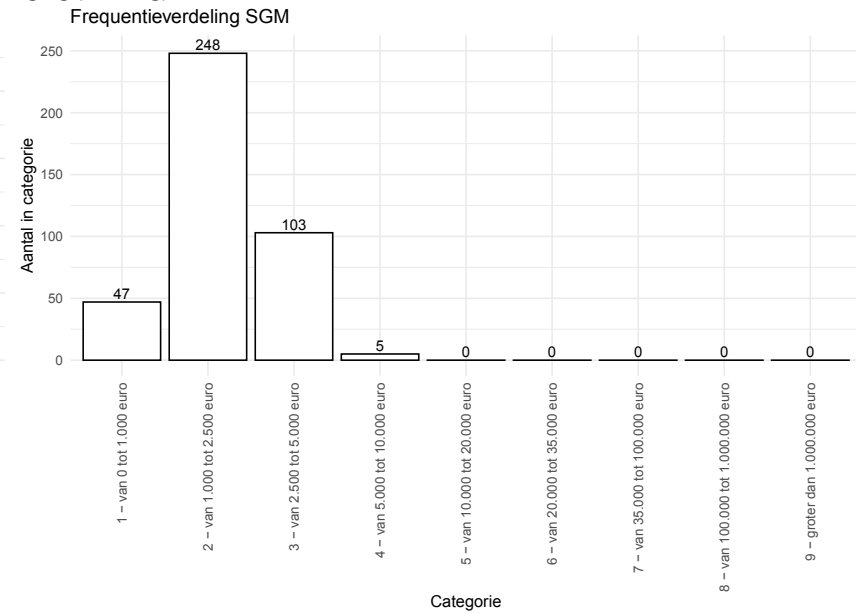
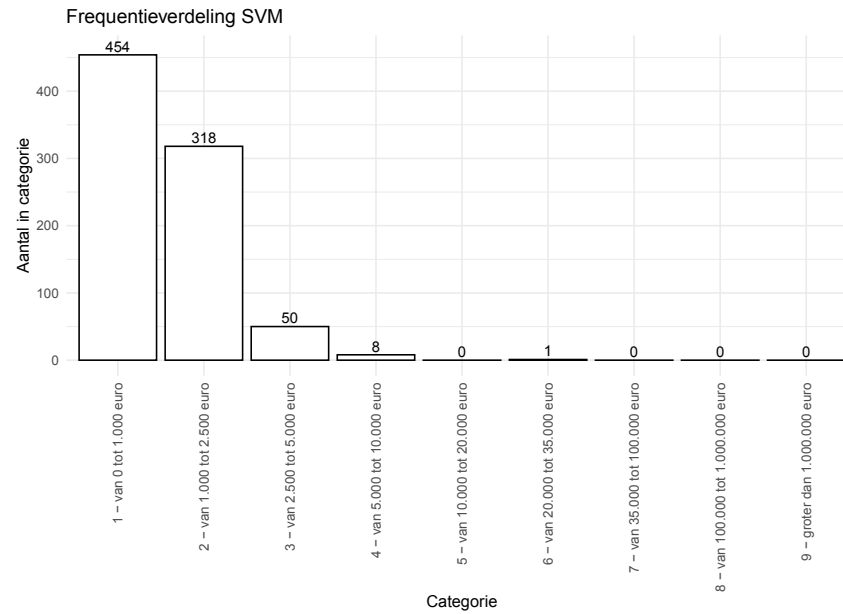
Data 2016–2019

Artikel 285: Bedreiging met misdrijf

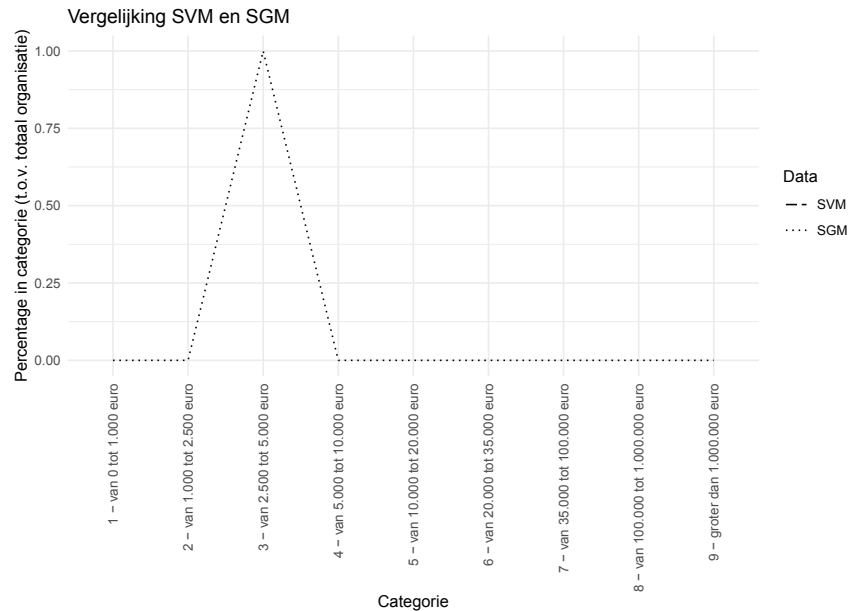
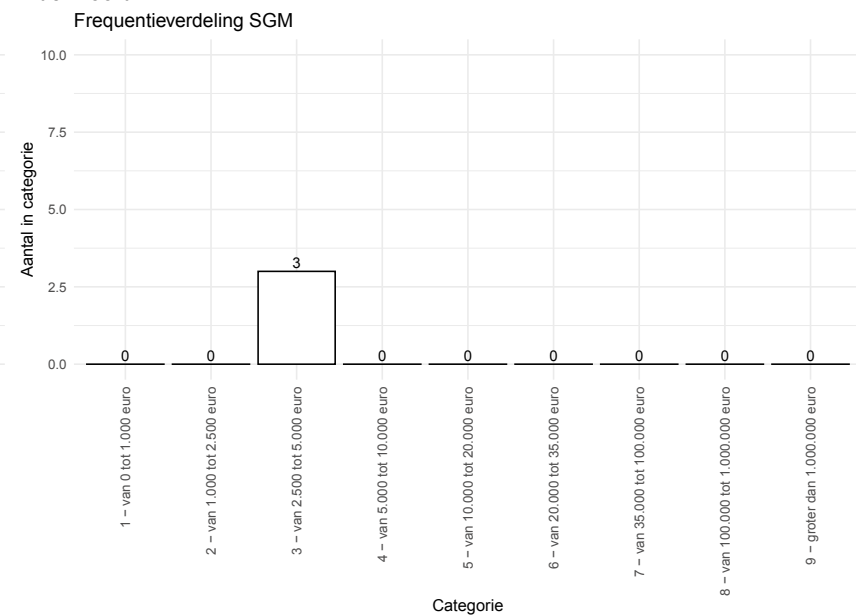
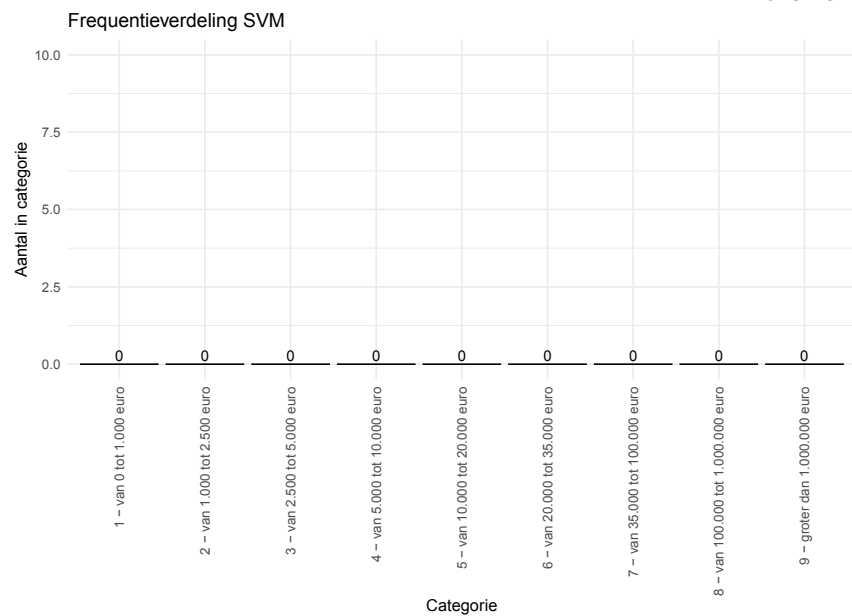
Data 2016–2019

Artikel 285b:Belaging (stalking)

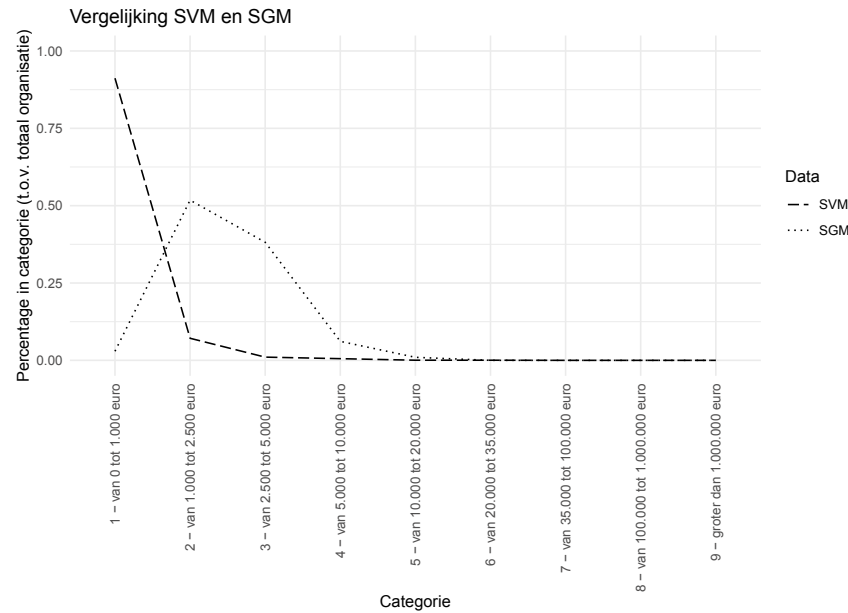
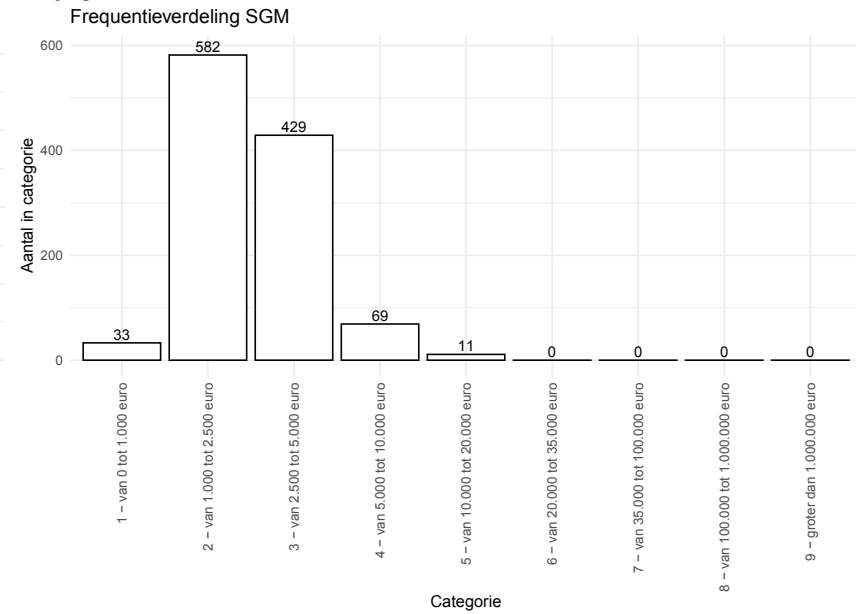
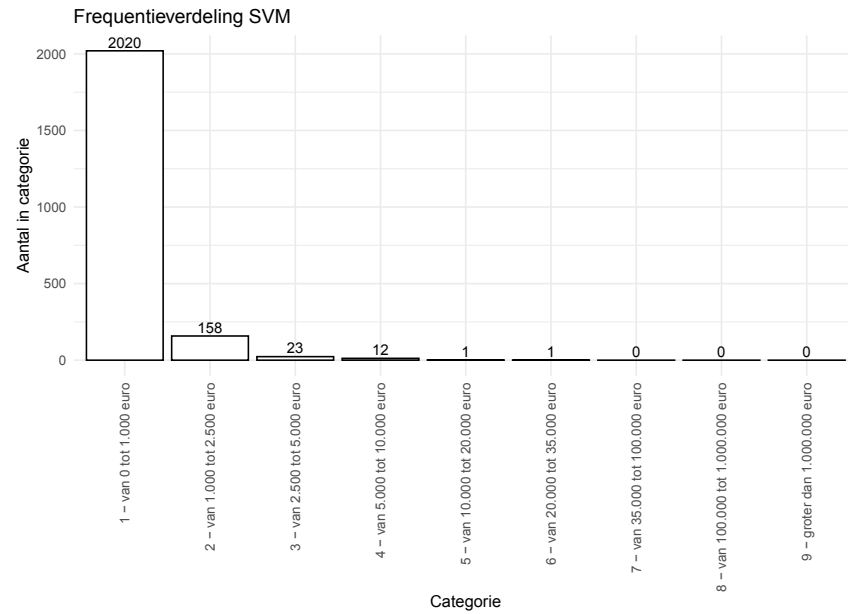
Data 2016–2019

Artikel 291:Kindermoord

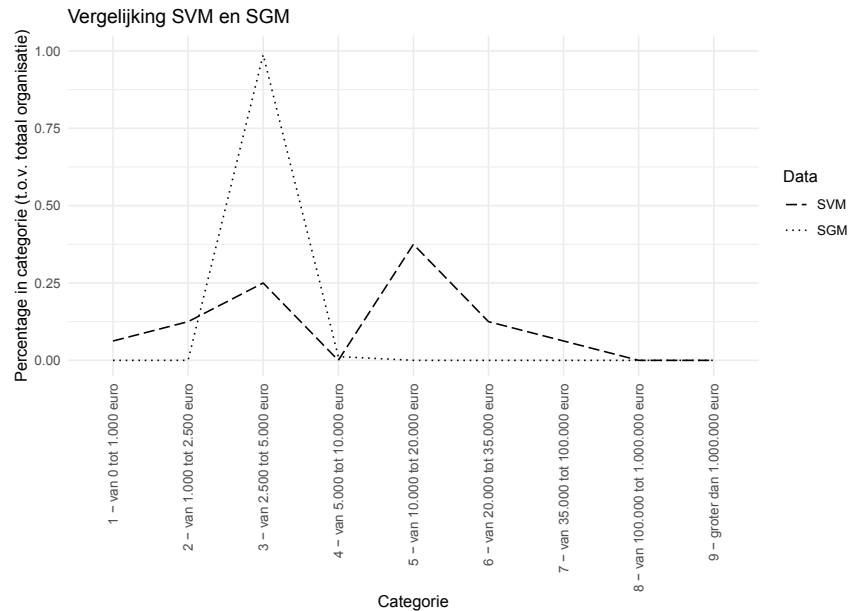
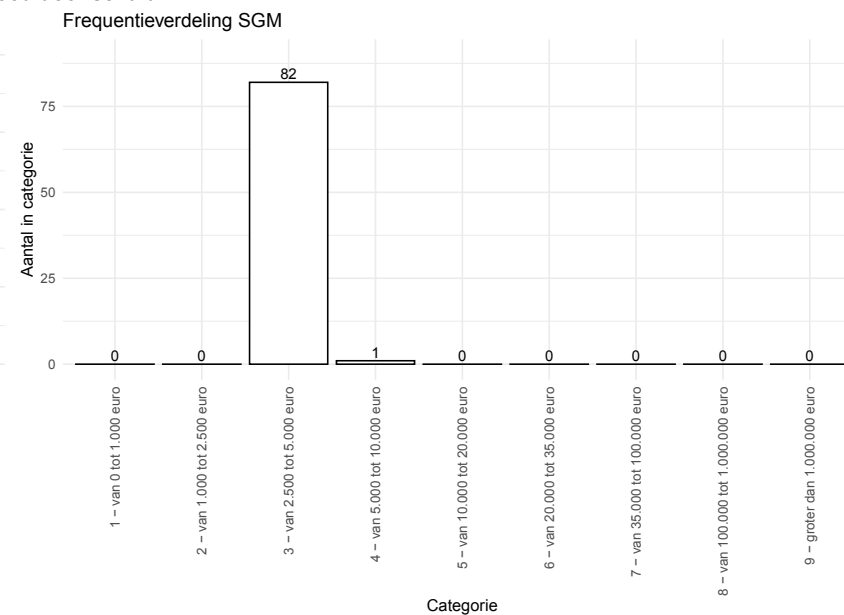
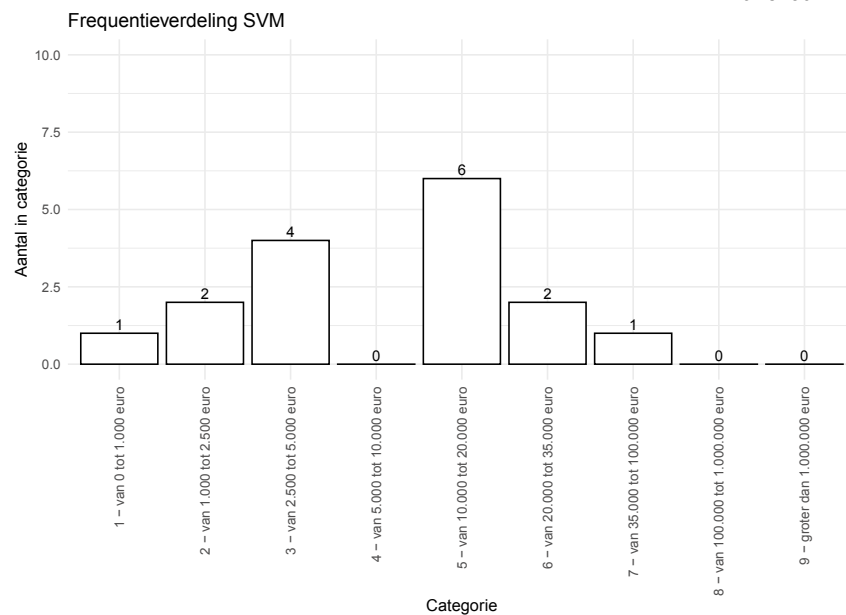
Data 2016–2019

Artikel 304:Huiselijk geweld

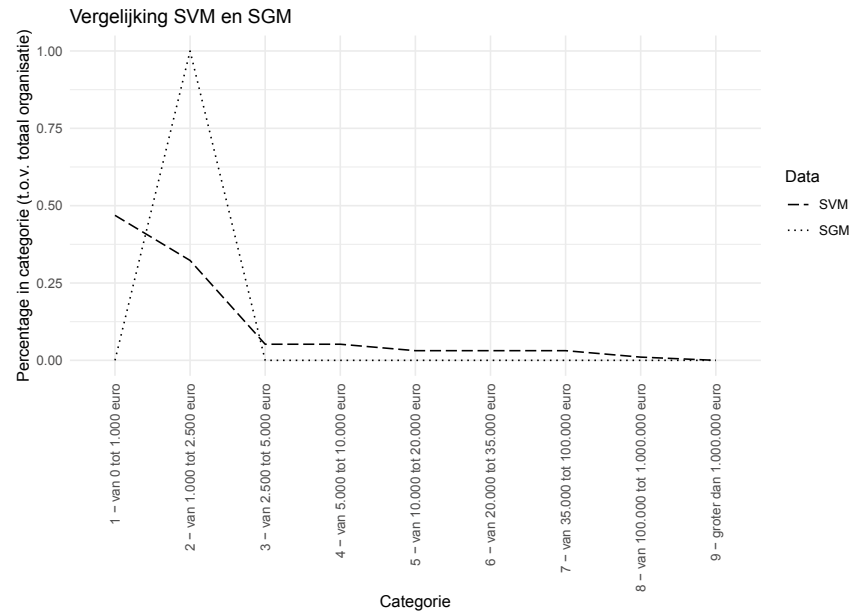
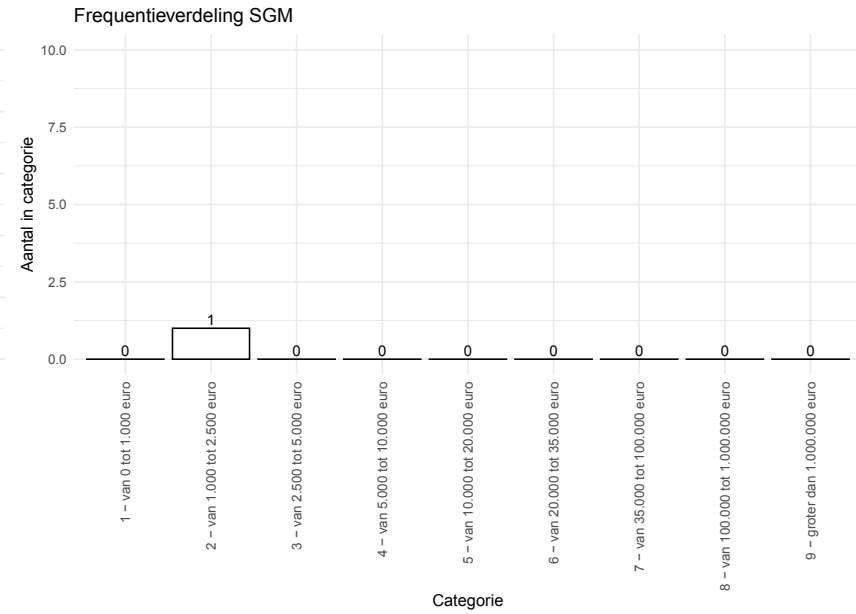
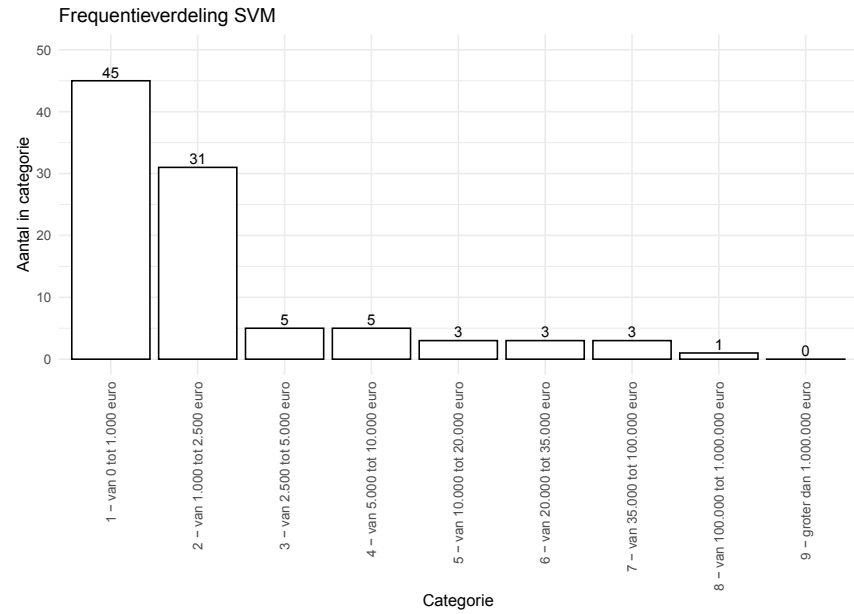
Data 2016–2019

Artikel 307:Dood door schuld

Data 2016–2019

Artikel 318:Afdreiging

Data 2016–2019

